

SREDA, 25. NOVEMBRA 2015

št. 275 (21.512) leto LXXI.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zadrž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjna številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA V GOTOVINI

Pošte Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 (convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/T5

5 1125

9 771124 666007

tudi na družbenih omrežjih

primorskiD
primorski_sport

postani naš sledilec

MANJŠINA - Na 4. strani

**Kocijančič za krmilom
novega sveta SKGZ**

Izvolili tudi izvršni odbor

TRST - Na 5. strani

**Železarna: odredba
proti onesnaževanju**

Župan Cosolini zahteva manj proizvodnje

SOVODNJE - Na 16. strani

**Smrtna nesreča
na letališču**

63-letnika potegnilo v stroj za obračanje sena

SIRIJA - Oster odziv ruskega predsednika Putina na napad turških lovcev

Sestrelili rusko letalo

TRST - Porast pomorskega turizma

**Prihajajo radi,
porabijo precej**

46 lepotic »obrodilo« 20 milijonovo evrov dobička

MOSKVA/ANKARA - Turčija je včeraj ob meji s Sirijo sestrelila rusko vojaško letalo, ker naj bi kršilo turški zračni prostor. Ruski predsednik Vladimir Putin je ostro obsodil sestrelitev in opozoril, da bo imela tragične posledice za rusko-turške odnose. Zaradi incidenta so se na izrednem zasedanju sešli veleposlaniki držav zveze Nato. Iz Moskve so sporočili, da je bilo letalo suhoj Su-24 sestreljeno z raketo zrak-zrak, strmoglavilo pa je na sirskem ozemlju. Ves čas leta, tako trdijo v Moskvi, je bilo izključno nad ozemljem Sirije. Turška vojska pa trdi, da sta russki SU-24 sestrelila njena lovca F-16, potem ko je kršilo zračni prostor.

Glede usode russkih pilotov so v Moskvi izpostavili, da sta se uspela pravočasno izstreliti in da še ugotavljajo, kaj se je zgodilo z njima. Sirski turkmenski uporniki so sporočili, da so enega od pilotov ubili, turška vlada pa je to zanikal.

Na 2. strani

ITALIJA

**Milijarda
za varnost**

RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi je napovedal, da bo vladava v proračun 2016 takoj vključila dodatno milijardo evrov za varnost in za sile javnega reda. Polovico teh sredstev bodo namenili prednostjem večjih mest. »To je konkreten odgovor na zadnje teroristične atentate,« je dejal Renzi. Njegove besede so pozdravili tudi v Severni ligi in v Gibanju 5 zvezd. Premier napoveduje tudi izredni prispevek 500 evrov za vse 18-letnike.

Na 12. strani

ZGONIK - D'Agostino obiskal Občino

**Proseška postaja del
prostocarinskega območja?**

FOTODAM.COM

GORICA - Zdravniki brez meja

Bivalnike že nameščajo

Yannick Julliot: »Ukrep je le začasen, odgovornost morajo prevzeti institucije«

GORICA - Na dvorišču nekdanjega vrtca Sv. Jožefa v Podturnu so včeraj začeli postavljati bivalne kontejnerje. Zabojniki bodo v kratkem postali novo zatočišče proslilcev za azil, za katere v domu Nazareno v Stražcah ni dovolj prostora. Dvorišče zapuščene stavbe v Ulici Vittorio Veneto je dala na razpolago nadškofija, bivalnike pa namešča mednarodna humanitarna organizacija Zdravniki brez meja, ki je sklenila, da priskoči na pomoč premraženim beguncem in Karitas. Podrobnejše smo se o tem pogovorili z Yannickom Julliotom, koordinatorjem Zdravnikov brez meja v Gorici. »Ukrep je le začasen. Odgovornost, da zagotovijo dostenje pogoje tem ljudem, imajo italijanske institucije,« je dejal Julliot.

Na 14. strani

TRST - Podjetje NAOS

**Zgodba o uspehu med
Kontovelom in Milanom**

10

Na Stefanu tudi
grafični oblikovalci

Na 6. strani

V DSI o 40.bletnici
Slovenske skupnosti

Na 8. strani

Bombni alarm pred
banko v Tržiču

Na 14. strani

Marco Carra o svoji
karieri, Bregu,
slovaščini in manjšini

Na 21. strani

SIRIJA - Turško letalstvo sestrelilo rusko vojaško letalo Su-24

Putin: Pomagači teroristov so nas zabodli v hrbet

Minister Lavrov odpovedal današnji obisk v Turčiji - Zadrega na izrednem zasedanju Nata

MOSKVA/ANKARA - Turčija je včeraj ob meji s Sirijo sestrelila rusko vojaško letalo, ker naj bi kršilo turški zračni prostor. Ruski predsednik Vladimir Putin je ostro obsodil sestrelitev in opozoril, da bo imela tragične posledice za rusko-turške odnose. Zaradi incidenta so se na izrednem zasedanju sešli veleposlaniki držav zveze Nato. Iz Moskve so sporočili, da je bilo letalo suhoj Su-24 sestreljeno z raketom zrak-zrak, v času sestrelitve je bilo na višini 6000 metrov, strmolaglo pa je na sirskem ozemlju. Ves čas leta, tako trdijo v Moskvi, je bilo izključno nad ozemljem Sirije.

V uradu turškega predsednika so potrdili, da je Turčija sestrelila rusko vojaško letalo Su-24, in obenem ponovili, da je to »kljub opozorilom kršilo turški zračni prostor«. Turška vojska trdi, da sta ruski SU-24 sestrelili njena lovca F-16, potem ko je v petih minutah desetkrat kršilo zračni prostor.

Glede usode ruskih pilotov so v Moskvi izpostavili, da sta se uspela pravočasno izstreliti in da še ugotavljajo, kaj se je zgodilo z njima. Zmerni sirske uporniki iz vrst turkmenke manjšine na severu Sirije, ki je etnično tesno povezana z bližnjo Turčijo so medtem sporočili, da so enega od pilotov ubili. Najprej so trdili, da so piloti zajeli, medtem ko se je skušal prebiti na območje pod nadzorom sirskega vladnega sil, kasneje pa še, da so ga med njegovim begom ustrelili in ubili. Predstavnik turške vlade je kasneje umor demantiral rekoč, da sta se piloti iz letala izstrelila in sta živa, turške oblasti pa da ju iščejo.

Ruski predsednik Vladimir Putin je sestrelitev letala označil kot »nož v hrbet s strani pomagačev teroristov« in ocenil, da bo imela tragične posledice za rusko-turške odnose. Kot je poudaril Putin, ruska piloti in letalo niso predstavljeni nobene grožnje Turčiji in niso kršili njenega zračnega prostora, ampak so sodelovali v operaciji proti teroristični Islamski državi v Siriji. Rusija po njegovih besedah takšnih »zločinov« ne bo tolerirala. Poudaril je še, da je Turčija, ki je članica koalicije za boj proti IS pod vodstvom ZDA, sestrelitvo kršila dogovor med Rusijo in ZDA o izogibanju incidentov na terenu v Siriji. Ponovil je tudi pričakovanje, da »bo globalna skupnost naša moč, da se združi nasproti skupnemu zлу«. Spomnil je, da se je Ankara, namesto da bi takoj po sestrelitvi letala, ki je bilo na misiji proti teroristom, naveza stik z Rusijo, obrnila na druge članice zveze Nato. »Zdi se, kot da smo mi sestrelili turško letalo in ne obratno. Ali to pomeni, da želijo, da Nato služi interesom Islamske države?« je dejal.

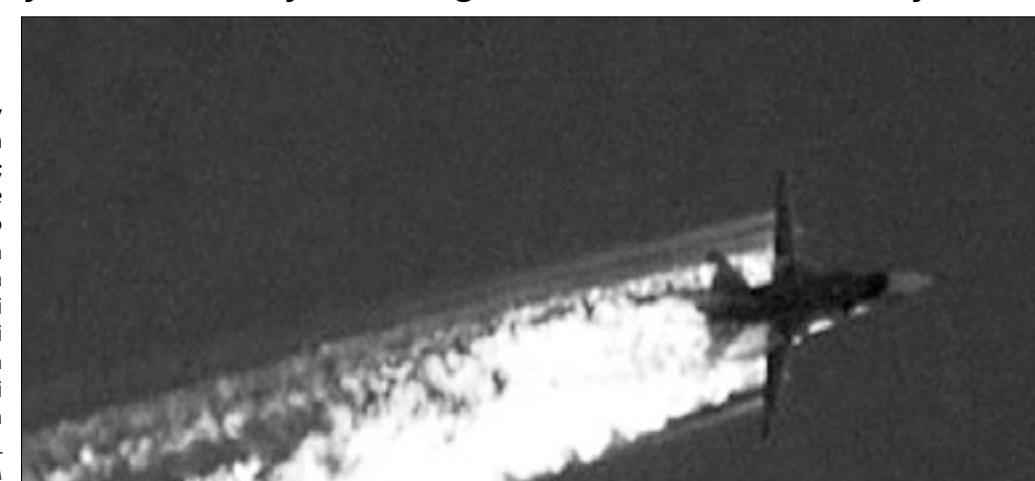
Na Putinove ostre besede se je odzval turški premier Ahmet Davutoglu, ki je poudaril, da je Turčija »dolžna« ukrepati proti vsem, ki kršijo njen zračni prostor. »Vsi morajo vedeti, da je to naša mednarodna pravica in nacionalna dolžnost,« je poudaril. Ruski zunanjji minister Sergej Lavrov je po incidentu odpovedal za danes predviden obisk v Turčiji, rusko zunanje ministrstvo pa je ruskim državljanom odsvetovalo potovanje v Turčijo, ker da »teroristična grožnja v Turčiji ni nič manjša kot v Egiptu«.

Zaradi sestrelitve letala so se na izrednem zasedanju sešli veleposlaniki zvezne Nato. Sestanek sklical na zahtevo Ankare, ki je zaveznicne seznanila s sestrelitvijo ruskega letala. Veleposlaniki članic zvezne Nato so po sestrelitvi ruskega vojaškega letala izrazili solidarnost s Turčijo pri obrambi suverenosti njenega zračnega prostora, je po srečanju v Bruslju poudaril generalni sekretar Nato Jens Stoltenberg.

Sirija je osto obsodila sestrelitev ruskega letala in jo označila za hudo agresijo na sirske suverenost in dokaz turške podpore teroristom. (STA)

Rusko letalo v plamenih, potem ko je bilo zadeto; pilot sta se pravočasno izstrelila, toda enega naj bi na sirske tleh ubili turkmenki uporniki, usoda drugega še ni ugotovljena

ANSA

BRUSELJ - Pričevanje Erike Busechian

»Strahu se ne bomo predali!«

BRUSELJ - V Bruslju naj bi se danes življenje postopoma normaliziralo. Šole bodo ponovno odprli, podzemno železnično prav tako, četudi stopnja ogroženosti pred terorističnim napadom ostaja na najvišji ravni. Mesto je zastrašeno s policijo in vojsko, ki varujejo kritične točke. O tem, kako ljudje doživljajo te izredne razmere, smo se pogovorili z Eriko Busechian, tržaško Slovensko, ki s krajšim presledkom že od leta 2003 živi v Bruslju, v občini Etterbeek, eni od 19, na katere se deli mesto in kjer so tako kot v nekaterih drugih izpostavljenih predelih v prejšnjih dneh potekale policijske racije. Erika je zaplena na direktoratu za komunikacije pri Evropski komisiji.

»Pri nas dela nismo prekinili. Evropske institucije so seveda med možnimi cilji teroristov vendar ne več kot druge javne stavbe. Tako sem včeraj bila redno v službi, danes pa sem izkoristila možnost teleworkinga, ki je sicer redna možnost ob stavkah ali ko iz drugih razlogov ne moreš v pisarno in lahko delaš od doma.« Erika je tako lahko bila z otrokom, 10-letnim Janom

in 7-letnim Dimitrijem, ki dva dni nista mogla v šolo.

»Šole so zaprli, ker se je policija osredotočila na iskanje potencialnih teroristov in niso mogli zagotoviti varovanja vseh javnih stavb. Že od jutri (danes, op. ur.) pa naj bi se razmere normalizirale. Povedali so nam, da bo šole varovalo 300 policistov, drugi pa metroje in vse ostale kritične točke,« pravi Erika. »Atentati v Parizu so nas seveda prizadeli. Doživljali smo jih zelo od blizu, saj smo v frankofonski državi. Sama imam znanko, ki je v Parizu izgubila prijatelja, tako da to doživljaš še bolj neposredno.«

Otroka obiskujeta evropsko šolo, kjer imata slovenščino kot prvi jezik, vključenega pa sta v francosko sekcijo. »V šoli so otrokom zelo odkrito, brez tabujev spregovorili o dogajanjem in jim teroristične napade predstavili z risankami in v njim primernimi besedami. Poudarili so, da se ne smejo batiti. Teroristi hočejo, da bi se bali, toda mi se od njih razlikujemo, ker temelji naša kultura na svobodi misli in spoštovanju različnosti.«

Podoba mesta je v teh dneh neavadna. »Avtobusi so bili v ponedeljek

precej prazni, sama sem v službo šla z avtom, pri tem pa ni bilo nikakršnih težav. Vzdusje v mestu pa je bilo presunljivo z vojaki in policijo vsepovsod.« Kako pa naprej? »Nevarnost gotovo je, oblasti so dale vedeti, da so sprejeti takšne ukrepe, ker so imeli »konkretna opozorila« o možnosti podobnih atentatov, kakršni so bili v Parizu. S službo in otrokom sicer ni veliko časa za kako družabno večerno življenje, živiljenjskih navad pa ne nameravamo spremeniti. Lahko si seveda previdnejši, toda nevarnosti se ne moreš totalno izogniti, nočemo pa podleči strahu. Nekateri starši so nemirni, drugi očitajo, da so bili ukrepi pretirani. Sama težko presodim, kolikšna je realna nevarnost, zaupati pa moramo varnostnemu stroju in živeti normalno. Otroci bodo šli v šolo, sama pa v službo.«

Marko Marinčič

TUNIZIJA - Atentat V eksploziji na avtobusu 12 mrtvih

TUNIS - Na avtobusu z varnostniki tunizijskega predsednika v središču Tunisa je včeraj odjeknila eksplozija, v kateri je po prvih podatkih umrlo najmanj 12 ljudi, poroča tunizijska državna televizija, ki se sklicuje na vire na notranjem ministrstvu. Tiskovni predstavnik predsednika Moze Sinaoui je že dejal, da je šlo za teroristični napad. Sinoči so v državi razglasili izredne razmere in policijsko uro za 30 dni.

Ponavedbah notranjega ministarstva naj bi bili med mrtvimi in ranjenimi tudi predsednikovi varnostniki. V preteklosti je bilo v Tuniziji več napadov, ki so jih izvedli islamski skrajne. Tako je v bližini hotela v letovišču Sousse konec junija džihadist ubil 38 turistov. Marca pa je bil napad v muzeju Bardo v Tunisi ubitih več kot 20 turistov.

BENETKE - Množica na laičnem pogrebu Valerie Solesin

Žalovanje brez sovraštva

Ganjiv govor očeta ubite študentke - Katoliški patriarh, imam in rabin pozvali k sožitju

BENETKE - Italija se je včeraj z žalono slovesnostjo poslovila od 28-letne Benečanke Valerie Solesin, ki je bila edina italijanska smrtna žrtev v pariških terorističnih napadih 13. novembra. Laične pogrebne slovesnosti na Trgu svetega Marka so se udeležili med drugim predsednik republike Sergio Mattarella, obrambna ministrica Roberta Pinotti in predstavniki večjih verskih skupnosti. Oče je v zelo dostenjem govoril pozval vse k spravi in preseganju sovraštva. »Niso te ubili v našem imenu,« je dejal imam Hamad Al Mohamad, patriarh Francesco Moraglia pa je teroristom dal vedeti: »Ne boste nas okužili s sovraštvom.«

Gondola s krsto so pospremili v spredu, med katerim so zaigrali italijansko in francosko himno, francoska veleposlanica pa je prebrala pismo predsednika Francoisja Hollanda. Valeria Solesin, doktorska študentka na Sorboni, je umrla v terorističnem napadu na koncertno dvorano Bataclan.

Oče in mama pokojne Valerie med obredom na Trgu sv. Marka

Lani v Italiji umorjenih 152 žensk, v Sloveniji šest

RIM - Leta 2014 je bilo v Italiji umorjenih 152 žensk, kar je skoraj tretjina (31,9 odstotka) vseh umorjenih. Na jugu se je število umorov žensk zmanjšalo kar za 43 odstotkov, za 8,3 odstotka pa se je povečalo na severu. Zanimiv je podatek, da 94 odstotkov umorjenih žensk ubije moški, 77 odstotkov morilcev so člani njene družine, predvsem možje, partnerji in bivši partnerji. Glavni vzgib za umor je ljubosumje oz. posesivnost. Tveganje je večje med tujkami. Največ umorov žensk so lani zabeležili v Lombardiji, sledi Sicilija. Podobne podatke so statistiki včeraj objavili tudi v Sloveniji. Lani je bilo umorjenih šest žensk, v letu 2013 štiri, v letu 2012 sedem, v letih 2011 in 2010 pa po deset. Od leta 2006 so obravnavali kar 50.000 primerov nasilja v družini, v veliki večini so bile žrtve ženske.

Brez poletov v Šarm el Šejk

LONDON - Letalska prevoznika British Airways in Easyjet sta do konca leta odpovedala vse polete v in iz egiptovskega Šarm el Šejka zaradi varnostnih dilem, ki so se pojavile po strmolagljenu ruskega letala. Številni britanski turisti bodo morali sedaj spremeniti načrte. Obe družbi ponujata zamenjavo letalskih vozovic, dobropise ali spremembo rezervacije.

V napadu na hotel na Sinaju več mrtvih

KAIRO - Pred hotelom na severu egiptovskega polotoka Sinaj, v katerem so med drugim nastanjeni sodniki, ki so spremajali drugo fazo parlamentarnih volitev, je včeraj odjeknila eksplozija. Pri tem je bilo ubitih najmanj osem ljudi, 14 pa ranjenih. Med ubitimi naj bi bil vsaj en sodnik in dva policista.

Na policijski postaji v BiH odjeknila eksplozija

SARAJEVO - Na policijski postaji v mestu Zavidovići v Bosni in Hercegovini je včeraj ponoči razneslo eksplozivno sredstvo, pri čemer je morebiti šlo za teroristični napad. »Obstajajo znaki, da ima ta nesreča elemente kaznivega dejanja terorizma,« so v sporodilu za javnost zapisale tamkajšnje oblasti. Eksplozijo, v kateri ni bilo poškodovanih, so zabeležili nekaj po polnoči v delu policijske postaje, kjer izdajajo osebne dokumente. Pretekli teden je radikalni islamist Enes Omarić v terorističnem napadu v Sarajevu ubil dva pripadnika vojske BiH.

VATIKAN - Afera Vatileaks 2

Novinarjema grozi do osem let zapora

Protest italijanskih in tujih novinarskih združenj

RIM - V Vatikanu se je včeraj začelo sojenje duhovniku, vatikanskima uradnikoma in prvič tudi dvema italijanskima novinarjem, zaradi objave zaupnih dokumentov in informacij o finančni korupciji, kraju in nebrzdanem trošenju na svetem sedežu. Afero so poimenovali Vatileaks 2, proces proti novinarjem pa je tarča kritik novinarskih in drugih mednarodnih organizacij. Novinarja Gianluigi Nuzzi in Emiliano Fittipaldi sta obtožena, ker sta v dveh knjigah objavila zaupne dokumente, ki so jima jih posredovali španski monsigr. Lucio Vallejo Balda, njegov italijanski pomočnik Nicola Maio in italijanska svetovalka za odnose z javnostmi Francesca Immacolata Chaouqui.

Novinarjem grozi do osem let zapora, preostala trojica pa bi lahko za zapahi ostala celo 10 let, saj jo bremenijo ne le razkrivjanja vatikanskih državnih skrivnosti, ampak tudi, da je tvorila kriminalno združbo. Valleja Balda in Chaouqujevo so aretirali nekaj dni pred objavo knjig. Chaouqujevo so potem, ko je pristala na sodelovanje v preiskavi, izpustili, Vallejo Balda pa je še vedno v priporu v Vatikanu.

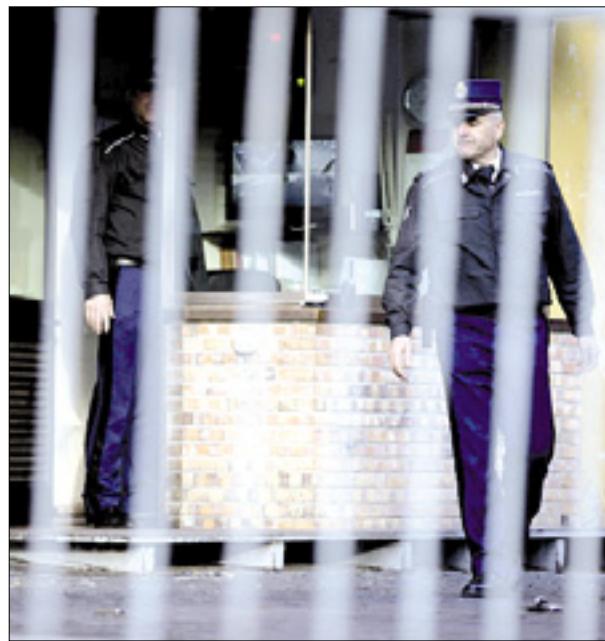
»Obstaja interes za odvračanje pozornosti od vsebine, ki nekatere spravljajo v zadrgo, ne pa Cerkve, tako v moji knjigi kot v knjigi kolega Fittipaldija, o privilegirani kasti, ki želi ohraniti svoje zakrite interese,« je bil ob prihodu v Vatikan kritičen Nuzzi. Vatikan se je zradi sojenja novinarjem v aferi, poimenovani Vatileaks 2, še pred njegovim začetkom znašel pod udarom kritik. Združenje v Italiji delujočih tujih novinarjev je objavilo pismo, v katerem je izrazilo zaskrbljenost nad procesom. »Zaskrbljujoče je, da se opravljanje novinarske dejavnosti obravnava kot delikt,« piše v pismu. Pismo še izpostavlja, da k človekovim pravicam ne sodi le pravica do svobodne veroizpovedi, ki jo zagovarja Vatikan, temveč tudi do svobode mišljenja. Novinarji so obvezani, da javnost obveščajo o nepravilnostih in s tem prispevajo k njihovi rešitvi, so tuji dopisniki dodali v pismu.

Že v ponedeljek so Vatikan k opustiti vseh obtožb na račun Nuzzija in Fittipaldija pozvali v Odboru za zaščito novinarjev, ki ima sedež v New Yorku.

SLOVENIJA Burka stvar kulturnih in verskih vrednot

JUBLJANA - Katoliški cerki menijo, da je vprašanje nošenja burke in nikaba v javnosti vprašanje, na katerega morajo odgovoriti predvsem pristojne državne institucije. »Na Slovenski škofovski konferenci pa smo načeloma mnenja, da imajo vsi ljudje pravico, da živijo v skladu s svojimi kulturnimi in verskimi vrednotami,« so zapisali za STA. Poslanska skupina SDS je namreč v ponedeljek, kot smo poročali, v Državnem zboru vložila predlog spremembe zakona o varstvu javnega reda in miru, s katerim predlaga prepoved nošenja islamske burke in nikaba v javnosti.

V Islamski skupnosti v Sloveniji predloga niso želeli komentirati, tajnik Slovenske muslimanske skupnosti Edin Kumalić pa je za TV Slovenija napovedal ustavni spor, če bo zakon sprejet.

Vhod v vatikansko sodišče, kjer se je včeraj začelo sojenje o t.i. aferi Vatileaks 2

ANSA

ku. Kritični so bili tudi v Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, ki je prav tako pozvala k umiku obtožb na račun novinarjev. Odvetniki Valleja Balde in Chaouqujeve so se medtem pritožili, da jim niso dovolili sodelovanja na sojenju, zaradi česar bodo omenjena obtožena zastopali s strani sodišča imenovani zagovorniki.

Knjigi Nuzzija (Trgovci v templju) in Fittipaldija (Lakomnost) temeljita na gradivu papeškega odbora, katerega član sta Vallejo Balda in Chaouquia.

Knjigi najvišje prelate obtožujeta življe-

nja v izjemnem luksuzu in upiranja pri zadavanjem za očiščenje vatikanskih finančnih skandalov. Škandal so poimenovali Vatileaks 2, s čimer spominjajo na prvo afero zaradi razkritja vatikanskih dokumentov, ki jo je leta 2012 prav tako sprožila Nuzzijeva knjiga. Novinarju takrat niso sodili, so pa tedaj glavnega informatorja, strežnika tedanjega papeža Benedikta XVI., obsodili na 15 let zapora, kmalu zatem pa ga pomilostili. Ta prva afera Vatileaks naj bi tudi prispevala k neprizakovani odločitvi Benedikta XVI. za odstop v začetku leta 2013. (STA)

PAPEŽ FRANČIŠEK - V Keniji, Ugandi in Srednjeafriški republiki džihadistična nevarnost

Najtežje potovanje doslej

VATIKAN - Frančišek danes potuje v Afriko, kar bo tudi spriča zadnjih terorističnih napadov v Franciji in Maliju najnevarnejše potovanje njegovega papeževanja. Jorge Mario Bergoglio namerava v Keniji, Ugandi in Srednjeafriški republiki kljub temu potovati v odprttem papamobilu ter obiskati barakarsko naselje, begunske taborišče in mošejo. Argentinski papež bo med petdnevno turnejo v treh državah pozval k prizadevanjem za mir, socialno pravičnost in spravo med islamom in krščanstvom, medtem pa bodo imeli njegovi telesni stržarji polne roke dela. Območje, ki ga bo obiskal sveti oče, je namreč prepreženo z nasiljem džihadistov.

Frančišek bo tokrat prvič obiskal Afriko, ki je celina z najhitrejšim številom katoličanov - skupaj naj bi jih bilo 180 milijonov. Med enajstim potovanjem v tujino bo imel 78-letni Bergoglio, ki je zagovornik zatiranih, 19 govorov. Srečal se bo z vojnimi žrtvami, otroki vojakov, obolelimi z aidsom in tistimi, ki živijo v skrajni revščini. V Vatikanu so že dali vedeti, da bi lahko program obiska v kronično nestabilni Srednjeafriški republiki, ki jo zaznamuje konflikt med muslimanskimi uporniki in krščanskimi milicami, ob morebitnem povečanju varnostne grožnje skrajšali ali povsem odpovedali. Frančišek bi sicer rad izpeljal celotno potovanje, predvsem pa nedeljsko odprtje "svetih vrat" v katedrali v Banguiju, deset dni pred začetkom svetega oz. jubilejnega leta v katoliški cerkvi, posvečenega usmiljenju.

»Če bo sveta vrata odprli v Banguiju, se bo jubilejno leto prvič v zgodovini začelo na periferiji, namesto na sedežu Cerkve v Vatikanu,« je povedal strokovnjak za Afriko na Radiu Vatikan Giulio Albanese. »To bi bil najboljši povzetek papeževe doktrinarne drže - skromne Cerkve, posvečene revnim,« je dodal.

A do tega morda ne bo prišlo. Tako vatikanska policija kot viri blizu začasnih predsednic Srednjeafriške republike Catherine Samba Panza pravijo, da bi lahko obisk v Banguiju skrajšali na nekaj ur na tamkajšnjem letališču pod drobnogledom mirovnih sil ZN. Da bi bilo papežu težko zagotoviti varnost zunaj letališča v Banguiju, je posvarila tudi Francija, ki ima v nekdanji koloniji nameščene svoje sile v podporo okoli 12.000 pripadnikom sil ZN. S tem bi odpadli papeževi načrti za obisk taborišča razseljenih oseb zaradi konflikta v Srednjeafriški republiki, postanek z molitvijo v mošeji v zloglasni soseski PK5 v Banguiju in maša na športnem stadionu v srednjeafriški prestolnici, kar bi verjetno močno razočaralo na tisoče romarjev, tudi iz Konga in Kameruna.

Frančišek bo pred Srednjeafriško republiko obiskal Kenijo in Ugando, kjer je 32 oz. 47 odstotkov prebivalcev katoličanov, soočenih s povsod navzočo grožnjo napadov somalijske milice al Šebab. Nad območjem hkrati veje strah pred prav tako skrajnim Boko Haramom in

HRVAŠKA - Jutri začetek pogajanj za vlado

Most se že sesuva

Iskanje večine bi lahko trajalo več mesecov

ZAGREB - Hrvaška predsednica Kolinda Grabar-Kitarović je včeraj prejela končne uradne izide parlamentarnih volitev, ki so bile 8. novembra. V njem uradu so napovedali, da bo Grabar-Kitarovićeva jutri začela posvetovanja s predsedniki parlamentarnih strank o mandatarju za sestavo nove vlade. Po objavi končnih uradnih izidov volitev v hrvaškem uradnem listu teče od včeraj tudi 20-dnevni rok za prvo sejo novega sklica hrvaškega sabora. Ustanovitveno sejo sabora bo sklical predsednica države, ki bo tudi določila novega mandatarja. Tiskovni predstavnik predsednice Luka Đurić je potrdil, da bo Grabar-Kitarovićeva jutri začela posvetovanja s predsedniki vseh parlamentarnih strank. Hrvaška ustava tudi določa, da bo priložnost za sestavo prihodnje hrvaške vlade dobila oseba, ki bo prepričala predsednico, da ima podporo najmanj 76 saborskih poslancev.

politično zelo heterogene tvorbe s po-manjanjem izkušenj v visoki politiki.

Znotraj Mosta je v ponedeljek nastala nova politična stranka Hrid, v kateri so trije poslanci, ki so dobili saborske mandate kot poslanci Mosta. Med njimi je tudi Drago Prgomet, ki so ga po volitvah izključili iz Mosta, ker se je na lastno pest srečal s premierjem Zoranom Milanovićem. V Hridu so poudarili, da je nadaljevanje njihove podpore Mostu odvisno od vztrajanja pri določenih reformah, ki so jih skupaj predlagali pred volitvami. V Mostu je tudi neodvisni poslanec in župan občine Primosten Stipe Petrinić, ki od vsega začetka zavrača sodelovanje s HDZ. Največja hrvaška politična stranka HDZ potrebuje za večino v saboru, ki bo podprla njeni vlado, najmanj 18 poslancev Mosta. Glede na razvoj dogodkov bo to precej težka naloga.

SDP si je medtem že zagotovila podporo več manjših parlamentarnih strank kot tudi osem poslancev narodnih manjšin in bo oblikovanje vlade potrebovala polovico poslancev Mosta.

Proces oblikovanja nove hrvaške vlade bi lahko trajal več mesecov. Če ne bo uspešen do februarja 2016, so možne tudi izredne parlamentarne volitve. Vse več hrvaških političnih komentarjev ocenjuje, da so ravno izredne parlamentarne volitve najverjetnejši scenarij, čeprav je vprašljivo, ali bodo bistveno spremenile obstoječi odnos političnih moči med strankami.

V pričakovanju papeža v Keniji ANSA

čudež, vznikajo po številnih četrtih. Med obiskom bo v ospredju tudi boj proti revščini, kar bo do izraza še posebej prišlo med Frančiškovim obiskom velikega barakarskega naselja Kangemi v Keniji, kjer živi okoli 100.000 ljudi, ter karitativnega centra v ugandskem Nalukolongu. »Problem socialne izključenosti je resen v vseh državah. V Keniji ima na primer odstotek prebivalstva v rokah 75 odstotkov bogastva,« je opozoril Albanese.

Sveti oče se bo v Afriki tik pred začetkom podnebnega vrha v Parizu posvetil tudi pereči temi podnebnih sprememb, in sicer s pričakovanim govorom pred Programom ZN za okolje in Programom ZN za habitat v Nairobi. Frančišek je odločen zavrniti varovanja okolja, zato v razpravi o globalnem segrevanju ozračja in izkoriščanju Zemlje za profit verjetno ne bo skoparil z ostrimi besedami.

V Ugandi se bo Frančišek tudi poklonil krščanskim mučencem, ki so jih preganjali iz verskih, kulturnih, političnih ali spolnih motivov. Dobaroval bo mašo v spomin na prve afriške svetnike, dvaindvajsetero mladih moških, ki so jih leta 1886 s kraljevim ukazom žive sežgali, ker se niso želeli odpovedati svoji veri ali postati spolni sužnji. Frančišek Ugande in Kenije ne bo obiskal kot prvi papež. Papež Janez Pavel II. je Kenijo obiskal trikrat, v Ugandi pa se jeta 1964 mudil papež Pavel VI.

Andreja Juvan Kmetec/STA

NABREŽINA - Prva seja deželnega sveta

SKGZ v nelahkem iskanju novih poti v zelo razburkanih časih

»Kritike so upravičene, brezplodne polemike pa ne vodijo nikamor«

NABREŽINA - Novoizvoljeni deželni svet Slovenske kulturno-gospodarske zveze se je na prvi seji brez slepomišenja lotil nekaterih kočljivih tem našega manjšinskega vsakdana. Gospodarstvo, usoda naših domov, antifašizem in levica, ter slovenski jezik, so vprašanja, ki so izstopala po izvolitvi Igorja Kocjančiča za predsednika deželnega sveta in uvodnih besedah predsednika Rudija Pavšiča.

Kocjančiča je predlagal tržaški pokrajinski predsednik Tomaž Ban. Izpostavlje je dragoceno delo, ki ga je opravil kot deželni svetnik in obenem kot predsednik Bora. »Tak človek ne sme ostati ob robu dogajanj,« je potudaril Ban.

KB 1909, Stadion 1. maj in »družbena lastnina«

»Zdravstveno stanje« gospodarstva v sklopu SKGZ, je načel Stefano Ukmar. O tem se veliko sušlja, ve pa žal zelo malo ali nič, je obžaloval. Pavšiča je vprašal, če je res, da je družba KB 1909 pred kratkim prevzela 5-odstotni lastninski delež nepremičninske družbe Dom. Pozdravil je predsednikove uvodne besede, da je Stadion 1. maj za SKGZ »prioriteta vseh prioritet«. Predsednik je poleg Stadiona omenil goriški Trgovski dom (stvari se premikajo v pravo smer), Narodni dom pri Sv. Ivanu v Trstu (denar je, manjka pa vse ostalo) in muzej v Reziji. Problem zase je tržaški Kulturni dom, ki po Pavšičevem mnenju ne more biti le domena družbe Dom in tudi ne samo SSG, temveč bi moral imeti širšo razvojno perspektivo.

Pavšič je predlagal, da bi deželni svet eno svojih prihodnjih sej namenil vlogi gospodarsko-finančni stvarnosti v sklopu SKGZ. Pri tem je izpostavil vlogo Tržaške matice in sklada Trinko, ki posedujeta 30-odstotni lastninski delež KB 1909. »Prav je, da je naš deželni svet seznanjen z realnim stanjem, ni pa nujno, da je o tem obveščena vsa manjšina. Tudi zato, ker nas drugi ne obveščajo o svoji gospodarski in imovinski stvarnosti,« je pojasnil Pavšič. Gospodarstvo in nepremičninsko premoženje v sklopu SKGZ je odraz zgodovine in tistih, ki so zanj vse povojni čas skrbeli, je dodal. Formalno gledano je to zasebna last, »ker v Italiji, za razliko od drugih držav, ni prišlo do nacionalizacije.«

Antifašizem ne sme biti le polaganje vencev

Novi »kulturni minister« SKGZ Martin Lissiach je prepričan, da se pri nas antifašizem večkrat omejuje na polaganje vencev, ne moremo se imeti za levičarje samo zato, ker imamo za seboj NOB. SKGZ se mora zamisliti o svoji identiteti ob ugotovitvi, da levica v Sloveniji in Italiji močno izgublja svojo identiteto. Podobno je razmišljal Tomaž Ban. SKGZ se mora po njegovem opredeliti tudi npr. o pojavu novih nacionalizmov, begunski krizi in istospolnih zvezah v vidiču decembrskega referendumu v Sloveniji.

Po mnenju Livia Semoliča SKGZ in z njim tudi slovenska manjšina potrebuje pozitivnih energij, ki jih v naši skupnosti ne manjka. Kritike na račun SKGZ so po njegovem dobrodoše, so pa škodljive, ko se izrodi.

Novoizvoljeni deželni svet se je prvič sestal v domu Iga Grudna v Nabrežini

FOTO DAMJ@N

v brezplodne polemike. Vsi skupaj, zameni s SKGZ, moramo narediti več za prihodnost tega prostora in Slovencov, je dodal Semolič.

Jezik, kakovost življenja in Slovenci, ki jih ni

Matejka Grgić (v novem izvršnem svetu SKGZ bo odgovarjala za jezik in izobraževanje) je opozorila, da je vprašanje slovenščine predvsem strokovno vprašanje in ga je treba kot

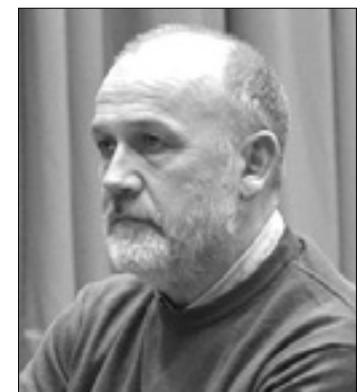
takšnega tudi resno obravnavati. To je bilo doslej še kar v ozadju, ker smo na jezik gledali predvsem s političnega in kulturnega zornega kota.

Jana Pečar je obžalovala, da se pri nas premalo govori o socialni in kakovosti življenja. Delamo se, da smo nekakšen otok, kar seveda ni res. S tem v zvezi je bil v Nabrežini govor o težavah slovenske psihopedagoške službe, medtem ko je Miha Samsa opozoril, da v tržaški zdravstveni službi ni več pediatra, ki bi obvladal slovenščino.

Benečan Renzo Mattelig je navedel, da v okolici Čedad je v furlanskih vaseh živi danes več Slovencev kot v Nadiških dolinah. Njihovi otroci obiskujejo špetrsko dvojezično šolo, manjšinske uradne ustanove pa tega ne dovolj upoštevajo oziroma sploh ne upoštevajo. Luigia Negro je seznanjena s tem pojmom, glede izvajanja zaščitnega zakona pa je slednji neposredno vezan na ozemlje oziroma na 32 občin iz odloka predsednika italijanske republike.

S.T.

VODSTVO SKGZ
Igor Kocjančič
predsednik
deželnega sveta

NABREŽINA - Novemu deželnemu svetu SKGZ predseduje nekdanji deželni svetnik Igor Kocjančič. Bil je edini kandidat, prejel je 52 glasov na 55. Izvršni svet SKGZ, poleg predsednika Rudija Pavšiča in Kocjančiča, sestavljajo pokrajinski predsedniki Tomaž Ban (Trst), David Peterin (Gorica) in Luigia Negro (Videm) ter odgovorni za posamezne resorje: Matejka Grgić (jezik in izobraževanje), Livio Semolič (pravna posvetovalnica in zaščita), Jana Pečar (kakovost življenja), Martin Lissiach (kultura), Marino Marsič (organizacija in stiki s članicami) in Dorica Kreševič (javno financiranje). V kratkem bodo imenovali še odgovornega ali odgovorno za teritorij in javne uprave, medtem ko je Pavšič, tudi kot pravni zastopnik zveze, prevzel odgovornost za gospodarska vprašanja. Kocjančič si zamišlja deželni svet SKGZ kot samostojni dejavnik in kot kritično oporo dejavnosti izvršnega sveta.

GOSPODARSTVO - Mednarodna konferenca o sodelovanju v alpsko-jadranskem prostoru

Velik neizkorisčen potencial

Med strokovnjaki iz sosednjih dežel tudi tržaški odbornik Edi Kraus, ki se je zavzel za sodelovanje pristanišč v Trstu in Kopru

Levo: tržaški občinski odbornik za gospodarstvo in uspešen podjetnik Edi Kraus; desno: na konferenci v Vrbi je bilo več okroglih miz z vrhunkimi strokovnjaki iz gospodarstva, znanosti in politike iz vseh treh dežel

CELOVEC/VRBA – Gospodarski potenciali alpsko-jadranskega prostora kot skupne regije še zdaleč niso izkorisčeni. Če hoče postati »regija prihodnosti« ali znamka, ki jo bodo poznali po celiem svetu, bo potrebno okoliščine za čezmejne posle in projekte še naprej izboljševati, obenem pa znatno zmanjšati birokracijo tako v nacionalnih državah kot tudi v Evropski uniji. To so le nekateri zaključki mednarodne gospodarske konference o potencialih tega prostora pod gesлом »Potenti AlpeAdria 15«, ki je začetek tega ob navzočnosti uglednih osebnosti s področja gospodarstva, znanosti in tudi politike potekala v Vrbi ob Vrbskem jezeru na Koroškem. Organizator prve tovrstne konference, na kateri so se predstavili tudi vrhunki strokovnjaki in uspešni podjetniki iz Slovenije, Furlanije-Julijskih krajin, Avstrije ter Hrvaške in Bosne in Hercegovine, je bila Slovenska gospodarska zveza (SGZ) na Koroškem v sodelovanju z gospodarsko zbornico Koroške in nadaljnimi partnerji.

Med govorniki so se na odrvu vrbskega Casinoja vrstili ugledni mednarodni strokovnjaki, znanstveniki in gospodarstveniki, ki so poudarili, da ima alpsko-jadranski prostor vse pogoje in priložnost, da postane »regija bodočnosti«, ki že uspešno uresničuje potenciale za poslovni uspeh, gospodarsko rast in stabilnost v tem prostoru. Regija da se deloma že uveljavlja v mednarodnem

merilu, pri čemer je še veliko priložnostih, da v bodočnosti postane »regija Alpe-Jadran« tista tržna znamka, ki bo imela svoje mesto tudi v globalnem gospodarstvu.

Med sogovorniki na vrhunsko zasedenem odru je bil tudi tržaški občinski odbornik za gospodarstvo in uspešen podjetnik, generalni direktor podjetja Yulon d.d. Edi Kraus. Kraus je izpostavili ogromen potencial, ki ga nudi skupni alpsko-jadranski prostor prav gospodarstvu, a tudi drugim področjem. Pri tem je navzočim predstavil nastanek in razvoj svojega podjetja, ki je postal podjetje, ki je že zdavnaj preseglo evropske meje. Glede vloge Trsta pri kreplivosti alpsko-jadranskega prostora je Kraus poudaril, da se mesto zaveda ključne vloge pristanišča za bodoč razvoj gospodarstva v regiji a tudi za centralno Evropo, saj 90 odstotkov blaga, ki gre iz pristanišča, pride iz tujine in gre v tujino. V konkurenčni situaciji, v kateri se nahaja Trst (in tudi Koper), je povezava pristanišč nujna in bi moral severni Jadran postati pomemben logistični center za centralne evropske države in širše. Trst je preko Pontebbane že dobro povezan s srednjo Evropo, z loko Koper pa je treba izdelati skupen koncept, je dejal Kraus, ki je v svojem posegu tudi poudaril pomembno vlogo manjšin pri kreplivosti čezmejnega gospodarstva.

Konference v Vrbi sta se iz Slovenije mdr. udeležila generalni direktor GZS Samo Hribar Milič in

minister za Slovence po svetu in zamejstvu Gorazd Žmavc, s Koroške pa tudi predsednik koroške gospodarske Zbornice Jürgen Mandl in deželni svetnik za gospodarstvo Christian Bender. Predsednik Slovenske gospodarske zveze v Celovcu Benjamin Waukounig pa je v pozdravu udeležencem konference poudaril, da se je glede gospodarskega sodelovanja v prostoru Alpe-Jadran že v preteklosti – predvsem od vstopa Slovenije v Evropsko unijo leta 2004 – marsikaj uresničilo, da pa bo v bodočnosti potrebno še bolj učinkovito izkoristiti potenciale alpsko-jadranskega prostora. Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu RS Gorazd Žmavc je na kongresu izrazil veselje, da je bilo med predavatelji toliko uspešnih Slovencev in tudi veliko mladih poslovnežev slovenskega rodu, ki prihajajo iz vseh treh držav, in ki s svojim delom žanjejo mednarodne uspehe. S tem je tudi potrjeno, da je slovenska uspešnost globalna in se nikakor ne zaustavi znotraj geografskih meja. Poudaril je še, da je in ostaja regijsko sodelovanje ena od prioritet Urada za Slovence, ki se zaveda, da je prihodnost Evrope v skupnem razvoju širšega kulturno-gospodarskega regijskega prostora. Pri tem je izpostavil tudi pomembno vlogo slovenskih manjšin v Italiji in Avstriji.

Ivan Lukanc

Trst

ZGONIŠKA OBČINA - Obisk komisarja Zena D'Agostina

Proseška postaja zanima tržaško Pristaniško oblast

Proseška postaja in njena gospodarska prihodnost sta bili v ospredju včerajnjega obiska komisarja Pristaniške oblasti Zena D'Agostina v zgoniški občini. Gosta so na županstvu sprejeli županja Monica Hrovatin, podžupan Rado Milič in odbornik za proračun Mirko Sardoč.

Zanimanje tržaške Pristaniške oblasti za Proseško postajo ne čudi. Predvsem potem, ko je s prenosom lastništva starega pristanišča od državne domene na tržaško občino postalo aktualno vprašanje premestitve prostocarinskega območja iz starega pristanišča na drugo (ali druge) lokacije.

Proseška postaja predstavlja eno od možnih bodočih prostocarinskih območij. Po naklepah Pristaniške oblasti naj bi postala nekakšno zaledno pristanišče.

Na srečanju na zgoniškem županstvu je D'Agostino predocil to možnost. Z zgoniškimi upravitelji je pregledal ustrezno dokumentacijo, seznanjen je bil s spremembami občinskega prostorskega načrta, ki predvideva razvoj tistega območja v gospodarske namene. Županja Monica Hrovatin je po srečanju sporočila, da je dala uprava »razpoložljivost za "oživitev" Proseške postaje, ker bi slednja ugodno učinkovala na celotno občinsko ozemlje.«

Po njenem mnenju predstavlja zanimanje Pristaniške oblasti za Proseško postajo zelo konkreten korak. D'Agostino, ki je poudaril, da bo ostal na čelu Pristaniške oblasti vsaj do februarja prihodnjega leta, se je izkazal kot operativno zelo zavzetega managerja. Občina mu je posredovala razpoložljivo gradivo, ki ga bo treba sedaj preštudirati, da bi bil morebitni prenos prostocarinske cone na območje Proseške postaje čim bolj smotorno pripravljen in urejen ter predvsem v skladu z zapletenimi zakonskimi predpisi in določili.

Z leve Z. D'Agostino, M. Hrovatin, R. Milič in M. Sardoč AG

FOTODAMJ@N

POMORSKI POTNIŠKI PROMET

Rekorden obisk

Letos 46 ladij, več kot 130 tisoč potnikov in 20 milijonov evrov prihodkov

Trst je letos »obiskalo« rekordno število 46 potniških ladij, ki pripadajo petim različnim družbam, skupno pa je v mesto priplulo 134.265 potnikov, kar je največ doslej. Podatek je objavila uprava Tržaškega potniškega terminala. Njen pooblaščeni upravitelj Franco Napp je poudaril, da je v zaliv največkrat, kar 34-krat, priplula morska lepotica Costa Mediterranea, bolj ali manj redno pa mesto obišejo tudi ladje družb Thomson Cruises, Cunard, The World in Sea Cloud.

Ta dejavnost je za mesto do nosna. Napp je ocenil, da je letos prinesla v doto 20 milijonov evrov. Devet od teh so potniki po-

rabilni na kopnem, pet so jih prorabilni člani posadk, šest pa ladjarji za pristaniške in druge storitve. Napp je za prihodnje leto napovedal prihod 55 ladij dvajsetih družb.

OBČINA TRST - Župan Cosolini predstavil razloge za odredbo glede onesnaževanja železarne

Odredba za boljši zrak

Vodstvo škedenjske železarne mora takoj ukrepiti in zagotoviti, da se čim prej zmanjša stopnja onesnaženosti zraka in sploh onesnaževanja, ki ga povzroča tovarna. V ta namen morajo takoj omejiti proizvodnjo litrega železa oziroma delovanje kokscarne, kot to med drugim že predvideva (neupoštevana) odredba deželne vlade. Skratka, količino prašnih delcev PM10 v zraku je treba zmanjšati. Družba Siderurgiga Triestina bo morala zato zmanjšati proizvodnjo plavža in proizvajati največ 34 tisoč ton koksa mesečno. V zadnjem času je bila namreč povprečna proizvodnja 38 tisoč ton. Družba ST bo morala seveda poleg tega nadaljevati z obnovitvenimi deli, ki jih že predvideva z javno upravo sklenjeni programski sporazum.

To je povedal tržaški župan Roberto Cosolini glede odredbe, s katero je ukazal vodstvu železarne, naj poskribi za zmanjšanje stopnje onesnaženosti zraka, ki je bila v zadnjem letu po-

nekod izrazito višja od zakonsko predvidene meje. To je veljalo in zaenkrat še velja zlasti v škedenjski Ul. S. Lorenzo in Selva, kjer je nameščena merilna prava deželne agencije za okolje ARPA. Kot je razvidno iz tabele, ki jo objavljamo, so na tem mestu kršitve od zakona predvidene meje v bistvu na dnevnom (oz. mesečnem) redu.

Občinska uprava se je zato odločila za dodatne ukrepe in izdala odredbo, ki zavezuje družbo ST k takojšnjemu zmanjšanju onesnaževanja, je po-

vedal Cosolini včeraj na tiskovni konferenci ob udelenosti občinskega odbornika za okolje Umberta Laurenija. Odločitev so sprejeli v duhu manda, da se po eni strani zagotovi nadaljevanje dejavnosti v železarni in da se po drugi skrbi za zdravje občanov. Glede na dejstvo, da je bila tržaška občinska uprava med dejavniki, ki so dovolili nadaljevanje dejavnosti v železarni, in tudi glede na številne prijave prebivalcev, je občinska uprava odločila, da mora družba ST ukrepati, je poudaril Coso-

Aljoša Gašperlin

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Sreda, 25. novembra 2015

5

Primorski
dnevnik

PROSEŠKA POSTAJA

Marjan Kemperle
marjan.kemperle@primorski.eu

Zaledno pristanišče

Tistega 26. februarja 2013 je na trg pred županstvom v Zgoniku pripeljal dobro položen temnomoder avtomobil. Iz zadnjih vrat sta izstopila Marina Monassi in Antonio Gurrieri ter se napotila na sedež občine. Kaj je privdelo vodstvo tržaške Pristaniške oblasti, predsednico in generalnega tajnika, v kraško občino brez morja?

Nekaj tednov prej je Pristaniška oblast na javni dražbi odkupil zemljišče podjetja Tomaso Prioglio na Proseški postaji, ki je zaradi gospodarske krize zašlo v štečaj.

Odkup je imel jasen cilj. Monassije ga je nakazala takratnemu zgoniškemu županu Mirku Sardoču. Pristaniška oblast je uvidela, da bi lahko območje Proseške postaje postaleno zaledno pristanišče.

Zgoniška uprava je zaznala, da se ji ponuja priložnost za gospodarsko pozitivnejši tistega območja, ki je - vse več praznimi halami, skladišči in drugimi prostori - nezadržno hiralo. V ta namen je pripravilo varianto k občinskemu prostorskemu načrtu, ki je bila lani izglasovana.

Proseška postaja se nahaja na pomembnem gospodarskem vozlišču: nameščena je med mednarodno železniško progo in hitro cesto, kar omogoča hitro in termalno prometno povezovanje.

Že takrat je bilo tisto območje vabljivo za razvoj pristanišča. Sedaj, ko je postala premestitev prostocarinske cone tako rekoč realnost, še bolj.

Če bo šlo vse po treznih gospodarskih načrtih, se obeta Proseški postaji - do dolgih desetletij suhih krav (mimogrede: tam so pretovarjali prav živilo...) - preporod. S čemer bosta gospodarsko pridobil oba pristanišča (s svojim prometom) in občina (z novimi delovnimi mesti tudi za občane).

ŠTIVAN - Papirnica Burgo: srečanje v Rimu šele 4. decembra

Skupina Burgo je včeraj zapisala in dosegla, da se za jutri predvideno omizje v Rimu preloži na 4. december. Kaj se torej obeta, zaenkrat še ni znano. Papirnica je bila včeraj še zaprta, z njenim vodstvom pa se je popoldne sestal devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja. Družba Burgo je izrazila pripravljenost na dialog s sindikati in na nadaljevanje proizvodne dejavnosti, je povedal Kukanja, a pod pogojem, da prekličejo stavko. Predstavnik panožnega sindikata Uilm Luca Mian je odgovoril, da Burgo ni preklical mobilnosti, medtem ko je pokrajinski tajnik desničarskega področnega sindikata UGL carta e stampa Robert Stewart zahteval še ostrejši boj. Sicer so bila včeraj pogajanja tako na krajnjem kot na državnem ravni. Sindikati so sporočili, da bodo o prihodnjih korakih odločali danes. (ag)

POKLICNI TEČAJ

Ivan Žerjal

ivan.zerjal@primorski.eu

Dobrodošla ponudba

Malo pred začetkom pouka v okviru letošnjega šolskega leta smo v avgustu in septembru pisali, da se od letošnjih malih maturantov, ki so dokončali študij na slovenskih nižjih srednjih šolah na Tržaškem, okoli 25 - po drugih podatkih pa okoli 30 - ni odločilo za nadaljevanje študija na kateri od slovenskih višjih srednjih šolah. V glavnem so se odločili za nadaljevanje šolanja na zavodih za poklicno izobraževanje oz. na italijanskih šolah, kjer razpolagajo z učnimi smermi, ki jih na slovenskih šolah ni.

Seveda s tistim pisanjem nismo odkrili kakve epochalne novosti, saj se je o osipu ob prehodu z nižje na višjo srednjo šolo na Tržaškem že govorilo, čeprav v bolj zaprtem krogu. Pojav so očitno spremajali tudi na Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana, kjer so ugotovili, da bi vsaj del dijakov, ki se odločajo za poklicne tečaje oz. smeri na italijanskih šolah, »prestregli« z obogativijo ponudbe na področju, kjer so bile naše šole doslej pomajkljive. Tudi to je navsezadnje cilj novega tečaja poklicnega izobraževanja na področju grafike in dizajna, ki bo na zavodu Stefan stekel s prihodnjim šolskim letom. Na omenjenem zavodu pravijo, da so pred uvedbo novega tečaja tudi upoštevali zaposljivost ponujenega novega poklicnega profila in glede na to, da bo tečaj naposled postal realnost, so očitno ugotovili, da kdor ga bo opravil bo imel konkretno možnosti zaposlitve oz. sazmozaposlitve.

Zato gre novo ponudbo zavoda Stefan pozdraviti. Stem bo šola - upajmo - čez nekaj let ponudila trgu dobro usposobljene izvedence na področjih grafičnega oblikovanja, fotografije in drugih kreativnih dejavnosti, ki jih bodo lahko koristila tudi naša podjetja in - zakaj ne - tudi mediji in založbe. Obenem se bo povečala možnost, da ti izvedenci ostanejo v slovenskem okolju. In to ni malo.

ŠOLSTVO - Obogatena ponudba zavoda Stefan

Usposabljalci bodo grafične oblikovalce

Triletni poklicni tečaj bo stekel s prihodnjim šolskim letom

Kdor je v ponedeljek popoldne obiskal stojnice slovenskih višjih srednjih šol na tržaški Pomorski postaji v okviru pobude *Jaz vem kaj več o tem*, je lahko opazil, da so na stojnicu Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana ponujali novost. S prihodnjim šolskim letom bo namreč na tej šoli zaživel nov triletni poklicni tečaj grafike in dizajna, ali na kratko Grid, s katero na zavodu Stefan želijo razširiti ponudbo in dati mladim, ki že razmišljajo o svojem bodočem poklicu ter želijo izraziti lastno kreativnost in spretnost pri uporabi novih tehnologij, možnost, da ostanejo v sklopu izobraževanja v slovenskem jeziku.

Zgodba o tečaju Grid se je začela v lanskem šolskem letu, ko je Dežela razpisala omejeno število t.i. dopolnilnih tečajev poklicnega izobraževanja, ki jih lahko uvedejo državne višje srednje šole. Na zavodu Stefan so se odločili prijaviti na razpis s predlogom o tečaju za grafične oblikovalce, saj so na šoli ugotavljali vrzel na področju poklicnega izobraževanja. Tako je predlog o novem tečaju sprejel najprej profesorski zbor, nato zavodski svet, pa tudi deželna uprava, čeprav njen razpis sprva ni predvidel tečajev v slovenskem jeziku. Naslednja etapa v postopku odobritve je potekala na Pokrajini, ki je predlog vnesla v svoj načrt šolske ponudbe, na koncu pa je svoj blagoslov dala tudi Deželna komisija za slovenske šole.

S prihodnjim šolskim letom bo tako na zavodu Stefan ob »kanoničnih« treh smereh (elektronika, mehanika in mehatronika ter okoljske biotehnologije) na voljo še triletni tečaj grafike in dizajna. Kdor se bo vpisal nanj, bo deležen pouka tehnik fotografije in digitalne ilustracije, tehnik zajemanja in urejanja video posnetkov, informatike, web designa, tehnik in tehnologij digitalnega tiska, tehnik in strategij sporočanja ter 3D-grafike in animacije. Poleg tega specifičnega sklopa tehničnih predmetov pa predmetnik tečaja obsegata še splošno izobraževalni sklop s poukom slovenščine, italijanščine, angleščine, telesne vzoje, matematike, ved o Zemlji, fi-

Na stojnici zavoda Stefan so ponujali nov tečaj

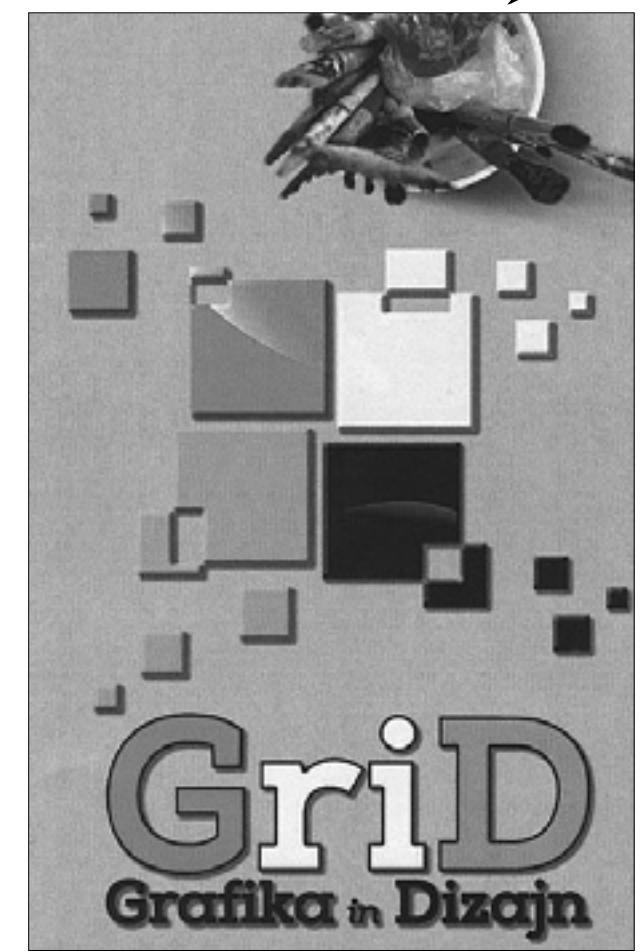
FOTODAMJN

zike, zgodovine in zgodovine umetnosti, upravljanja projektov in podjetja ter verouka oz. alternativnih dejavnosti. Vse skupaj 36 ur tedensko, pri čemer bo prisotnost močne splošno izobraževalne osnove dijaku omogočila poleg pokli-

cne usposabljanja tudi vsespolno kulturno rast oz. prehod na kako višje šolsko smer. Vsekakor, kdor bo dokončal tečaj, bo imel možnost zaposlitve v različnih sektorjih (npr. kot fotograf, reklamni grafik, oblikovalec, projektant

idr.), a tudi samozaposlitve brez ogromnih investicij. Zato na zavodu Stefan upajo, da se bo, ko bo napočilo obdobje vpisovanja, lepo število nižješolcev odločilo tudi za tečaj grafike in dizajna.

Ivan Žerjal

Na novo ponudbo opozarja tudi zgibanka

ŠOLSTVO - Tržaški dijaki in študentje v Rimu na simulaciji ROMUN2015

Delali, kot da bi bili v OZN

Simulacije se je udeležilo 500 mladih, med temi tudi dijakinja liceja Prešeren Tina Busan, ki jo je izkušnja zelo obogatila

Tina Busan (prva z leve) in drugi štipendisti z veleposlanikom ZDA Phillipsom

ZNANSTVENI LICEJ FRANCETA PREŠERNA - Projekt Biodiversity

Bogastvo raznolikosti

Dijaki Prešerna, Malignanija (Videm) in Gimnazije Koper o pomenu biodiversitete - Obisk v Repnu

Pretekli četrtek je mestni naravoslovni muzej v Trstu gostil skupino šestdesetih dijakov in dijakinj Znanstvenega liceja Franceta Prešerna, zavoda Arturo Malignani iz Vidme in Gimnazije Koper. Obisk je spadal v okvir čezmejnega projekta Biodiversity: The Importance of Being Different, pri katerem dijaki in dijakinje raziskujejo pojem biodiverzitete s kulturno-jezikovnega in okoljsko-znanstvenega vidika in doživljajo bogastvo raznolikosti v naravi in ljudeh.

Projekt, ki je startal v šolskem letu 2011/2012, se razvija bodisi ob delu v razredu bodisi ob delu na terenu. Delovni jezik je angleščina, ki jo uporabljajo pri medsebojnem sporočanju in pri pisanju končnih izdelkov.

Dijakinji Ines Lakovič in Letizia Gerin 2.C razreda jezikovnega liceja sta poskrbeli za uvod v jutranji obisk naravoslovnega muzeja, kjer so biotsko raznolikost odkrivali v različnih muzejskih zbirkah. Nato so dijaki in

Dijaki treh šol so obiskali tudi Kraško hišo v Repnu

dijakinji obiskali etnografski muzej Kraška hiša v Repnu, kjer so prisluhili razlagi gospa Vesne Guštin in dijakinje Zale Pertot. Po vzponu na Tabor je dijak Zeno Meola podal uvodno predstavitev kraja, kjer stoji utrjena cerkev Marije vnebovzetje. V dru-

gem delu programa so tako odkrivali lepoto narave in kraške arhitektур ter običaje slovenskega prebivalstva na Krasu. Dijake in dijakinje so spremljale profesorice Valentina Korošec, Melita Valič, Donatella Savonitto, Tanja Brstilo in Barbara Dobrila.

DANES OB 17.30

Palača Gopčević Cosolini in mlađi o pokolu v Parizu

Tržaški župan Roberto Cosolini vabi mlađe, naj se **danes pooldne ob 17.30** v dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević v Ul. Rossini 4 udeležijo srečanja, katerega namen je skupni pogovor o predlogih in načinih organiziranja širšega posvetovalnega srečanja o nedavnih krvavih dogodkih v Parizu in z njimi povezanimi problematikami. Današnje srečanje želi biti začetni trenutek razmišljanja s ciljem, da bi mlađi za svoje vrstnike ustvarili priložnost za razpravo o vprašanjih terorizma, priseljevanja, sožitja med narodi, pa tudi o zgodovinskih dejstvih, ki so privreda do današnje situacije. S tem se želi tudi razumeti, zakaj prihaja do vsega tega in kako se je treba s tem pojavom soočiti. Na današnjem srečanju bi ugotnili tudi že dočišči dan, ko naj bi prišlo do omenjene razprave: lahko bi bil to 10. decembra ob blestnici splošne deklaracije o človekovih pravicah.

Devet tržaških višjih šolskih dijakov in univerzitetnih študentov je pred časom prejelo štipendije Italijansko-ameriškega združenja in se od 16. do 20. oktobra skupaj z okoli petsto vrstniki udeležilo v Rimu simulacije ROMUN2015. Gre za pobudo Italijanskega združenja za mednarodno organizacijo (Sioi) in diplomatskih predstavnih ZDA v Italiji s ciljem, da mladi opravijo simulacijo dejavnosti v mednarodnih organizacijah.

Zajaboljša delegatka se je izkazala dijakinja liceja Galilei Michelle Wardell, med tržaškimi dijaki in študenti, ki so se udeležili rimske simulacije, pa je bila tudi dijakinja klasične smeri Liceja Franceta Prešerna Tina Busan, ki izkušnjo zelo pozitivno ocenjuje: »Ta izkušnja me je zelo obogatila,« pravi. »Gre v bistvu za simulacijo zasedanja mednarodnih delegatov na okroglu mizo. Sodelujejo dijaki višjih šol in univerzitetni študentje. Argument je vnaprej določen. Tokrat je bil govor o globalnem segrevanju, krčenju gozdov in širjenju puščavskih obrnocij ter o oceanih. Vsak delegat predstavlja njemu dodeljeno državo oz. ustanovo in izpostavi stališča dane države na glede na to, od kod v resnici prihaja, potem sledita debata in skupna rešitev problema.« Na simulaciji, kjer je bil pogovorni jezik izključno angleščina, je Tina predstavljala Evropsko komisijo. Zanj je bila to »izjemna priložnost za srečanje z mlađimi in suočanje z različnimi kulturnimi, narodnostmi in verami za en sam skupen cilj: rešiti problem in varovati svet. Lahko bi rekla, da je bila ta simulacija podobnega vrha, ki bi se moral v novembri odvijati v Parizu, a bo žal zaradi znanih dogodkov prestavljen. Seveda sem se morala temeljito pripraviti, seznaniti s stališčem Evropske komisije, z zakoni in trenutnim stanjem v svetu. Zahvaliti se moram Italijansko-ameriškemu združenju, pri katerem sodelujem in preko katerega sem se sploh lahko udeležila te pobude, in seveda ameriški ambasadi, ki je s štipendijo kritično stroške,« pravi Tina.

Naj omenimo, da bodo štipendisti o svoji izkušnji spregovorili v petek ob 17.30 na sedežu Italijansko-ameriškega združenja na Trgu Novega sv. Antona 6. (iz)

PREDSTAVITEV - Film Mimma Caloprestija Uno per tutti so snemali v mestu

Trst si vedno bolj utira pot na filmskem področju

»Danes je pomembno, da se znamo soočati z realnostjo z velikim čutom odgovornosti in notranjo močjo. To vodilo sem hotel v filmu Uno per tutti združiti s tematiko otroštva, ki se ne prestano vrača v naš vsakdan.« Tako je režiser Mimmo Calopresti na ponedeljkovi tiskovni konferenci na sedežu mediateke Cappella Underground zavjal bistvo svojega zadnjega dela, ki ga bodo od jutri dalje predvajali v italijanskih kinodvoranah.

Povedal je še, da se v celovečeru prepletajo številni elementi, vezani na kompleksnost človeškega bivanja. Igralec Fabrizio Ferracane je na primer izpostavil dejstvo, da se film predstavlja ob prikazovanju posameznih usod tudi kot neke vrste koralna pesnitev. Thomas Trabacchi pa je poudaril aspekt nezmožnosti komuniciranja: »Ljubimo, a ne znamo ljubiti oziroma boljše povestano ljubimo in ne znamo tega sporočiti. Ljubezen se tako velikokrat pojavi kot projekcija našega ega, s čimer hudo škodujemo našim najdražim.« Najmlaši izmed igralcev, šestnajstletni Lorenzo Baroni je potrdil, kako močna odtujenost, ki v filmu vlada med njim in starši, dejansko izraža današnjo situacijo, katero sam vsak dan doživlja v prvi osebi. Ena izmed zanimivosti celovečerca je tudi dejstvo, da se je znaniti italijanski igralec Giorgio Panariello tokrat preizkusil v dramatični vlogi.

Zivljensko zgodbo treh prijateljev iz časa otroštva, ki jih tragične okoliščine ponovno združijo, je Calopresti črpal iz istoimenskega romana novinarja Gaetana Savatterija. Med knjigo in filmsko verzijo, pa je med drugim (predvsem za prebivalce Furlanije-Julijske krajine) pomembna razlika. Kraj dogajanja ni več Milan, temveč Trst. Celovečerco Uno per tutti je nastal ob

Mimmo Calopresti FOTODAM@N

sodelovanju produkcijske hiše Minerova s filmskim skladom Rai Cinema, podprla pa sta ga italijansko Ministrstvo za kulturne dobrine in dejavnosti ter deželnata Film Commission. Ta izbira je za naše mesto pomenila večplastno obogatitev. V prvi vrsti, ker so pri sneemanju sodelovali številni krajevni igralci, tehnični izvedenci in drugi strokovnjaki. Poleg tega gre seveda za predobitev na področju turizma in promocije teritorija.

»V Trstu se počutim kot doma. To mesto me je popolnoma prevzelo,« je z nasmehom dejal režiser Mimmo Calopresti. Tu se v enem samem mestu združujejo duše več krajev. Producenit Gianluca Curti je ocenil, da opaža veliko voljo do dela s strani tukajšnjih profesionalcev in prebivalcev nasprost: »Če bo šlo tako naprej, bo Trst v prihodnosti vedno bolj ključnega pomena na filmskem področju.«

Vesna Pahor

Tržaška predstavitev filma Uno per tutti Mimmo Caloprestija
FOTODAM@N

PREDSTAVITEV - Sodnik Roberto Settembre o knjigi o Bolzanetu

Kričali so in jokali

O srečanju G8 v Genovi - »Do mučenja pride takrat, ko se pozabi, da ima vsak človek pravice«

Leta 2001 se je v Genovi sestal vrh G8. Mesto se je v tistih dneh spremenilo v nasilno represijo demonstrantov, ki so avtorizirano napolnilni ulice. Pravni sistem se je zrušil in ljudje so stali brez pravic. To so bili trenutki, ko so vsa jamstva človekovih pravic odpovedala. Kriminal do tistih, ki nasprotujejo. V tistih dneh je v Bolzaneto 43 pripadnikov sil javnega reda zaprla na stotine ljudi v kasarno, jih izoliralo in mučilo. Grozili so jim, jih tepli, jih slekli in jih mučili. Italija še danes ni poračunala sama s sabo in dogodek pušča črno sled v italijanski zgodovini.

O tragičnem dogodku je pred dnevi v kavarni San Marco spregovoril sodnik Roberto Settembre, ki je vodil proces primera Bolzaneto in svojo izkušnjo podal v knjigi Kričali so in jokali - Mučenje v Italiji: kar nas uči Bolzaneto (Gridavano e piangevano - La tortura in Italia: ciò che ci insegnà Bolzaneto), ki je izšla lansko leto pri založbi Einaudi. Večer je uvedel predsednik solidarnostnega konzorcija ICS Gianfranco Schiavone, ki je besedo predal avtorju Roberto Settembreju.

»Do mučenja pride takrat, ko se pozabi, da ima vsak človek pravice. To pridejo je zelo spolz, tudi v današnjih dneh. Vsaka oseba ima svojo integritet in svojo osebnost.« Rešitev je resna sankcija za kaznivo dejanje mučenja, ki jo predvidevajo razne mednarodne konvencije, je mnenja Settembre. »Treba je prepove-

Levo Roberto Settembre, desno Gianfranco Schiavone
FOTODAM@N

dati, da bi kdorkoli lahko bil izpostavljen mučenju ali nehumanemu ravnanju, ne glede na to, ali je storil kaznivo dejanje, ali je terorist. Danes imamo ponovno pred sabo terorizem: a proti terorizmu se ne moremo boriti s terorističnimi sredstvi.« Vrsta mednarodnih konvencij vključuje prepoved mučenja; Italija pa je še vedno pred perečim problemom, saj kazenski zakonik takega kaznivega dejanja še vedno ne predvideva. »V tem je povezava z Genovo. Policiaj načrtuje po vojaških načelih, po katerih je pojem mučenja drugačen. Kdor storii kaznivo dejanje, je v demokratični državi sovražnik, ali oseba, ki je zgrešila? Vojak v njem vidi sovražnika, ki ga je treba odpraviti. Seveda

ne vsi, a en del sil javnega reda je v Genovi gotovo razmišljal na ta način. Italija zelo zaostaja v tem, da nima mučenja med kaznivimi dejanji.« Osnovanih je bilo že več zakonskih predlogov (o tem še vedno razpravlja v senatu), zlasti ker Italijo v to silijo mednarodni sporazumi. Dejstvo pa ostaja, da še vedno nimamo prepovedi mučenja s strani države do svojih državljanov.

»Mislim, da se žrtvam teh dejanj ne more odmeriti odškodnine, saj se je ne da definirati. Oškodovan je bila njenova osebnost, ki se ne da izmeriti v odškodnini. Edini način, da bi se jim oddolžili, je morda to, da so lahko priče na procesu in lahko povejo svojo zgodbo. To knjigo sem napisal zato, da dam tem ljudem možnost, da postanejo protagonisti v tej zgodbi, da bi juri povrnil dostojanstvo.«

V polni kavarni San Marco se je med slušatelji in avtorjem razvila razprava. Spregovoril je tudi profesor na tržaški pravni fakulteti Mauro Barberis iz Genove. Primer na šoli Diaz, soroden primeru Bolzaneto, se je zgodil pred njegovim domom. »Dolgo sem se spraševal, kako se je lahko kaj takega sploh zgodilo in katera je bila vloga gibanja "black bloc", policaji in karabinjerji, ki so jih takrat poslali v Genovo, so imeli dve možnosti: se postaviti proti skrajnežem gibanja "black bloc", ali pristopiti k njim in mučiti revuze. Druga opcija je bila enostavnejša.« Barbara Ferluga

Na Prosek ujutri o nasilju nad starejšimi

Zahodnokraški rajonski svet prireja **jutri ob 17. uri** na svojem sedežu na Prosek (hišna številka 159) javno srečanje o nasilju, katerih žrtve so starejši občani in občanke. O tem bodo uvodoma spregovorili karabinjerji krajevne postaje, ki bodo tudi na voljo za pojasnila in vprašanja o tej kočljivi problematiki.

V petek v Sesljanu o slatkorni bolezni

Skupina prostovoljev iz devinsko-nabrežinske občine in Križa prireja v **petek, 27. novembra** v Sesljanu (Naselje Sv. Maura) srečanje o slatkorni bolezni in novih zdravilih. Govorili bosta diabetologinja Alessandra Petrucco in dietetičarka Silvana Cum. Srečanje, ki se bo pričelo ob 15.30, bo v šoli de Marcisetti.

EZULI Statisti za film o fojbah in Normi Cossetto

Ezulski združenja so dala pobudo za film o istrskih fojbah in o Normi Cossetto, ki so jo med vojno v Istri ubili jugoslovanski partizani. Cossetto je italijanski predsednik Carlo Azeglio Ciampi leta 2005 odlikoval z zlato medaljo za civilne zasluge, njeno ime pa se stalno pojavlja na prireditvah ezulskih združenj ter na spominskih pobudah lokalne in državne desnice.

Za film z naslovom Rosso Istria iščejo statiste in statistke, ki jih bodo izbirali ne le na osnovi starosti, temveč tudi znanja jezikov, poleg italijančine. V vabilu sta izrecno omenjeni nemški in hrvaški jezik.

Statiste bodo ocenjevali v petek in v soboto na sedežu združenja istrskih skupnosti (Associazione delle Comunità istriane) v Ul. Belpoggio 29. Glavni producent filma Rosso Istria je producentska hiša VeniceFilm v sodelovanju z ezulskimi združenji, Deželo Veneto, Občino Padova in še z nekaterimi drugimi ustanovami.

Dežela brani delavce Sertubi

Dežela FJK je blizu zaposlenim v tovarni cevi Sertubi, čeprav je zdaj v glavnem vse odvisno od EU. To je povedala deželna predsednica Debora Serracchiani glede dogajanja v obratu, ki ga je leta 2011 prevzela v najem indijska družba Jindal in kjer je zaposlenih 78 ljudi. Delo je ogroženo od evropskega pravilnika za boj proti dumpingu in od davka (31,2%), ki ga je postavila Evropska komisija na cevi iz Indije. Proizvodi Sertubija zato niso konkurenčni. Dežela je stopila v stik s podtajnikom na ministru za gospodarski razvoj Carлом Calendom, ki glede tega vprašanja zastopa Italijo v Bruslju.

Proti nasilju nad ženskami

V avditoriju Glasbenega doma v Ul. Capitelli št. 3 bo **danes ob 19. uri** gledališka predstava La Trilogia dell'Amore. Predstava je razdeljena na tri monologe, posvečene boju proti nasilju nad ženskami. Predstavo je pripravil režiser Francesco Olivieri. Vstop je prost.

Zadnja knjiga Emilia Jone

V kavarni San Marco bodo **danes ob 18. uri** predstavili knjigo Emilia Jone II celeste scolaro. Publikacijo bo ob prisotnosti avtorja predstavil novinar Alessandro Mezzena Lona.

Srečanje o zgodovini ZDA

V Ljudskem domu na Pončani bo **danes ob 20. uri** drugo iz niza 4 srečanj o zgodovini severne Amerike, ki jih je pripravil Giorgio Stern. Namen srečanj, ki trajajo približno 60 minut, je prikazati zgodovino ZDA iz drugačnega zornega kota. Pobudo prireja združenje Ti-Tina Modotti. Vstop je prost.

Niz srečanj šole Sissa o Trstu

Mednarodna šola za višje študije Sissa prireja v sodelovanju z Občino Trst niz srečanj, na katerih bodo tri znane osebnosti (Ugo Borsatti, Roberto Curci in Veit Heinichen) predstavile Trst vsaka iz svojega zornega kota. Prireditve bo v okviru pobude Trst mesto znamnosti. Prvo srečanje bo **jutri ob 18. uri** v palači Gopcevich, kjer se bo predstavil fotograf Borsatti. Srečanje z novarjem Curciom oziroma pisateljem Heinichnom bosta 3. in 10. decembra.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV - Obletnica stranke

Slovenska skupnost: mojih prvih 40 let ...

Goste je predstavil Sergij Pahor (levo)

FOTODAMJ@N

Od leta 1975, ko je bila ustanovljena stranka Slovenske skupnosti, se je družbeno-politična situacija bistveno spremenila. Njena 40. obletnica je bila na pondeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani izhodišče za razmislek o prehodni poti. Preteklo in sedanje delovanje so v pogovoru s predsednikom DSI Sergijem Pahorjem analizirali številni pripadniki Slovenske skupnosti, ki so se v teku let uspešno politično udejstvovali v stranki in pomembno prispevali, da je njena podoba taka, kakršna je danes.

Rafko Dolhar se je spomnil nekoliko posebnih okoliščin, v okviru katerih je stranka nastala: skupina somišljenikov se je po pogrebu Dušana Černeta zbrala v gostilni Nanut in ustanovila pripravljalni odbor. Aprila je nato sledil prvi kongres. Poudaril pa je, da segajo strankine korenine bolj nazaj v čas. Sam je od prvih povojnih let dalje bil aktivno angažiran pri njeni predhodnici Slovenski demokratski zvezi: »Ustanovitev SSK je predstavljala pomembno prelomnico, ker smo se takrat z goriškimi somišljeniki dobivali le občasno in smo večinoma delovali vsak zase.« Goriško realnost iz tistih let je podrobnejše povzel Hadrijan Korsič, ki je poudaril, da je danes glavni cilj zasledovati narodnoobrambno politiko: »V preteklosti je ideologija vseskozi pogojevala delovanje. V nekaterih vseh je bil boj res oster, v določenih trenutkih pa smo si vseeno uspeli priti nasproti. Danes ne more nikče očitati stranki, da je zaprta in da ne sprejema drugih.«

Po mnenju deželnega predsednika Slovenske skupnosti Petra Močnika je ideološka opredelitev razbila našo narodno skupnost. »Izgubili smo samozavest in stik našo zemljo,« je uokviril. Trud, ki ga vsakodnevno vlagajo v manjšinsko stvarnost, je označil kot nekaj, kar se velikokrat izkazuje za Sizifovo delo. Kljub temu pa je po njegovem v splošnem vzdružju nezaupanja do politike le mogoče doseči marsikater pozitivni cilj. Na prvem mestu mora biti narodnost, kot je povedal Silvan Primožič: »Ideologije so sicer še prisotne, vendar jih moramo preseči. Stranka mora biti odprta ne samo z besedami, a tudi z dejani. Velik izziv za prihodnost je privabiti mlade.« Slednjih niti na pondeljkovem srečanju skoraj ni bilo, predstavniki

stranke pa bi si srčno želeli, da bi se mladi vključili v njihove vrste.

»Ne moremo zahtevati, da Slovenec voli Slovensko skupnost, samo ker je Slovenec. Biti moramo prepričlivi tudi s programom in vsebinami,« je izpostavil deželni tajnik Igor Gabrovec. Izrazil je mnenje, da je treba sprejeti situacijo in se ne prepuščati žalosti ali malodušju. Rafko

Dolhar je opozoril na dejstvo, da je danes tako na občinski kot pokrajinski in deželni ravni na oblasti levica, vendar ne pride do nobenega sporazuma. Tako Gabrovec: »Delovati znotraj neke koalicije ni lahko in dialog s predsednico FJK Deboro Serachiani ni vedno preprost, frustriранost pa tako ali tako ne bi pripeljala nikamor.« (vpa)

KRIŽ - Občni zbor

Kriška srenja računa na mlade

Tabla, ki jo je kriška srenja postavila na vaški Kržadi

Kriška srenja bo spremenila svoj statut in bo po novem odprla vrata mladim. Ta želja je prišla do izraza na občnem zboru domače srenjske družine (trenutno šteje nekaj nad sto članov), ki je privabil v Dom Alberta Sirk-a številno občinstvo. Poleg članic in članov so prišli tudi vaščani, ki jim ni vseeno, kako je s skupnim premoženjem in kako se rešujejo vaški problemi. Glavno poročilo na občnem zboru je prebral Mitja Košuta, nadzornike je zastopal Angelo Bogatec, za predsedniško mizo pa je sedel še Niko Sirk.

Križani se bodo pri oblikovanju novega statuta zgledovali po Prosečanih (zastopal jih je Sandor Bukavec), kjer srenje ne sestavljajo le družinski poglavarji, temveč istočasno tudi njihovi potomci. To se v Križu ne dogaja, od tod sklep za spremembo statuta, ki bo prinesla nujno medgeneracij-

sko sodelovanje. V pričakovanju novosti bodo srenjo vodili Niko Sirk, Vojimir Tretjak, Angelo Bogatec, Sergio Zotti, Claudio Stergonšek, Roberto in Gabrijel Sedmak, Jurij Zeriali in Livio Sullini. Srenji je doslej predsedoval Stergonšek, ki je odstopil s tega mesta.

Na občnem zboru so veliko časa namenili članstvu in novemu statutu, manj pa dejavnosti srenje, ki je bila še kar pestra. Srenja je lastnica obsežnih površin, neurejeni odnosi s tržaško občino upravo pa zavirajo reševanje nekaterih kočljivih problemov, med katere sodijo parkirišča in tudi t.i. divja odlagališča smeti in odpadkov. Občina se glede parkirišč izgovarja, da so to srenska last in da jih zaradi tega ne more primereno urediti. Srenja se je v preteklosti trudila za ohranitev gozdnih površin in za sečnjo, ni pa pristojna za ureditev vse bolj gostega prometa po ozkih kriških ulicah.

RICMANJE

»Kronika« Deziderija Švare

DEZIDERIJ ŠVARA

FOTODAMJ@N

SKD Primorec in MTK

vabita na predavanje

Prva svetovna vojna v očeh naših ljudi

Predava bosta zgodovinarja Gorazd Bajc in Borut Klabjan

Danes, 25. novembra

ob 20. uri

v Ljudskem domu v Trebčah

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Izleti

TS360, v sodelovanju z založbama Mladika in ZTT, prireja avtobusni izlet na 31. slovenski knjižni sejem danes, 25. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00, ob 9.20 z Općin (bivša Lj. banka), povratek v Trst okrog 17.30. Info in prijave na tel. št. 040-363494.

UNINT - Šola Umetnosti (MFU-Kulturni dom Ferriz Olivares) vabi v nedeljo, 29. novembra, na voden ogled razstave »Metamorfoza genija - El Greco v Trevisu z Leonardom Calvom. Info na tel. št. 338-3476253.

SPDT organizira v nedeljo, 6. decembra, tradicionalni avtobusni »Izlet v neznan«. Avtobus bo odpeljal ob 8.30 s Trga Oberdan in ob 8.45 iz Bazovice (pri Kalu). Vpis do vključno ponedeljka, 30. novembra, na tel. št. 040-413025 (Marinka) ali 040-220155 (Livio).

SKD VESNA prireja v soboto, 5. decembra, avtobusni izlet v Celovec na tamkajšnji božični sejem. Vključena sta prevoz in kosilo. Informacije in prijave: Tatjana (340-6709578), Ivana (340-8177156) in Mitja (333-4463154).

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta Mladi na odkrivanju kulturne dediščine, ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Brezplačen izlet je namenjen mladim do 30 let. Info po tel. št. 040-63562 ali info@zskd.eu.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 25. novembra 2015

KATARINA

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.26 - Dolžina dneva 9.09 - Luna vzide ob 16.32 in zatone ob 7.26.

Jutri, ČETRTEK, 26. novembra 2015

KONRAD

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 5,7 stopinje C, zračni tlak 1021,3 mb ustavljen, vlagi 62-odstotna, burja s sunki do 51 km na uro, nebo delno oblačno, morje razgibano, temperatura morja 15,4 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 23. do nedelje, 29. novembra 2015:
Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Venezia 2 - 040 308248, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Venezia 2, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Loterija

24. novembra 2015

Bari	72	4	40	28	80
Cagliari	72	3	8	62	84
Firence	35	76	32	51	70
Genova	15	6	55	84	77
Milan	75	61	10	12	19
Neapelj	1	38	49	54	3
Palermo	49	2	64	21	45
Rim	22	6	9	5	76
Turin	36	79	3	38	52
Benetke	56	35	67	57	13
Nazionale	83	73	82	56	81

Super Enalotto

Št. 141

52	54	70	80	82	84	jolly 66
Nagradni sklad						29.004.982,88 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
1 dobitnikov s 5 točkami						18.833,88 €
608 dobitnikov s 4 točkami						313,48 €
18.747 dobitnikov s 3 točkami						20,21 €

Superstar

82

Brez dobitnika s 5 točkami	- €
3 dobitniki s 4 točkami	31.348,00 €
93 dobitnikov s 3 točkami	2.021,00 €
1.429 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
9.254 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
20.114 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Ivani, Deanu in Gabrijelu se je pridružil mali

Daniel

Staršema čestitamo,
novorojenčku pa želimo veliko
zdravja in sreče.

Vodstvo in kolegi Servisa,
SDGZ-ja in Servisa Koper

Čestitke

Že leta dni je minilo odkar si našu osrečila. Tebi, zlata MAJLIN, želiva vse najboljše in najlepše, ter da bi bila še naprej tako srčasta, našmejana in pridna deklica! Polno košarico poljubčkov ti za rojstni dan posiljava mama in »papà«.

Danes na torti že prva svečka gori in čaka, da ugasneš jo ti! Vse najboljše naša zlata MAJLIN ti želimo iz vsega srca, da bi vedno tako pridna in našmejana bila! Vsi, ki te imamo radi.

Danes je prav krasen dan, ker najina sestrična slavi rojstni dan. Prvo svečko bo na torti ugasnila in se z nama igrala in veselila. Živijo MAJLIN, hurrā hurrā, vse najboljše želiva ti mi dva! Matija in Isabel.

Sopranistka GIULIA LEGHIS-SA je z odliko zaključila študij na fakulteti za fiziko v Trstu. Iz srca ji čestitajo njene Vikre in dirigentka Petra Grassi.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Il viaggio di Arlo«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINEMA DEI FABBRI - 18.15, 20.15 »Miss Julie«; 16.00, 22.15 »Il prezzo della gloria«.

FELLINI - 16.40, 20.20 »Iqbal - Bambini senza paura«; 18.15, 22.00 »A testa alta«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 18.10, 22.00 »Il segreto dei suoi occhi«; 16.15, 18.00, 20.00, 21.45 »Teatro alla Scala - Il tempio delle meraviglie«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00 »45 anni«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.00, 22.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10 »Hotel Transilvania 2 (sinhr.) 3D«; 15.40, 18.20, 21.00 »Igre lakote: Upor, 2. del; 17.20, 20.00 »Igre lakote: Upor, 2. del 3D«; 19.30 »Mali princ«; 17.00 »Mali princ (sinhr.)«; 16.00 »Mali princ (sinhr.) 3D«; 17.10, 18.30, 20.30, 21.20 »Spectre«; 18.00, 20.10 »Steve Jobs«; 15.30 »Ups! Noe je odsel... 3D«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 18.45 »Il viaggio di Arlo 3D«; 16.30, 19.00, 21.45 »007 Spectre«; 18.15, 22.00 »Loro chi?«; 16.40 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 16.40 »Snoopy & friends - Il film dei Peanuts«; 16.30, 18.20, 20.15 »Gli ultimi saranno ultimi«; 20.15, 22.00 »Premonition«; 20.00, 22.00 »Wacken«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.40, 19.00, 21.20 »Il viaggio di Arlo«; 19.00, 21.00 »Teatro alla Scala - Il tempio delle meraviglie«; 20.00, 22.00 »Wacken 3D«; 16.20, 19.05, 21.50 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 17.00 »Hunger games - Il canto della rivolta 2 3D«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Loro chi?«; 19.10, 21.30 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 15.50, 18.45, 21.40 »007 Spectre«; 16.40

prej do novice
www.primorski.eu

»Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 16.40 »Premonitions«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 19.50, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; Dvorana 2: 17.00, 18.45, 21.00 »Il viaggio di Arlo«; Dvorana 3: 17.30 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 20.30 »007 Spectre«; Dvorana 4: 17.45, 20.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 22.10 »Il segreto dei suoi occhi«; Dvorana 5: 17.45, 20.15, 22.10 »Loro chi?«.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo skupne govorilne ure (roditeljski sestanek) v četrtek, 26. novembra, ob 17.30 za bienij in ob 18.30 za trienij obeh smeri.

URAD ZA IZOBRAŽEVANJE IN ŠOLSKE STORITVE sporoča, da je zaradi izčrpanja leštvice za š.l. 2015/16 v občinskih otroških jasli v Dolini, ponovno odprl vpisovanja za slovenski in italijanski oddelek. Informacije in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bodo potekale govorilne ure v ponedeljek, 30. novembra, od 17.30 do 19.30 za bienij in klasični licej; v tork, 1. decembra, od 17.30 do 19.30 za trienij znanstvenega liceja, liceja za uporabne znanosti in jezikovnega liceja.

Obvestila

JADRALNI KLUB ČUPA vabi svoje člane na društveno večerjo, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 19.30 v kmečkem turizmu (Salež 108). Obvezna prijava v tajništvu društva najkasneje do danes, 25. novembra.

OBČINA DOLINA sporoča, da je do danes, 25. novembra, (pon.-pet. 8.30-12.15; pon. tudi 14.30-16.45) mogoče predstaviti vlogo za dodelitev v brezplačnem komodatu kompostnika za domače kompostiranje. Obrazec na www.sandorligo-dolina.it ali na občinskem sedežu.

PRVA SVETOVNA VOJNA V OČEH NAŠIH LJUDI - Predavanje zgodovinarjev Gorazda Bajca in Boruta Klabjanja, v okviru pobud ob postavitvi spomenika padlim v 1. svetovni vojni, bo danes, 25. novembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Toplo vabljeni!

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00 »45 anni«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.00, 22.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10 »Hotel Transilvania 2 (sinhr.) 3D«; 15.40, 18.20, 21.00 »Igre lakote: Upor, 2. del; 17.20, 20.00 »Igre lakote: Upor, 2. del 3D«; 19.30 »Mali princ«; 17.00 »Mali princ (sinhr.)«; 16.00 »Mali princ (sinhr.) 3D«; 17.10, 18.30, 20.30, 21.20 »Spectre«; 18.00, 20.10 »Steve Jobs«; 15.30 »Ups! Noe je odsel... 3D«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 18.45 »Il viaggio di Arlo 3D«; 16.30, 19.00, 21.45 »007 Spectre«; 18.15, 22.00 »Loro chi?«; 16.40 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 16.40 »Snoopy & friends - Il film dei Peanuts«; 16.30, 18.20, 20.15 »Gli ultimi saranno ultimi«; 20.15, 22.00 »Premonition«; 20.00, 22.00 »Wacken«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.40, 19.00, 21.20 »Il viaggio di Arlo«; 19.00, 21.00 »Teatro alla Scala - Il tempio delle meraviglie«; 20.00, 22.00 »Wacken 3D«; 16.20, 19.05, 21.50 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 17.00 »Hunger games - Il canto della rivolta 2 3D«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Loro chi?«; 19.10, 21.30 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 15.50, 18.45, 21.40 »007 Spectre«; 16.40

»Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 16.40 »Premonitions«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 19.50, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; Dvorana 2: 17.00, 18.45, 21.00 »Il viaggio di Arlo«; Dvorana 3: 17.30 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 20.30 »007 Spectre«; Dvorana 4: 17.45, 20.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 22.10 »Il segreto dei suoi occhi«; Dvorana 5: 17.45, 20.15, 22.10 »Loro chi?«.

sv. Frančiška 20, na predavanje »V mavriči jezikovnih podatkov - predstavitev spletnih virov za slovenščino«. Delavnica bo prikazala načine pridobivanja jezikovnih podatkov iz sodobnih digitalnih virov. Osredotočili se bomo na jezikovni par slovenščina - italijanščina.

TFS STU LEDI vabi na predstavitev kolendarja za leto 2016 »Tržaška noša« v petek, 27. novembra, ob 18. uri v Tržaškem knjižnem središču na Oberdankovem trgu 7.

35-LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

50-LETNIKI IZ TREBČ se dobimo v soboto, 28. novembra, ob 15.30 pred spomenikom v Trebčah, da proslavimo naš praznik. Sledi družabnost v Ljudskem domu. Toplo vabljeni.

NŠK obvešča, da bo v soboto, 28. novembra, Oddelek za mlade bralce v Narodnem domu odprt od 9.30 do 12.30 s pravljičnim utrinkom ob 11.00.

REVJAJ OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do svobodnega giba« bo v soboto, 28. novembra, ob 17.30 v dvorano Zadružne kraške banke, Ul. Ricreatorio 2 (Opčine). Predvala bo dr. Majda Košuta. Na razpolago bo parkirišče ZKB.

SKUPINA PROSTOVOLJCEV DEVIN-NABREŽINA-KRIŽ prireja v soboto, 28. novembra, od 8. do 12. ure Dan srca (brezplačna analiza krvi in kontrola krvnega pritiska) v nekdanjem rekreatoriju v Križu. Obvezna je predhodna prijava na tel. št. 040-299616 od 9.00 do 11.00 od srede, 25. do petka, 27. novembra.

KMEČKA ZVEZA Trst vabi člane glavnega sveta, da se udeležijo seje, ki bo v ponedeljek, 30. novembra, ob 20. uri v dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2.

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da je na www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

KLAPA 1936 iz dolinske občine organizira v nedeljo, 13. decembra, že tradicionalno božično kosilo. Informacije po tel. št.: 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).

KNJIŽNICA BORISA PAHORJA v Kulturnem domu Prosek - Kontovel izposaja čtva ob ponedeljkih, od 18.30 do 19.30. Vabljeni!

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo v zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info in vpis na tel. št. 340-5814566 (Valentina).

ŠD MLADINA organizira 5 celodnevnih tečajev smučanja za otroke v mesecu januarju in februarju 2016, s pričetkom v soboto, 9. januarja. Za informacije in vpisovanje info@mladina.it ali tel. št. 347-0473606.

SKD SLOVENEC IN SKD SLAVEC vabi na predstavitev knjige Dežiderija Švarje »Kronika družine Švara in prezivjetja v Bregu od nasebitve do danes«, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 19. uri v Babni hiši v Rincmanjih. Z avtorjem se bo pogovarjal pesnik Aleksij Pregar, večer bo obogatil MoPZ Pergula od Sv. Petra, ki ga vodi Danjel Grbec.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vabi na jubilejno 50. revijo odražilnih zborov Pesem jeseni 2015, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

SKD LIPA vabi v nedeljo, 29. novembra, ob 18. uri v dvorano Gospodarske združuge v Bazovici na Večer spomina - ob 70. obletnici osvoboditve Bazovice. Pogovor z domačini bo vodila Luana Grilanc.

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 29. novembra, ob 17.30 v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu na koncert Mepz Slovenec - Slavec, ob 25-letnici dirigiranja Danijela Grbca. Sodelujejo: PZ Tončka Čok, dir. Manuel Purger; ŽVS Dekleta iz Škofij, dir. Iva Dobovičnik; Nomos Ensamble; Maurizio Marchesich.

SEKCIJA VZPI ANPI PROSEK - KONTOVEL ANTON UKMAR - MIRO vabi na predstavitev dokumentarca »Kakor krogla po Evropi«, ki govori o partizanu, domačinu Antonu Umkarju - Miru v torek, 1. decembra, ob 20.00 v Kulturni dom na Prosek. Uvod v film bo prispeval zgodovinar Milan Pahor.

SSG IN DRUŠTVO ZVEZDA vabita v ponedeljek, 30. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom v Podlonjerju (Ul. Mazzucco 24) na ogled uprizoritve »Kako postati Slovenci v 50. minutah«.

DSMO K. FERLUGA IN SSG vabita na ogled predstave »Kako postati Slovenci v 50. minutah«, ki bo potekala

v četrtek, 26. novembra, ob 20. uri v dvorani Roma v Miljah.

DSMO K. FERLUGA, NŠK in Občinska knjižnica E. Guglia - Milje vabijo na otroški urici v četrtek, 26. novembra, v občinsko knjižnico v Miljah, Trg Republike 4. Alenka Hrovatin bo od 16.15 do 17.00 pripovedovala otrokom do 3. leta, od 17.15 do 18.00 pa otrokom od 4. do 8. leta.

TS360 vabi na srečanje z argentinsko prozajstvo in scenaristko, potomko slovenskih izseljencev Alejandro Laurencich, avtorico v slovenščino prevedenega romana »Pusti me pri miru«. Z njim se bo pogovarjala prevajalka, Mojca Jesenovec. V četrtek, 26. novembra, ob 17. uri v Tržaškem knjižnem središču na Oberdankovem trgu

PODJETNIŠKA ZGODBA - Carlo Prasselli (Prašelj) s Kontovela in Roberto Prever

Najboljše Ro-Ro ladje projektira podjetje Naos

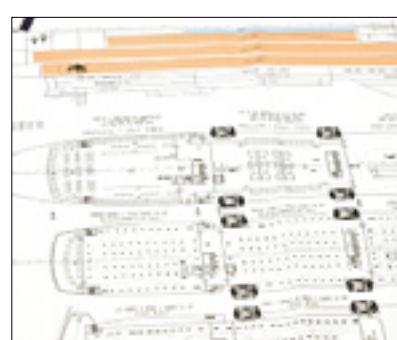
V 22 letih je podjetje osvojilo več naslovov za najboljše in energetsko varčno plovilo

Da Naos ni povprečno tržaško podjetje, smo opazili po bežnem spreهدou po njegovem razvojnem oddelku. Za računalniki s programi za tridimenzionalno risanje sedijo inženirji, ki se jim zdi delati za Naos Ship and Boat design izviv. Ta je v 22-letnem obstoju osvojil več naslovov za najboljše in po porabi goriva najvarčnejše plovilo. Pa ne za katero koli plovilo. Navtično podjetje se je namreč specializiralo za načrtovanje Ro-Ro ladij, trajektorij in drugih velikih plovil. To so njihovi paradni izdelki, projektirajo pa tudi Ro-Pax ladje, ki imajo odlične zmogljivosti, saj se na njih lahko vkrca 1100 potnikov in 2,5 kilometrov dolga kolona vozil, trgovske ladje in tudi jahte. Pogovarjali smo se z lastnikoma družbe, sicer navtičnima projektantoma, Carlom Prassellijem (Prašelj) in Robertom Preverjem. Prvi prihaja s Kontovela, drugi je iz Milana prišel v Trst na šolanje, najprej na navtični inštitut, nato pa je svo-

Levo Roberto Prever in Carlo Prasselli za računalnikom; desno pogled na načrt

FOTODAMJ@N

Slikovni prikaz načrta FOTODAMJ@N

je navtično znanje izpopolnjeval na tržaški fakulteti in inženirstvo.

Njuna uspešna poslovna zgodba se je začela leta 1993, ko je Tržačan Carlo Prasselli postal brez službe. Več kot 20 let je delal za tržaško podružnico nemške navtične družbe Maierform, ki je tistega leta šla v stečaj. Po šestih mesecih brezposelnosti se je Prasselli odločil, da na noge postavi podjetje za navtično načrtovanje. »S portfoljem strank, ki sem ga imel, sem se odločil za ustanovitev lastnega podjetja, katerega sem povabil takrat zelo mladega inženirja Roberta Preverja, ki je bil na začetku lastnik manjšinskega deleža, pred nekaj leti pa sem mu predal včinsko lastništvo družbe«, je razložil Prasselli. Uspešna poslovna zgodba se je torej začela po naključju, in sicer s projektiranjem ladje Ro-Ro Linda leta 1994, katere naročnil je bila ladjedelnica Visentini. Naročila so začela prihajati z vseh koncov sveta, specializirali pa so se predvsem za načrtovanje trajektorij, Ro-Ro in Ro-Pax ladij. V dvajsetletni karieri je družba pripravila celovite načrte za okrog 40 plovil. Izdelali so tudi načrt za dva trajekta v Benetkah. Sogovornika sta razložila, da je bila odločitev za projektiranje velikih ladij posledica povpraševanja na tržišču in ne zavestne odločitve. »Res pa je, da je projektiranje tovrstnih plovil bolj dobičenosno, pa čeprav je s tem poslom težko obogateti«, je ocenil Prasselli in v šali dejal, da se s projektiranjem ladij za prosti čas (jaht in jadrnic) lahko ukvarjajo le bogataši.

Družba Naos velik del dobička vlagi v razvoj. V družbi je zaposlenih skoraj 25 oseb. V Trstu dela 13 oseb, ostali pa so zaposleni v dveh podružnicah, ena je na Švedskem (Gottenberg), druga na Hrvaškem (Split). Večina zaposlenih je inženirjev, med katerimi je izredno malo žensk. »Poklic inženirja je pregovorno v domeni moških, čeprav mi ni povsem jasno, zakaj je tako, saj so ženske zaradi svoje natančnosti za ta poklic več kot primerne«, meni Roberto Prever.

Tudi na podjetje Naos je vplivala gospodarska kriza. V preteklih letih so

beležili upad prometa, a k sreči je v zadnjem letu opazen porast povpraševanja po njihovih izdelkih. Na vprašanje, kaj upoštevajo pri projektiraju plovil, sta podjetnika v isti senci odgovorila, da je v njuni stroki treba biti izredno natančen. Najprej je treba upoštevati tehnološki aspekt, saj je od tega lahko odvisna tudi poraba goriva, s katero pa je povezan okoljevarstveni vidik. Podjetje Naos je znano po inovativnih rešitvah in izdelkih vrhunske kakovosti. Držijo se načela, da je dober načrt le tisti, ki ima trajnostno vizijo. Svojo tehnologijo neprestano izpopolnjujejo, raziskujejo pa tudi možnost, da bi naročnikom ponudili inovativen sistem jader za velike ladje. Z njimi bi v primeru vetra plovilo porabilo med pet in deset odstotkov goriva manj in s tem zmanjšalo CO₂

emisije, s čimer bi te ladje postale energetsko in okoljevarstveno bolj učinkovita izbira. »V povprečju velika ladja (180 metrov) porabi med 35 in 40 ton goriva na dan, kar je zelo veliko,« je razložil Prasselli, ki v inovativnem sistemu jader vidi ekonomski prihranek za ladjarje. »Začetna naložba bi se obrestovala v roku treh let,« sta prepričana tržaška načrtovalca, ki sta trenutno zaposlena s projektiranjem treh jaht, ene tovorne ladje za ladjedelnico Visentini in ene tovorne ladje za avstralskega ladjarja ter inovativne Ro-Pax ladje. Ta kolicina naročil je bržkone tudi dokaz, da je tržaška družba za navtično projektiranje Naos lahko kažipot, na kakšen način se da uspeti in po kateri poti je treba iti, da uspeš ...

Sanela Čoralic

Računalniška obdelava ladje podjetja Naos

FOTODAMJ@N

STARO PRISTANIŠČE - Snemanje avtomobilistične oddaje Top Gear

Dirkališče v pristanu

Staro pristanišče je vse bolj podobno dirkališču. Po tajnem tržaškem obisku Ferrarievega pilota Sebastiana Vettla, ki se je v videozpotu pnevmatik preizkusil v vzvratni vožnji med opuščenimi skladisci, trenutno najbolj vabljiva tržaška filmska lokacija ponovno gosti snemalne kamere.

Vettla sta zamenjala športni komentator mreže Sky Guido Meda in kuhan istrskih korenin Joe Bastianich.

Neobičajna dvojica voznikov bo v naslednji televizijski sezoni vodila italijansko različico oddaje Top Gear, najbolj popularnega televizijskega showa zadnjih let, ki na hudomušen in iznajdljiv način obravnava avtomobilsko tematiko. Izvirna angleška različica oddaje v produkciji BBC je v desetletju

Guido Meda

Joe Bastianich

Sky obeta tudi italijanska različica.

Snemanje poteka v strogi tajnosti. Producentska hiša Toro media, ki je skrbela tudi za snemanje zadnjega filma Jamesa Bonda v Avstriji in Italiji, in FVG Film Commission nista želela izdati dodatnih informacij. Iz fotografij, ki so bile objavljene na Facebooku pa je razvidno, da se Bastianich in Meda vozita za volanom izredno zmogljivega rdečega porscheja in zelenega lamborghinija. Pred snemanjem v starem pristanišču se je snemalna ekipa z Bastianichem in Medo že v avgustu mudila tudi v nabrežinskem kamnolomu Cava Romana in po kraških stranskih cestah, ki bodo na sporednu v drugi oddaji italijanskega Top Gear. Epizodo novega avtomobilskega šova, v kateri se voditelja preizkusata na vožnji v starem pristanišču, bo popestrilo tudi snemanje na Velikem trgu. (mar)

Športni vozili med snemanjem v starem pristanišču

FACEBOOK

SALEŽ
Film Magdalene proti nasilju nad ženskami

Slovensko kulturno društvo Rdeča zvezda v sodelovanju z občino Zgonik prireja filmski večer v društvenih prostorih v Saležu. Nocoj ob 20.30, na dan mednarodnega boja proti nasilju nad ženskami, bodo predvajali igralni film Magdalene režiserja Prtra Mullanja iz leta 2002, ki je bil na beneškem filmskem festivalu nagrjen z zlatim levom. Vstop prost!

slovensko stalno gledališče
SEZONA 2015/16

RDEČI PROGRAM

Prešernovo gledališče Kranj
Oliver Frlič

25.671 (IZBRISANI)

OPČINE - Podelitev v petek v razstavni dvorani ZKB

Zadružna kraška banka: 27 mladim štipendije 2015

Adriano Kovačič FOTODAMJ@N

Meta Starc

Nika Furlani FOTODAMJ@N

Dunja Fabjan

Zadružna kraška banka posveča v zadnjih letih posebno pozornost mladim generacijam. Vzgoja in pobude na tem področju so pomembne ne samo za individualno rast mladine, ampak tudi za vso skupnost. Te cilje čuti ZKB kot del svojega poslanaštva in jih razvija v korist domače krajevne skupnosti.

Med uspešne pobude, ki jih Zadružna kraška banka namenja mladim, prav gotovo spada letna podelitev štipendij svojim mladim članom in njihovim otrokom, ki so se izkazali pri študiju.

Letos poteka že enajsta izvedba pobude, v vseh teh letih pa je bilo nagrajenih kar 137 študentov in podeželjnih okrog 100.000 evrov štipendij.

Letošnja razglasitev dobitnikov s slovesnostjo bo v petek, 27. novembra, ob 18. uri v razstavni dvorani ZKB na Opčinah, in bo potekala v okviru večera za mlade. Vsako leto banka organizira pobudo, na kateri lahko mladi prosto izrazijo svoje misli in mnenja o lokalni stvarnosti. V prejšnjih izvedbah je banka organizirala okroglo mizo mladih, orisala priložnosti, ki so na voljo mlademu človeku, da stopi na pot podjetništva, in predstavila s tem povezane instrumente in priložnosti. Lani je banka povabila mlade, ki imajo za seboj uspešno poklicno pot.

»Cilj večera je, da mladim vlijemo pozitivnost in jih spodbudimo za nove študijske in gospodarske podvige,« pravi predsednik Adriano Kovačič. »S to pobudo želi ZKB dati mladim možnost, da izpovede svoje misli in svoje poglede na sedanje stanje. V tem času je treba gledati naprej, potrebne so spremembe, novi prijemi, treba je začeti razmišljati drugače, zato je važno poslušati, upoštevati ideje in predloge mladih.«

Petkov večer bo tokrat »rožnato obarvan.« ZKB je povabila štiri mlade in uspešne ženske, ki bodo prisotnim zaupale svojo zgodbbo o uspehu. Razkrile bodo, kako jim je uspelo, kaj so se naučile na svoji življenjski poti in kakšno popotnico bi dale mladim. Te mlade ženske so: Meta Starc, pediatrinja v bolnišnici Burlo Garofolo v Trstu, uspešna fotografinja Nika Furlani in Dunja Fabjan, astrofizik in hkrati asistentka na Fakulteti za matematiko in fiziko v Ljubljani. Četra je skrivnost, ki jo bomo razkrili šele na petkovem večeru ...

Ker se morajo mladi v današnjem času zaradi hitenja na vsakem koraku kaj naučiti tudi od drugih, ki so pred njimi prehodili podobno pot, jih ZKB vabi, da se udeležijo večera. Zagotovo bodo prisluhnili kakemu koristnemu nasvetu.

Drugi del večera bo namenjen predstavitev novega projekta»ZKB Starter in podelitvi štipendij maturoantom višjih srednjih šol in študentom z univerzitetno diplomo. Letos bo

nagrajenih 27 mladih, kar je tudi svojevrsten rekord.

S tovrstnimi štipendijami želi banka primerno nagraditi mladino z našega prostora za njeno prizadetost, obenem pa jo želi spodbuditi, da

se bo še dalje izpopolnjevala in se takoj primerno pripravila za vstop na trg dela.

S tem je povezan tudi pomemben sklep upravnega odbora ZKB, ki želi omogočiti čim več mladim vstop

v zadrugo in spodbuditi pomladitev svojega članstva. Odbor je namreč povišal s 25 na 30 let zgornjo mejo koriščenja ugodnosti za nakup le ene delnice za včlanitev in hkrati odpravil obvezni status študenta.

PREDSTAVITEV - Čezoceansko trgovinsko in naložbeno partnerstvo

Sporni sporazum TTIP

Zaradi tajnosti je o njem znanega zelo malo - Tudi v Trstu državljanska pobuda Stop TTIP

Sporazum o čezoceanskem trgovinskem in naložbenem partnerstvu, bolj poznan po kratici TTIP, bo v žarišču petkovega srečanja na sedežu Višje šole za prevajalce in tolmače v Ul. Filzi 14 (med 17. uro in 19.30). Tržaški odsek državljanske pobude Stop TTIP bo v družbi strokovnjakov opozarjal na številne pasti in nejasnosti, ki naj bi se skrivale v trgovinskem sporazumu z ZDA, o katerem je zaradi tajnosti znanega zelo malo.

Več o tej temi je na včerajšnji predstavitev petkove okrogle mize povedal Oscar Garcia Murga, član tržaškega odbora državljanske pobude Stop TTIP, ki meni, da so pričakovanja za gospodarski zagon, ki naj bi izhajal iz sporazuma, prepričljiva. Po njegovih besedah ta trgovinski sporazum ne bo prinesel nikakršnih gospodarskih koristi, pač pa izgubo delovnih mest ter zmanjševanje delavskih, socialnih in okoljskih pravic. Govornik je izpostavil tudi italijansko prehrambeno industrijo, ki se lahko pohvali s celo vrsto izdelkov z zaščitenim poreklom. Naj spomnimo, da v ZDA pri hrani veljajo veliko nižji standardi kot pri nas oz.

da so v ZDA dovoljene določene prakse, ki jih v Evropi za zdaj ni ali pa so precej omejene. S sprejetjem sporazuma TTIP bi bili številni prehrambeni izdelki ogroženi, je prepričan Garcia Murga, ki meni, da ne gre pri pogajanjih o čezatlantskem prostotrgovinskem sporazumu za nič drugega kot za poskus velikih ameriških (globalnih) korporacij, da bi nam vsilile standarde in normative, ki bi pomenili opustošenje okolja in celo vsiljevanje gensko spremenjenih organizmov.

Zaradi vseh naštetih elementov tržaški odbor Stop TTIP zahteva večjo transparentnost in večjo vključitev javnosti. V ta namen je omenjeni odbor organiziral razpravo; oblikovali so bodo strokovnjaki, ki pozajmo številna področja, ki jih obsegajo sporazum. Na temo bodo govorile Laura Chies, profesorica ekonomske politike, Roberta Nunin, profesorica delovnega prava, in Elena Mazzoni, koordinatorka državnega odbora Stop TTIP. Okroglo mizo, ki jo bo povzvala Simonetta Loriglioli iz mesečnika Konrad, bo uvedel Lino Santoro iz tržaškega odbora Stop TTIP. (sc)

BARKOVLJE - Nocoj predstavitev knjige Nicoloja Giraldija

Peš po poteh vojne

Večer prireja SPDT - Giraldi po sledeh prve svetovne vojne od Londona do Trsta

Drevi bo v dvorani Slovenskega kulturnega društva Barkovlje v Ulici Cereto 12 s pričetkom ob 20.30 predstavitev knjige Niccoloa Giraldija La Grande Guerra a piedi, peš od Londona do Trsta po poteh prve svetovne vojne.

Ob stoletnici začetka spopadov na Soški fronti je prišel trenutek, da resno stopimo za mizo in preuredimo misli o nesmiselnosti vojn in koliko žalosti prinašajo s seboj, so si rekle pri Slovenskem planinskem dru-

štву Trst. Zato so povabili Giraldija v Barkovlje. Njegovo delo ni samo zgodovinska knjiga, ampak prinaša nekaj več, eno vizijo. Avtor ponuja racionalno podobo modernega sveta, ki še vedno išče rešitev v vojni in v orožju, namesto da bi se ukvarjal s kulturo, znanostjo in začel reševati odprte rane preteklosti. Nekje okoli božiča se je odločil, da bo šel na pot, in to je tudi storil. Koraki so padali v zgodovino in le-ta je dobivala spet življenje. Besede iz učbenikov so dobivale humano plat in s tem tudi veliko čustvenosti. Giraldi je prebrodil stari kontinent in se spraševal ob frontni liniji kakšna bo bodočnost Evrope in naših krajev. Iz te dogodivščine je nastala knjiga, ki je hitro pošla (sedaj je v tisku že druga izdaja). Njegovo delo je imelo veliko odmeva v širši javnosti in bilo deležno tudi nagrade Tutino v Arezzu. SPDT vabi vse člane, ljubitelje gora, priatelje in osebe, ki jim zgodovina še vedno nekaj pomeni, na srečanje z avtorjem. Z njim se bo pogovarjal Gregor Znidarcic.

Nicolo Giraldi v gorah

PRIREDITVE Bogata jesen Slovencev v Miljah

Jesen Slovencev v Miljah poteka v znamenju sodelovanj. »Društvo Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga je majhno društvo, ki deluje v popolnoma italijanskem okolju. Naše someščane moramo privabiti s kakovostno ponudbo. Ker sami delujemo seveda na prostovoljni ravni, smo povabili k sodelovanju slovenske profesionalne ustanove,« pravi predsednica DSMO K. Ferluga Isabella Marega.

Starsi COŠ A. Bubnič so tako oktobra lahko prisluhnili seriji predavanj Norine Bogatec, Susanne Pertot in Zaire Vidau v sodelovanju s Slorijem. V torek pa so lahko tečajniki, ki obiskujejo društvene tečaje slovenščine - teh je več kot štirideset, učne ure vodi Kristina Ličen, v sodelovanju s Slorijem - prisluhnili krajšemu predavanju Zaire Vidau o zgodovini, razvoju in stanju slovenske narodne skupnosti v Italiji ter o medkulturnosti na našem območju.

Sodelovanja se bodo nadaljevala tudi v jutri. Popoldne bo namenjeno najmlajšim, ko se bo ponovilo že sodelovanje društva z miljsko občinsko knjižnico E. Guglia pri priejanju otroških bralnih uric. Tokrat se bo naveza razširila tudi na Narodno in študijsko knjižnico. Ob 16.15 bo namreč Alenka Hrovatin prebirala otrokom do tretjega leta, ob 17.15 pa otrokom od četrtega do osmega leta starosti.

Dan se bo zaključil z gostovanjem predstave Kako postati Slovenci v 50 minutah, ki bo potekalo ob 20. uri v dvorani Roma. Predstavo si bo istega dne v dopoldanskih urah ogledala tudi skupina srednješolcev iz miljske NSŠ Nazario Sauro, kjer poteka že nekaj let pouk slovenščine kot drugega tujega jezika.

Informativno srečanje o Evropski prostovoljni službi

Tržaška občinska uprava obvešča, da bo v občinskem uradu Europe Direct (Ul. Procureria št. 2/a) danes ob 15. uri informativno srečanje o Evropski prostovoljni službi (European Voluntary Service-EVS). Ta služba ponuja mladim možnost daljšega bivanja in dela v gostiteljski organizaciji v drugi državi, pri čemer je delo prostovoljca ali prostovoljke EVS v korist gostiteljske organizacije ali lokalne skupnosti. Prostovoljna služba je namenjena za mlade od 17. do 30. leta starosti in lahko traja od 2 mesecev do 12 mesecev, v primerih skupinskih aktivnosti EVS (10 ali več prostovoljcov) in vključevanje mladih z manj priložnostmi (v vlogi prostovoljcev EVS) pa služba lahko traja od 2 tednov do 2 mesecev.

Emporij solidarnosti

V glavni veži tržaške Trgovinske zbornice bo od danes do 27. novembra emporij solidarnosti, ki ga prireja združenje de Banfield. Med dobrotami, ki jih bomo lahko kupili v dobrodelne namene, bodo tudi posebni čokoladni bomboni.

Študijski dan o zgodovini

Na tržaški univerzi bo v poslopu H3 (dvorana 0B) jutri od 15. do 18. ure študijski dan na temo Kvinteta-kvaliteta: zgodovina med mikro pogledi in pospoljevanjem. Predavalci bodo Edoardo Demo, Daniele Andreozzi, Andrea Caracausi, Alida Clemente, Giovanni Favero in Luca Mocarelli.

NAGRADA DARKO BRATINA - Švicarski režiser Villi Hermann

»Naša prednost je, da živimo na mejik«

Včeraj uvod v ljubljanski Kinoteki, jutri podelitev v Gorici

Villi Herman in Mateja Zorn v ljubljanski Kinoteki, desno prizor iz filma From somewhere to nowhere, spodaj dokumentarec Cerchiamo per subito operai, offriamo... ki bo jutri na sporednu v goriškem Trgovskem domu

LJUBLJANA - »Naša prednost je, da živimo na mejnem področju in imamo podobne probleme, znotraj katerih je mogoče užeti tudi aktualno begunško krizo. Menim sicer, da film na tem področju nima kakšne pomembnejše vloge, naša skupna naloga pa je ponuditi alternativno elitar in sedanjim politikam,« je na včerajšnji tiskovni konferenci med drugim dejal Villi Herman, dobitnik nagrade Darko Bratina, Poklon viziji 2015. S tiskovno konferenco in večerno projekcijo v Slovenski kinoteki v Ljubljani se je namreč uradno pričel monografski filmski festival, posvečen goriškemu filmlarju Darku Bratiniju. Kar na sedmih prizoriščih - v Ljubljani, Novi Gorici, Gorici, Špetru, Izoli, Trstu in Vidmu - bo vse do 30. novembra predstavljen obsežen opus švicarskega režisera in producenta Villija Hermanna, letosnjega prejemnika Bratinove nagrade, ki jo podeljuje goriški Kinoatelje. Svečani dogodek bo jutri zvečer v Gorici (beri sosednji članek).

Na ljubljanskem dogodku je vodila festivala Mateja Zorn predstavila nagrjenca in osrednje značilnosti njegovih del. Villi Hermann (1941) je študiral umetnost in film med Nemčijo (Krefeld), Francijo (Pariz) in Veliko Britanijo (London) ter se v šestdesetih letih ustalil v kantonu Ticino, edinem italijansko govorčem v Švicarski konfederaciji. Vztrajna pozornost do migracij in meja, delavskega razreda, kot tudi do njegovega vsakdanjega življenja na geografski, kulturni in jezikovni meji, so tiste specifike njegovih del, zaradi katerih je označen kot »režiser meje«.

Mateja Zorn predstavila tudi bogat filmski opus režisera in producenta Villija Hermanna, vse od njegovega diplomskega dela *Fed up* iz leta 1969, preko filma *Tako iščemo delavce, ponujamo ...* (*Cerchiamo per subito operai, offriamo...*), filma kot je *San Gottardo*, pa vse do zadnjih njegovih del, v katerih nastopa (tudi) v vlogi producenta. Pred nekaj več kot dvajsetimi leti je namreč Hermann v Ljubljani ustanovil lastno produkcijsko hišo Imago Film.

V sklepnom delu srečanja je letosnjem nagrjenec pojasnil svoj odnos do migrantske tematike, s katero se je soočal tako rekoč iz prve roke tako po materini kot tudi po očetovi strani in to vse od tridesetih let minulega stoletja dalje. Težka finančna situacija v švicarskem kantonu Ticino (tudi na področju filmske produkcije) pa je zagotovo prispevala svoje k obravnavi točno določenih tematik, katerim ostaja (tudi) na področju filmskega ustvarjanja veskozi zvest režiser in producent Villi Herman.

Roša

KNJIŽNI SEJEM - Od danes do nedelje v Cankarjevem domu

Schwentnerjeva nagrada Bediti Mlinar, »knjigarnarici z dušo in telesom«

LJUBLJANA - S podelitvijo Schwentnerjeve nagrade za pomemben prispevek slovenskemu založništvu in knjigotrštvu Bediti Mlinar in posebnega priznanja reviji *Bukla* (ob desetletnici izdajanja) se je sinoči tudi uradno pričel letosnji Slovenski knjižni sejem, ki bo za širše občinstvo vrata odprl danes ob 9. uri. Po napovedih organizatorjev bo letosnji SKS bolj živahen in družaben, stope pa tudi naproti internacionalizaciji. V ospredju bo Francija z odmevnimi gosti Pascalom Brucknerjem, Jacquesom Rancierom in Fredericom Beigbederjem. V sklopu SKS bodo letos prvič pripravili tudi festival Cicifest, namenjen otrokom do desetega leta starosti. Na sejmu se bo na 84 stojnicah predstavilo 73 založb in 33 malih založnikov; med njimi bodo tudi založbe Slovencev v Italiji, ki bodo poskrbele za niz zanimivih dogodkov (izbor smo objavili v nedeljski izdaji dnevnika, več informacij na www.knjiznisejem.si). Skupno bo sejem ponudil 277 dogodkov. Poleg že omenjenih novosti se ponaša tudi z novo likovno podobo, za katero so si organizatorji sposodili junaka Mikija Mustra Lakotnika in Trdonjo. Mustru bodo ob 90-letnici poklonili tudi razstavo.

Bedita Mlinar, letosnja prejemnica Schwentnerjeve nagrade, je bila ustanoviteljica, dolgoletna vodja in zaščitni znak prvega slovenskega specializiranega otroškega knjigarniškega oddelka v knjigarni Konzorcij. Na otroškem oddelku, ki je med drugim pridobil Unicefov naziv t. i. varne točke, je delovala od leta 1984 do leta 2012, ko se je upokojila. Njeno delo je daleč presegalo zgolj običajno prodajanje, saj je znala vsakomur dati strokovnen nasvet in svetovati, katera knjiga je v tistem trenutku najbolj prava ranj. Bila je znana kot knjigarnarica, ki pozna večino svojih odraslih in otroških strank in natancno ve, kaj imajo radi in katere knjige že imajo doma, so zapisali v obrazložitvi nagrade. Označili so jo za »knjigarnarico z dušo in telesom«, ki je na področju prodaje otroških in mladinskih knjig pri nas opravila podobno pionirske delo, kot ga je na področju izdajanja teh opravila Kristina Brenkova. (STA)

NAGRADA DARKO BRATINA - Do 30. novembra niz

Kaj in kje na fes

Po sinočnji projekciji dokumentarnega filma *Od nekod do nikoder* (From Somewhere to Nowhere, 2009) v ljubljanski Kinoteki, bosta festival Darko Bratina in letosnji nagrjenec Villi Herman obiskala številne kraje.

Nova Gorica

Filmska karavana se z današnjim dnem seli v Kulturni dom. V dopoldanskih urah se bo Villi Herman predstavil goriškim dijakom, in sicer kot producent mladih ticinskih filmskih talentov. V tem sklopu bo na ogled film *Prosti pad* (Tutti giù, 2012).

Gorica

Prav tako *danes*, ob 18. uri, bo v Trgovskem domu na ogled film *Tako iščemo delavce, ponujamo ...* (*Cerchiamo per subito operai, offriamo...*), sledil pa bo še pogovor z nagrajencem, ki ga bo vodila Vida Valenčič.

Osrednji dan monografskega festivala bo četrtek, 26. novembra, ko se bo v goriški Hiši filma odvijal masterclass z Villijem Hermannom in v sodelovanju s štirimi univerzami (novogoriško, izolsko ob razhodu, kljub trudu, da bi ohranila integracijo v vrtinec bolečine, v kateri nevzdržno drsi pravljeno).

videmsko, tržaško in Univerzo na Primorskem). S kritično refleksijo gostujočih predavateljev (Nicola Falcinella, Jože Dolmark, Moreno Zago) bo predstavljen nagrjenčev filmski opus, vse od justranjih ur si bo mogoče ogledati kar pet filmov in nekaj insertov celovečernih filmov. Slavnostno podelitev nagrade (ob 20.30 v Hiši filma) bo zaznamoval film o migracijah delavskega razreda z naslovom *San Gottardo*, ki je svetovno premiero doživel na canneskem festivalu leta 1977.

Špeter

Festival se v petek zvečer seli v Špeter v Benetiji, ki je nova postaja Nagrade Darko Bratina. V prostorih ISK- Slovenskega kulturnega inštituta si bo mogoče ob 20. uri ogledati dva filma: Giovanni Orelli. *Odprta okna* (Giovanni Orelli. *Finestre aperte*) in film *Greina*.

Izola

Celovečernemu igranemu filmu Nedolžnosti (*Innocenza*), bo posvečen sobotni večer v izolskem Art kinu Odeon (ob 20. uri). Hermann in filmu, ki je premjero doživel na beneški Mo-

Elena Ferrante tudi v slovenščini

LJUBLJANA - Zbirko Moderni klasiki Cankarjevih obogatila tri nova dela - roman perujskega Nobelovega nagrjenca Maria Vargas Llose. Prikriti junak, delo ga podpisuje ruski avtor Jevgenij Vodolazkin ter romansko avtorico Elene Ferrante Dnevi zavrnjenosti, okoli katere obstajajo različni miti, je zaslovela v knjigovodstvu. Ta zajema štiri dela, v katerih je predstavljena, ki se v življenju soočijo s kriznim dogodkom.

Dnevi zavrnjenosti je to trenutek, ko protagonistka pusti samo z dvema otrokom in psom. Prevajalka dorič je dejala, da 38-letno Olgo, izobraženo in kulturno ob razhodu, kljub trudu, da bi ohranila integracijo v vrtinec bolečine, v kateri nevzdržno drsi pravljeno.

Slovenka Lina na 3. mestu

SOFIJA - V bolgarski Sofiji je prejšnji konec tedna potekalo tekmovanje za pesem Evrovizije za otroke. Končna zmaga je padla 13-letni Destin Chukunyere z Malte. Slovenska zvezdnica Lina Kuduzović se je uvrstila na odlično treće mesto. Na letosnjem tekmovanju za pesem Evrovizije za otroke so stopili mladi iz 17 držav, kar je največ po letu 2014. Vrščena predstavnica Malte je za skladbo *Not My Fault* dosegla 185 točk. Na drugo mesto se je uvrstil armenski skladnik Mika, ki je za skladbo *Love prejel* 176 točk. Slovenska zvezdnica, 12-letna Lina Kuduzović, je s suverenim, ljivim nastopom z pesmijo *Prva ljubezen* (First Love) dosegla 112 točk in zasedla odlično tretje mesto, so sporazumno.

Avtorji glasbe so Lina Kuduzović, Maraaya in Krešimir Čutura, avtorji besedila pa Lina Kuduzović, Sebina Kuduzović in Maraaya.

Slovensko strokovno žirijo so sestavljali Alenka Grgić, Jan Grabnar, Nuška Drašček, Miha Gorše in Lea Škarpa. Žirantka pa je bila Ula Ložar, lanskoletna predstavnica RTV Slovenija na Pesmi Evrovizije za otroke. Po vseh žirijah namreč v vsaki državi glasuje tudi en hrib glasov, ki se seštejejo in predstavljajo skupno otroke.

NAGRADA LUX - Prejel jo je film Mustang turške režiserke Deniz Gamze Ergüven

Pet sester proti hinavščini

STRASBOURG - Film Mustang režiserke Deniz Gamze Ergüven je dobitnik filmske nagrade lux, ki jo podeljuje evropski parlament. Dobitnika nagrade je na včerajnjem plenarnem zasedanju parlamenta v Strasbourgu razglasil predsednik Martin Schulz. Francosko-turško-nemška koprodukcija predstavlja družbeno, z lokalnimi tradicijami podprtjo, zapiranje mladih deklev v Turčiji. Kot je dejal Schulz, Mustang prikazuje pet močnih žensk, ki se želijo izviti iz patriarhalne in hinavske družbe. Izpostavljen je občutljivost za raznolikost, ki jo poudarja nagrada. V luči nedavnih terorističnih napadov je prepričan, da moramo biti pripravljeni braniti idejo, ki nas dela to, kar smo, pred uničevalnim pohodom ljudi z »neumno ideologijo«. Turška režiserka pa je ob prejemu nagrade dejala: »Sporočilo, ki mi ga daje ta nagrada, odpira nova vprašanja o temi filma.«

Film Mustang je povzet po nekaterih dogodkih, ki so se tudi v resnicu prijetili režiserki Deniz Gamze Ergüven, po rodu iz Ankare, ki pa že več let živi in dela v Parizu. Zanj je prejela že več nagrad (na primer v Cannesu in Sarajevu), konec februarja pa se bo v Los Angelesu potegovala tudi za tuježičnega oskarja (zastopala bo Francijo).

Namen evropske filmske nagrade lux je podprtje evropsko kinematografijo in spodbuditi režiserje, da se lotijo vpra-

šanj, povezanih z evropskimi vrednotami in socialnim položajem. Med letošnjimi finalisti za nagrado lux sta bila še filma Sredozemlje režisera Jonas Carignana in Učna ura (Urok) režiserev Kristine Grozeve in Petra Valčanova.

Carpignano s svojim celovečernim prvcem ocenjuje aktualno problematiko preseljevanja migrantov preko Me-

diterana v iskanju svobode in varnosti, medtem ko Kristina Grozeva in Petar Valčanova usmerjata pogled na šolsko okolje, kjer finančna stiska ogrozi udobno življenje.

Vse tri filme so si gledalci v državah EU lahko ogledali na brezplačnih projekcijah v okviru filmskih dnevov lux, ki so se zvrstili v vseh 28 državah članicah

EU. Filmi so bili tudi podnaslovjeni v vseh 24 uradnih jezikih unije. Vsi so bili predvajani na beneškem filmskem festivalu, prav tako si jih je bilo mogoče ogledati na ljubljanskem filmskem festivalu Liffe.

Lani je filmska nagrada evropskega parlamenta pripadla poljsko-danski koprodukciji Ida v režiji Pawla Pawlikowskega.

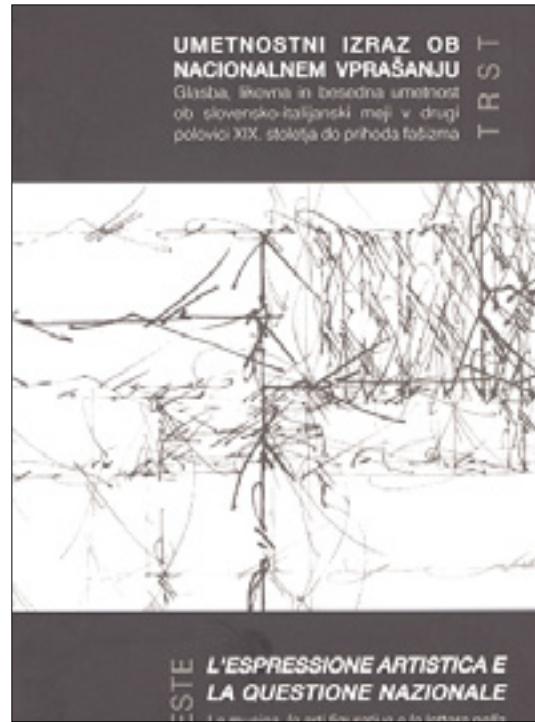
RECENZIJA - Zbornik Umetnostni izraz ob nacionalnem vprašanju je uredil Aleksander Rojc

Tudi o barviti podobi Trsta

Dvojezična publikacija je nastala ob stoletnici Glasbene matice, predstavitev v soboto - Pet najst avtorjev iz treh držav

TRST - V veliki dvorani Trgovinske zbornice v Trstu bodo v soboto, 28. novembra, ob 17.30 predstavili dvojezično, slovensko-italijansko publikacijo, zbornik prispevkov z znanstvenega posvetja, ki ga je tržaška Glasbena matica priredila v Narodnem domu v Trstu ob svoji stoletnici leta 2008. Pet najst avtorjev z univerz in kulturnih ustanov v Italiji, Sloveniji in Hrvaški podaja zgodovinske poglede na družbeno življenje in kulturno ustvarjanje v Trstu 19. stoletja in do prve svetovne vojne. Vsebinska zasnova monografije želi predstaviti razvoj slovenskega in italijanskega glasbenega, literarnega in likovnega ustvarjanja ter jih razbira v luči družbenega in političnega dogajanja v obdobju največjega gospodarskega razvoja in hkrati narodnega konflikta med slovensko (oziroma slovansko) ter italijansko komponento. Avtorji razprav so strokovnjaki na različnih področjih politične, družbene in zlasti kulturne zgodovine, umetnostne zgodovine in muzikologije. Njihovi tematski prispevki prikazujejo kompleksno in barvito podobo mesta, ki se ga običajno prikazuje z ene ali druge strani kot razdvojeni svet, tu pa zaživi v recipročnem, konfliktitem in hkrati povezovalnem razmerju podobnosti in kontrastov.

Knjiga se začenja s prikazom gospodarskega, družbenega in političnega konteksta, v katerega se je umeščalo kulturno dogajanje. Oblikujejo ga prispevki Alekseja Kalca o oblikah organiziranosti slovenskega Trsta v času formiranja družbene in narodne identitete. Kot enega glavnih dejavnikov, ki so vplivali na kulturno delovanje in tudi vsebino slovenske narodne identitete, je izpostavil t. i. karierno migracijo. V primerjavi s preteklostjo se je namreč v Trstu okrepil srednji sloj posetnikov, trgovcev, obrtnikov, uradnikov in tudi družbena elita, tako gospodarska z velikimi trgovci, podjetniki in raznimi gospodarskimi uradniki, kot politična in kulturna s svobodnimi poklici in drugimi izobražencemi. Sledi prispevek Boruta Klabjana o slovanski vzajemnosti ter češki in narodni identiteti od leta 1948 do prve svetovne vojne, ki opozori na določene kulturne prakse, ki so vplivale tudi na slovensko kulturno delovanje. Sledi prispevek Salvatoreja Žitka, ki razpravlja o pogledih slovenskega Trsta na francosko družbeno-politično stvarnost na prelomu 19. in 20. stoletja in luči idejno-nazorskih opredelitev. Poglavlje o literarni ustvarjalnosti je delo literarnih zgodovinarjev, specialistov za slovensko in italijansko literaturo Tatjane Rojc in Cristine Benussi. Prva razpravlja o mestu, ki ga je imel Trst v slovenski literaturi, druga pa o starih in pogledih italijanskih besednih umetnikov na Trst in o literarnem življenju italijanskega Trsta.

O figurativnih umetnostih pišeta s slovenske strani Milček Komelj, z italijanske pa Donata Levi. Oba se dotikata vprašanja, kakšno vlogo je imela umetnost pri konstituciji narodne identitete pri narodih brez države oziroma, kakšna je bila vloga umetnosti v kulturno raznolikem geografskem okolju. Komelj opozarja na težavno razbiranje narodnosti skozi likovno govorico, saj se ta bolj razkriva skozi geografski položaj ustvarjalcev in skozi nekatere motive. Nosilna umetnost tega časa, in nasloplih vsega 19. stoletja, pa je bila profana, četudi je bila glavnina javnih naroci še vedno namenjena za cerkve, saj gre za čas deklarirane katoliške obnove. Problematizira odnos in vlogo vseh pomembnejših slogov od historizma do romantike, realizma, impresionizma, ne nazadnje pa opozori na vpliv tržaškega okolja na razvoj neoklasicizma, urbanizma in arhitekture, ter na ekspressionizem v celotnem slovenskem okolju. Levijeva pa izpostavlja razmerja med umetniškimi stremljenji in oblikovanjem umetniške identitete mesta na meji, ki se jih je dolgo interpretiralo zgorj skozi lečo irentistično naravnane historiografije, po teoretičnem uvodu se posveti konkretnim primerom umetniških praks v Trstu, kjer posebej opozarja na kon-

tekst njihovega nastanka, diskurz, umetniške institucije in naročnike.

Glasbeni ustvarjalnosti in njenim obzorjem se posvečajo štiri prispevki. Aleksander Rojc analizira vpliv, ki ga je na tržaško glasbeno sceno 19. stoletja prinesel češki vpliv, in o glasbi kot nosilcu pomenov, ki napoveduje razkroj habsburške monarhije. Slovenski skladatelji so imeli dovolj znanja za vokalne skladbe, slovenski ustvarjalci so bili večinoma le nadarjeni dilettanti. K vsemu sta svoje dodala še ideologija in politični program slovenskega nacionalnega gibanja in silila skladatelje v vsakomur razumljivo sporočilo, kjer se je moral zvok ukloniti besedi in na zelo močno prisotno obliko združevanja - čitalnice (najprej Slavija, potem pa čitalniških besed). S. Bianchi govori o uveljavljanju moderne v glasbeni umetnosti v desetletjih pred prvo vojno in odgovarja na vprašanje, kako se je ta proces kazal na Tržaškem skozi lokalno operno produkcijo. Repertoarno programiranje tržaškega opernega gledališča - med smrto Richarda Wagnerja (1883) in izbruhom prve svetovne vojne - je dalo prednost Wagnerjevim delom (260 njegovih in 223 Verdijevih uprizoritev, na tretje mesto pa so se uvrstile Puccinijeve opere) kot »zrcalo mesta, ki vidi v Verdiju zlati patriotski klic, z Wagnerjem pa kaže na odnos hromozomske afinitete«.

Ivano Cavallini analizira podobo južnih Slovanov v italijanski operi od začetnega prikazovanja Morlakov, ki so mu po nastopu ilirizma sledile druge antropološke figure južnega Slovana. S. Tuksar zaključuje to poglavje z razpravo o vplivih programa konstrukcije Hrvaške na vaško glasbeno ustvarjalnost, podaja pregled avtorjev in glasbenih oblik ter izpostavlja razhajanje med idejnimi načrti za vzpostavitev nacionalne glasbe in dejansko glasbeno produkcijo. Ta je bila osredotočena na dve prednostni nalogi: produkcijo nacionalnih skladb in njihovo izvedbo. Tovrstni prispevki zaokrožajo zbornik, saj ravno primerjalne študije drugih slovenskih narodov razkrivajo temeljne funkcije glasbe v konstrukciji naroda.

Monografijo, z vsemi prispevki v slovenskem in italijanskem jeziku in torej dostopnimi obema znanstvenima okoljema, je uredil Aleksander Rojc, ki je tudi zasnoval takoj vsebinsko simpozijum kot zbornika. Uvodno misel je prispeval bivši senator in podtajnik italijanske republike, sedanji predsednik Stalnega gledališča za Furlanijo Julijsko krajino Miloš Budin, pozdravne besede pa odbornik Dežele FJK za kulturo Gianni Torrenti, predsednica Pokrajine Trst Maria Bassa Poropat ter predsednica Glasbene maticice Nataša Pavlin.

doc. dr. Dragica Čeč

dogodkov
stivalu?

stri, vodi diskurz o ljubezni med učencem in učiteljico. V Manzilijevi palači pa bo ob 18. uri pogovor z nagrajencem o filmu in literaturi.

Trst

V nedeljo se bo festivalska karavana ustanila v Trstu. V gledališču Miela bo ob 18. na ogled Matlosa (1981), ki je svetovno premiero doživel v tekmovalnem programu beneške Mostre, dve urri kasneje pa še Bankomatt (1989), nagrajen na berlinskem festivalu. Prav slednji izstopa iz Hermannove filmografije, ne zgolj zaradi visokega proračuna, gre namreč za prvo koprodukcijo med Švico in Italijo, temveč tudi zaradi izbire žanra. Gre za noir kriminalalko v kateri blesti igralec Bruno Ganz.

Videm

Letošnje festivalsko dogajanje se sklene v Vidmu, v ponedeljek, 30. novembra. Na velikem platu kina Visionario bo ob 20. uri na ogled Gotthard Schuh. Čutno videnje sveta (Gotthard Schuh. Una visione sensuale del mondo, 2011).

Roša

GORICA - Zdravniki brez meja začeli nameščati bivalnike za begunce

»Institucijam želimo dati čas, da prevzamejo odgovornost«

Na dvorišču nekdanjega vrtca Sv. Jozefa v Podturnu so včeraj začeli postavljati bivalne kontejnerje. Zabojniki bodo v kratkem postali novo zatočišče prisilcev za azil, za katere v domu Nazareno v Stražah, ki ga v dogovoru s prefekturo upravlja zadruga Il Mosaico, ni dovolj prostora. Dvorišče zapuščene stavbe v Ulici Vittorio Veneto je dala na razpolago nadškofija, bivalnike pa namešča mednarodna humanitarna organizacija Zdravniki brez meja, ki je sklenila, da spriče zimskih temperatur in pomanjkanja alternativnih rešitev priskoči na pomoč premraženim beguncem in Karitas. Le-ta za prebežnike že dalj časa skrbi v domu Faidutti in v župnišču pri Madonini, ki pa pokata po šivilih. Zato so včeraj pri Madonini postavili večji šotor, kjer bo del prisilcev za azil lahko prenočevalo do zaključka del na dvorišču stavbe Sv. Jozefa. Podrobnejše smo se o tem ukrepil in njezinem izvajaju pogovorili z Yannickom Julliotom, koordinatorjem Zdravnikov brez meja v Gorici.

Koliko bivalnikov boste postavili v Podturnu in kdaj bodo vseljivi?

»Podjetje, ki smo mu zaupali dela, naj bi jih danes (včeraj, op.p.) pripeljalo dvanajst, jutri (danes, op.p.) pa še dodatnih tri-najst. V njih bo prostora za približno sto ljudi. Ob tem bodo postavili tudi dva sanitarna kontejnerja. Pričakujemo, da bomo do konca tedna že postavili vse bivalnike, nato pa bo treba poskrbeti še za vodo, elektriko ipd. Upamo, da se bodo dela zaključila v čim krajskem času, saj je prišlo do drastičnega padca temperature in je zato nujno, da prisilcem za azil nemudoma zagotovimo primerno zatočišče. Za dvorišče stavbe Sv. Jozefa smo se odločili na pobudo Karitas; prostor je trenutno neizkoriscen in je primernejši od župnišča pri Madonini, kjer potekajo tudi druge dejavnosti. Tu v Podturnu, kjer so v preteklosti že gostili prebežnike, je tudi na voljo več prostora.«

Klub postavitvi bivalnih kontejnerjev pa bo nekaj beguncev vseeno prenočevalo pri Madonini in v domu Faidutti, saj jih je po zadnjih podatkih »izven konvencije« krepko čez sto.

»Dotok beguncev v Gorico je stalen, zato tudi z dodatnimi sto mesti žal ne bomo mogli kriti vseh potreb. Klub temu se je organizacija Zdravniki brez meja sklenila, da bo posredovala in s tem tudi nekoliko razbremenila Karitas.«

Boste v Podturnu prebežnikom pravljali tudi hrano?

»To je ena od pomembnih podrobnosti, ki jih moramo s Karitas še uskladiti. Za zdaj vsekakor menim, da se bomo za obede posluževali prostorov pri

Yannick Julliot

ALE

Madonini, kjer so za pripravo hrane že organizirani.«

V pondeljkovem tiskovnem sporočilu ste Zdravniki brez meja jasno povestali, da so bivalniki v Podturnu le zasnova rešitev.

»Seveda. Odgovornost, da zagotovijo dostojne pogoje tem ljudem, imajo italijanske institucije, a kaže, da imajo težave pri »absorbiranju« takoj velikega dotoka prebežnikov. Zato predvidevamo, da bodo kontejnerji tu ostali vsaj tri mesece, med tem časom pa bomo še naprej zagovarjali pravice prebežnikov na vseh ravneh. Institucijam želimo dati čas, da se organizirajo in sprejmejo ustrezne ukrepe v skladu s svojimi odgovornostmi.« (Ale)

GORICA - Župan »Zakaj jim ne pomagajo na Balkanu?«

Na goriški občini niso navdušeni nad odločitvijo organizacije Zdravniki brez meja, ki je včeraj v Podturnu začela postavljati bivalnike za begunce. »Čudi me, da to počnejo v Gorici, ko je na Balkanu položaj tragičen, saj je več sto tisoč beguncev brez primerne oskrbe. V Gorici bi bilo težave mogoče rešiti enostavno s tem, da bi del prisilcev za azil premestili v druge občine goriške pokrajine in dežele FJK, ki še vedno ne gostijo niti enega prebežnika,« je kritičen župan Ettore Romoli, ki je za postavitev bivalnikov izvedel iz časopisov. »Danes (včeraj, op.ur.), je sicer na občino prišlo še pisno obvestilo,« zaključuje Romoli.

Prvi bivalnik v Podturnu (zgoraj) in šotor pri Madonini (levo zgoraj)

BUMBACA

GORICA - Prefektura Očitke zavračajo, 90 beguncev odhaja

Zupnik Ruggeru Dipiazza, ki je v prejšnjih dneh izjavil, da ni naredila dovolj za rešitev problema prebežnikov, odgovarja, da nikakor ni tako. »Prefektura je sprejela in preko konvencije skrbi za okrog 750 tujih državljanov. Zaradi stalnega priliva novih beguncev je v zadnjih 20 dneh organizirala odvoz dveh večjih skupin prebežnikov v druge italijanske dežele. 5. novembra jih je odšlo 50, 13. novembra pa 100,« sporočajo s prefekture in poučarjajo, da bodo v okviru projekta Sprar premestili dodatnih 70 beguncev. Prefektura je dalje povečala kapacitet doma Nazareno, hkrati pa išče alternativne rešitve, s katerimi bi beguncem

zagotovila dostojno namestitev: »Le štiri občine v pokrajini so sprejele prebežnike. Skupno jih preko konvencij ali združenj gostijo 64, od uprav ostalih 21 občin pa nismo še dobili pozitivnih odgovorov.«

Število prisilcev za azil na Goriškem

se bo vsekakor v prihodnjih dneh krepko znižalo.

Tako napoveduje deželni odbornik Gianni Torrenti, po katerem bodo iz štirih pokrajij FJK v druge namestevne centre v Italiji odpeljali 200 prebežnikov.

Begunce bodo začeli seliti še danes, iz goriške pokrajine jih bo odšlo 90.« V teknu tedna bi lahko našlo deželo zapustilo še dodatnih dvesto prebežnikov,« napoveduje Torrenti. (Ale)

TRŽIČ - Preplah in enourna zapora

Bombni alarm pred banko

Za sumljivi posodici valjaste oblike se je izkazalo, da sta bili prazni in da sta služili za hranjenje cigar

Pirotehniksi včeraj na delu v Tržiču

BONAVENTURA

Po atentatih zadnjega časa so živci povsod napeti, predvidnost pa ni nikoli odveč. Bombni alarm pred podružnico bančnega zavoda Banca Unicredit v Tržiču je včeraj popoldne povzročil němalno vznemirjenja, izkazalo pa se je, da je bil neutemeljen.

Uslužbenici banke na vogalu med ulicama Duca d'Aosta in Roma so okrog 16.15 opazili v niši med vhodnimi vrati in zidom dva majhna kovinska cilindra, ki tam ne bi smela biti. Prešinila jih je misel, da gre za eksplozivni sredstvi. Na kraj so nemudoma priklicali policijo in karabinjerje, ti pa so se obrnili na tržaško enoto pirotehnikov. Območje sumljive najdbe so zavarovali, veljala je prepoved za promet, okoliški trgovci niso smeli iz svojih trgovin. Pirotehniksi so s posebno napravo razstrelili posodici valjaste oblike, za kateri se je izkazalo, da sta bili prazni in da sta služili za hranjenje cigar. Tam ju je pustil neznanec, ki ga očitno ni oplažla misel, da bo povzročil toliko preplaha ter zmedo in zastoje v Tržiču. Policiisti so med drugim temeljito pregledali banko. Alarm so preklicali ob 17.15.

10%
na vse*

* Popust velja samo v navedeni poslovalnici in se obračuna dne 26.11.2015 in dne 27.11.2015 na blagajni.
Popusta ni možno kombinirati z drugimi popusti.
Omenjen popust ne velja za darilne bone.

NOVA OTVORITEV

dne **26.11.2015**
in dne 27.11.2015

Šempeter pri Gorici, Vrtojbenska cesta 77

Odpiralni čas: od ponedeljka do petka 08.00 - 20.00 I sobota od 08.00 - 17.00 I nedelja: od 08.00 – 12.00

Najbližjo poslovalnico najdete na strani www.kik-textilien.si
Za novičke se enostavno prijavite in vedno boste na tekočem!

kvalitetno pametno ugodno
www.kik-textilien.com

Ponudba velja samo za izdelke iz zaloge. Nakup samo v količinah, običajnih za gospodinjstva.
Pridržujemo si pravico do napak. Barvna odstopanja so pogojena s tiskom.
Kik Textilien und Non-Food d.o.o., Ruska ulica 6, 2000 Maribor

SOVODNJE - Tragični konec 63-letnega Mirenca

Umrl je v kolesju kmečkega stroja

Traktor z obračalnikom za seno na kraju nesreče

BUMBACA

Na južnem delu letališča na Rojah se je včeraj popoldne zgodila tragična nesreča. V njej je izgubil življenje slovenski državljan, 63-letni Milovan F., ki ga je po nesrečnem naključju potegnilo v kolesje kmečkega stroja, priljubljenega na traktor. Navzoč je bil tudi lastnik kmečkega vozišča, ki je ponesrečenemu prijatelju skušal pomagati, vendar zaman. Ko so reševalci prišli na prizorišče, je bil moški že mrtev.

Nesreča se je zgodila okrog 16. ure na robu mirenskega letališča pri Štradalti, v sovodenjski občini. V bližini ima sedež tudi zadruga Centro Zootechnico Goričiano, ki od šestdesetih let prejšnjega stoletja skrbi za košnjo trave na letališkem območju. Nesrečni Milovan F. je našel smrt ravno pri enem od traktorjev omenjene zadruge, ki je bil parkiran na travniku letališča.

»Ne gre za nesrečo pri delu,« je za Primorski dnevnik takoj pojasnil Lorenzo Pella, kapetan na goriškem poveljstvu karabinjerjev, ki okoliščine smrte ne-zgode sicer še preučujejo. Milovan F., z bivališčem v občini Miren-Kostanjevica, je po kapetanovih besedah včeraj popoldne hotel pokazati prijatelju Saveriju Humarju - očetu Devida Humarja, upravitelja omenjene kmetijske zadruge -, kako deluje nova naprava za napihovanje pnevmatik traktorja. »Traktor je bil ustavljen na travniku. Prijatelja sta preizkušala delovanje napihovalnika, nakar je 75-letni domačin stopil na traktor, da bi vozilo premaknil. Prižgal je motor. Pri tem je začel avtomatično delovati tudi obračalnik za seno, ki je bil priklapljen na zadnjo stran traktorja. Nesrečni 63-letnik je bil tedaj ravno za traktorjem, stroj pa ga je potegnil vase in smrtno poškodoval,« je na osnovi prvih ugotovitev pojasnil kapetan Pella. Po njegovim ocenam je šlo za tragično naključje.

Humar je takoj uvidel, kaj se je zgodilo. Prestrašen je skočil s traktorja in dosegel prijatelja, da bi mu pomagal. Poskušal ga je potegniti izpod obračalnika, a mu ni uspelo. Ker pri sebi ni imel mobilnega telefona, je stekel do sosednje hiše, od koder so poklicali na pomoč.

Na prizorišče včerajšnje nesreče so prihitali reševalci, za 63-letnega Mirence pa ni bilo pomoči, saj je bil verjetno pri priči mrtev. Ob rešilni službi 118 so na kraju prišli tudi dve patrulji karabinjerjev in gasilci, ki so z žarometi osvetljevali traktor, da bi omogočili odvoz trupla; še pred tem so morali počakati na zeleno luč dežurnega sodnika. Na kraju je ostal tudi Saverij Humar v šoku zaradi prijateljeve tragične smrti. (Ale)

GORICA - Film v Gledališču drugačnosti

Dancing with Maria znova zadel v črno

Film v režiji Ivana Gergoleta *Dancing with Maria* je spet zadel v črno. Predvajali so ga prejšnji teden v goriškem Kinemaxu v okviru festivala Gledališče drugačnosti. Projekcije se je udeležilo na desetine dijakov goriških višjih srednjih šol do zapolnitve velike dvorane na Travniku.

Vsebino filma pozna že mnogo ljudi, zato o njem ne bomo pisali v tem sestavku. Morda kdaj drugič. Gre za dokumentarno pripoved o plesni terapiji, ki jo je Maria Fux, ruskih korenin, sicer pa že desetletja Argentinka, oblikovala za vse, ki želijo ali imajo potrebo po izhodu iz najrazličnejših tegeb, zavor ali zakrnjenosti oziroma želijo nadgraditi že dobro vpeljano poslušanje svojega telesa. Teh je daleč največ. Prisotna mlada generacija je pripovedi sledila v tišini in pazljivo, verjetno tudi zaradi udeležbe nekaterih razredov, ki so vključeni v procese integracije med državnimi šolami in centri, v katerih se zbirajo težko prizadete osebe. Režiser je seznanil občinstvo z nastankom filma pred štirimi leti, ko je v Argentini posnel nekaj kadrov v delavnici Marie Fux. Ob vrnjeni jih je pokazal producentu Igorju Prinčiču, ki ga je napotil, naj zbrane osnove razširi in dopolni.

Po ogledu je spregovorilo kar nekaj oseb. Najprej dve psihologinji. Ena je med ostalim opozorila na sporočilo filmske pripovedi, ki poudarja pomembnost umirjenega poslušanja samih sebe in drugih. Mlade generacije preveč hitro in hlastajo, starejše zavirajo svoje ritme in niso zmožne vključevanja v sodobne pojavnosti vključno s komunikacijsko tehnologijo. Kaj če bi se srečali nekje sredi poti? Izrazila je dvom, da je obsežna populacija mlajših v partnerskem odnosu spletu sposobna intimnega poslušanja. Druga, ki si je film ogledala že šestkrat, se je vprišala, zakaj se delavnice udeležujejo tako strahovito malo moških, saj ne presegajo 2%. Režiser je deloma pojasnil zapletena izhodišča, zaradi katerih se moški izogibajo gibljivim dejavnostim zunaj ustaljenih športnih disciplin. Poseglja je tudi režiserjeva žena Martina Serban, ki že nekaj let poznava Mario Fux, se z njo srečuje in sodeluje. Film je pravzaprav nastal, ko sta se z Ivanom udeležila delavnice v Buenos Airesu. V Gorici bo vodila informativno delavnico 28. novembra v prostorih pokrajinske uprave. (ar)

Režiser Ivan Gergolet

BUMBACA

GORICA - Slovensko stalno gledališče

Nova sezona se je začela z dobrimi obeti

Občinstvo v dvorani (zgoraj), na odru Barbara Cerar in Janez Škof

BUMBACA

Glede na utrip v dvorani in ploskanje po koncu predstave se je goriška sezona Slovenskega stalnega gledališča (SSG) začela z dobrimi obeti.

Na odru Kulturnega centra Lojze Bratuž je odlična igralska trojica - Barbara Cerar, Janez Škof in Saša Pavček - v pondeljek odigrala *Angela pozabe*, dramsko adaptacijo literarne uspešnice koroske avtorice Maje Haderlap. Dvorana je bila malodane polna, saj se je abonmajska sezona tudi letos obnesla: rednih abonmajev je 51, družinskih šestnajst, dijaških kar 242, mini abonmajev pa 38. Goriška sezona lahko torej računa na skupno 347 abonentov. Med kupci mini abonmajev je bilo največ zanimanja za predstave *Angel pozabe*, *Pašjon*, *Lepa Vida in Zadnjih pet let*.

Angela pozabe je na oder postavila ljubljanska Drama, režiser je Igor Pison, ki je tudi avtor odrške priredebe romana. Kljub napovedi pa goriška publike na prvem dogodku v sezoni ni dočakala predstavitev umetniškega vodje SSG Eduarda Milerja in režisera Pisona.

NOVA GORICA - Knjižnica prejela nagrado

Mario iz Ene žlahtne štorije prepozna celo v Vidmu

Pester program, ki so ga v novogoriški knjižnici Franceta Bevka prejšnji teden pripravili ob Dnevu splošnih knjižnic, se je v petek zaključil s prejemom nagrade za najboljši projekt in zares dobro obiskanim dogodom, za kar so poskrbeli nekateri junaki prijavljene na daljevanje *Ena žlahtna štorija*.

Bevkova knjižnica je skupaj z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja iz Kopra prejela nagrado s področja storitev za uporabnike: nagrajen je bil portal Dobreknjige.si. Na plaketi, ki sta jo prejeli knjižnici, piše, da gre za najboljši projekt slovenskih splošnih knjižnic pri uvedbi inovativnih storitev za uporabnike. Nagrado in Dan splošnih knjižnic so v petek v Novi Gorici proslavili skupaj s številnimi uporabniki v družbi junakov nadaljevanke *Ena žlahtna štorija*. Da bo obisk na njihov račun dober, so organizatorji pričakovali, do zadnjega kotička napolnjen prireditveni prostor pa jih je na koncu zelo prijetno preseenet.

Janez Starina (Berto), Milan Vodopivec (župnik Bonifacij), Maja Blagovič (Marija) in Kristijan Guček (Toni) so občinstvo popolnoma prevzeli. V pogovoru s Tino Podgornik, organizatorko prireditev v knjižnici, so delili svoje vtise z avdicijo vlog v nadaljevanki, vmes občinstvo nasmejali, s katero od prigod s snemanja in pogosto tudi smuknili v svoj lik in odgovarjali kot Berto, Bonifacij, Toni in Marija. Prav s slednjo je imelo občinstvo največ »težav«. Marija je v nadaljevanki po videzu in duši vaška gospodinja, Maja Blagovič, ki je sedela pred njimi, pa je lepa, trendovsko urejena mama, ki je kanček Marije pričarala komaj tedaj, ko je, takot kot v »štorki« spregovorila v tržškem narečju in občinstvo pozabavala z improviziranim dialogom z

Maja Blagovič na srečanju v knjižnici

ARHIV KNJIŽNICE

Bonifacijem. Občinstvu pa je povedala, da jo, odkar se predvaja nadaljevanka, prepoznavajo na ulicah in v trgovinah vseprav, celo v Vidmu. »Po naši zaslugu otroci do 20. ure, ko je na sporednu nadaljevanko, naredijo vse domače naloge in pospravijo sobe,« se je pošalil Milan Vodopivec in v smehu dodal: »Sedaj, ko se je v eni od epizod razkrilo, kdo je razil Bertovo vino, bom tudi jaz bolj miren. Dobival sem namreč celo telefonske kllice s ponudbami podkupnine, če izdam skrivnost, okoli katere so se pobirale celo stave!« (km)

GORIŠKA - Zavajajoči letaki na naših domovih

Goljufiva »stranka«

Na dvoriščnih vratih, na vrtnih ograjah in v poštnih napisnikih goriških družin so se v prejšnjih dneh ponovno začeli pojavljeni zavajajoči letaki, ki občane spodbujajo, naj v dobrodelne namene darujejo oblačila, obutev, torbice, pasove in spodnje perilo. Pred meseci je v občinah Sovodnje in Dobrodo podobno nabirkovo izvajalo domnevno združenje Aiuto Italia, tokrat pa se pobudniki predstavljajo kot Stranka revnih (Partito dei poveri). Le-to sicer res obstaja -leta 2009 sta ga v kraju Olgiate Comasco pri Comu ustanovila dva bivša podjetnika iz Lombardije -, vprašanje pa je, kaj počne z rabljenimi oblačili in drugim blagom, ki ga širom po Italiji zbirajo »od vrat do vrat«.

Zanimivo, da je besedilo na letakih t.i. Stranke revnih skoraj popolnoma enako tistem, ki je bilo pred meseci natisnjeno na letakih združenja Aiuto Italia. »Smo skupina ljudi, delavcev in podjetnikov, ki so preizkusili, kaj pomeni biti v denarni stiski, če ni nobene ustanove, kraja, osebe ali stranke, pri kateri bi lahko poiskali pomoč. Zato smo si zamislili stranko, ki bi skrbela le za revne; med temi so tudi ljudje in družine, ki so še do nedavnega sodili v srednji ali premožni sloj in so se nenašli znašli brez vsakršne pomoči,« se predstavlja Stranka revnih in nadaljuje: »Obstajajo združenja, ki tudi s pomočjo televizije zbirajo denar, da bi pomagala svetu (kar je pravilno). Brez

sramu je treba priznati, da je pomoč potrebna tudi tu pri nas. Daj na razpolago prostor, kjer bi se tisti, ki lahko dajejo, srečevali s tistimi, ki potrebujejo. Povej, katere so tvoje potrebe in kaj lahko narediš za druge. Leta 2009 smo skušali vstopiti v politiko, a ljudje so se Stranki revnih posmehovali. Zdaj se ne smejo več, čeprav ugotavljamo, da še vedno volite ene in iste ljudi. Poskusite z nami, zaprosite za člansko iz-

kaznico!« Članarina znaša 8 evrov, na letaku so še številka poštne računa, naslov elektronske pošte in telefonska številka.

Letaki, ki so se prejšnji teden pojavili v Podgori, Štandrežu in drugod na Goriškem, so obveščali, da bodo vreče z oblačili prišli pobrat v pondeljek (23. novembra) ob vsakem vremenu. O tem, komu bo šlo darovano blago, ni bilo na letakih niti besedice. To vprašanje pa so si v zadnjih letih postavili številni občani, ki so našli letake Stranke revnih in drugih »dobrodelenih združenj« na domačih vratih, v nekaterih italijanskih mestih pa so stekle tudi preiskave. Po poročanju nekaterih medijev so januarja karabinjerji iz Čedadu prijavili ustanovitelja Stranke revnih Giuseppeja Trevisiola in Giancarla Aragono zradi domnevnega nepravilnega upravljanja z odpadki. Stranka revnih naj bi zbrana oblačila skladisčila, nato pa odvajača v Afriku, kjer naj bi jih prodajala. Da so z nabirkovo oblačilom financirati politično gibanje, ne pa pomagati neposredno ljudem v stiski, priznavajo tudi sami predstavniki Stranke revnih na svoji spletni strani in pojasnjujejo, da nabirka ni bila uspešna, ker so jim metali polena pod noge. Kljub temu očitno še vedno nadaljujejo z zbiranjem oblačil, kot dokazujojo letaki, ki so jih prejšnji teden delili na Goriškem. (Ale)

NOVA GORICA - Proračun V občinskih blagajnih najmanj denarja v zadnjih letih

Proračun novogoriške mestne občine za leto 2016 predvideva le 30 milijonov evrov prihodkov, kar je najmanj v zadnjih letih. Mestni svetniki so predlog proračuna na izredni seji prejšnji teden v prvem branju sicer potrdili, niso pa se izognili pripombam, da ni razvojno naravnin in da je na račun investicij v mestu zapostavljen podezelje.

Občinski proračun za prihodnje leto je v primerjavi z letošnjim, ki je znašal dobrih 49 milijonov evrov, precej nižji. Da je letošnji proračun tolkišen, gre predvsem na račun ene največjih investicij na Goriškem: izgradnje centralne čistilne naprave v Vrtojbi s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem. Tuudi stroški poskusnega obratovanja čistilne naprave, za katero bodo iz občinskega proračuna prihodnje leto odsteli 1,1 milijona evrov, ni majhna, so menili svetniki. Prihodnje leto večje investicije niso predvidene, se bo pa moral občina za izgradnjo televadnice v Dornberku zadolžiti za dva milijona evrov. (km)

NOVA GORICA - Ženska osumljena goljufije

Lažno se je predstavljala kot odvetnica in direktorica

Ponujala je odvetniške storitve na Novogoriškem in Koprskem

Novogoriški policisti so septembra na okrožno državno tožilstvo vložili kazensko ovadbo zoper 39-letno žensko, ki se je lažno predstavljala kot odvetnica in direktorica družbe.

Kot so sporočili s policije, je oškodovancem ponujala odvetniške storitve pri urejanju lastništvu nepremičnin in pridobivanju nepovratnih sredstev iz evropskih skladov za gradnjo objektov. Pri tem je v več primerih oškodovancem izročila ponarejene skele sošišča, s katerimi je dokazovala opravljen posel. Po do zdaj zbranih podatkih je ženska delovala predvsem na območju novogoriške policijske uprave utemeljeno sumnjo storitve več kaznivih dejanj goljufije in ponarejanja listin.

Osumljena se je večinoma lažno predstavljala kot odvetnica in direktorica družbe z Ob-

le, oškodovancem pa ponujala odvetniške storitve pri urejanju lastništvu nepremičnin in pridobivanju nepovratnih sredstev iz evropskih skladov za gradnjo objektov. Pri tem je v več primerih oškodovancem izročila ponarejene skele sošišča, s katerimi je dokazovala opravljen posel. Po do zdaj zbranih podatkih je ženska delovala predvsem na območju novogoriške policijske uprave Nova Gorica in Koper.

Vse morebitne žrtve oziroma oškodovanec tovrstnih kaznivih dejanj na novogoriški policiji naprostojo, da se zglašijo na najbližjo policijsko postajo.

TRŽIČ - Iz Belizeja

Ladja je bila le zakrpana

Odplula po dvanajstih dneh ustavitev

Po dvanajstih dneh ustavitev so s posmola pri Portorožegi v Tržiču dovolili odhod ladji Ibla, ki je registrirana v Belizeju, na tej pa je posadka iz Sirije. Prepoved plovbe so izdali 10. novembra, potem ko je inšpekcija ludske kapitanije ugotovila številne pomanjkljivosti, ki bi ogrožale varno plovbo. Med drugim so odkrili odpertino v ladjiškem trupu v strojnici, ki jo je povzročila korozija, posadka pa jo je le za silo zakrpala. Kljub odprtini se ladja odpravljala na zahtevne plovbe, tako na primer iz Tunizije v Tržič s tovorom industrijske soli. Ladji so dovolili odhod iz Tržiča šele potem, ko so specializirana podjetja izvedla začasno popravilo v strojnici. Posadka je sedaj namenjena v Črno goro, kjer bo ladja podvržena temeljitemu vzdrževalnemu posegu. Zoper poveljnika in oficirje so vpisali ovadbo zaradi ogrožanja varne plovbe.

Luška kapitanija redno pregleduje ladje, ki prihajajo v Tržič iz tujine, in preverja, če upoštevajo mednarodne konvencije in zlasti predpise s področja varnosti.

NOVA GORICA - Po slovenskih cestah dvesto vozil na električni pogon

V električni prihodnost

Več vozil in drugih naprav pomeni tudi večjo potrošnjo energije - Evropski denar za raziskave s tega področja

Po slovenskih cestah se vozi okrog 200 registriranih vozil na električni pogon, kar predstavlja sicer majhen odstotek v primerjavi s številom bencinskih in dizelskih vozil. Toda razvoj električnega pogona gre vedno dlje, zato je pričakovati, da bo elektrika v prihodnosti vse bolj pomemben vir energije tudi za prevozna sredstva. »V novi evropski finančni perspektivi je veliko denarja, namenjenega ravno raziskavam s tega področja,« poudarja Črtomir Špacapan, direktor Regijske razvojne agencije severne Primorske, ki skupaj z Goriško lokalno energetsko agencijo (Golea) prihodnji teden v Novi Gorici pripravlja posvet na temo *Elektrika, prostor in e-mobilnost*.

Več vozil in drugih naprav na električni pogon pa pomeni tudi večjo potrošnjo električne energije. »Električna omrežja ne bodo več takšna, kot jih poznamo sedaj. Zaradi novih storitev, ki prihajajo, ena takšnih je na primer polnjenje električnega avtomobila, se bo narava tega omrežja moral prilagoditi uporabniku. Cilj za prihodnost je čim več obnovljivih virov, da postanemo, kar se tiče energentov, čim bolj samozadostni in dobro energetsko povezani, ne le v okviru ene države, temveč tudi v evropskem in svetovnem merilu,« pravi strokovnjak za telekomunikacije Aleš Peršin.

V tej smerni bi se morale angažirati tudi občine. »Ni namreč dovolj, da se v središču mesta postavi električni polnilni stebriček, ki je primeren zgolj za polnjenje skuterjev in da se na ta račun občina deklarira kot »elektro občina«,« opozarja Adriano Ruchini, goriški poslovnež, ki se zadnji dve leti prevaža v električnem vozilu Tesla. S prvim in sedanjem, najnovejšim modelom je skupaj prevozil 140.000 kilometrov. »Izkusnja vožnje s takšnim avtomobilom je neverjetna, kot da bi se vozili v bodočnosti. Avtomobil

Adriano Ruchini, goriški poslovnež, ki se zadnji dve leti prevaža v električnem vozilu

je tih, v njem je stalno na voljo povezava z internetom, ima »avtopilota«, ...« našteva Ruchini, ki na vprašanje, koliko je treba odštetiti za takšen avtomobil, odgovori takole: »Vprašanje je, koliko sem v tem času prihranil. Na 100.000 kilometrov sem na račun električnega pogona prihranil 30.000 evrov, ki bi jih sicer odštel za bencin, vzdrževanje in takse. Da ne omenjam dobrobiti za okolje ... Vložek v avtomobil se je zame ne le povrnil, ampak sem z vožnjo »zastonj« lahko celo »zaslužil« na račun tega, česar nisem potrošil.« Avtomobil, ki se lahko pojavlja z neverjetnim pospeškom, ki zlahka doseže hitrost 250 kilometrov na uro ... pa ima tudi negativne plati. Teh sicer ni moč pripisati neposredno avtomobilu, ampak dejstvu, da je polnilnih mest za električna vozila še zelo malo, sploh pa takšnih, ki omogočajo zelo hitro polnjenje akumulatorja v 40 minutah. »Sedaj se sicer odprijava nove polnilne postaje in upamo, da bo Slovenija z njimi krita že v teklu leta,« dodaja Ruchini, ki je prepričan, da bo čez nekaj let električni avtomobil, če-

tudi v manjših in cenejših različicah, dostopen širši populaciji. K boljši mreži polnilnih mest se trudi prispetevati tudi Golea, ki je na Primorskem postavila štiri polnilna mesta za električna vozila. »Verjamem, da bomo v prihodnjem finančnem obdobju še veliko nadelili na tem področju. Odpira se veliko razpisov in programov, ki spodbujajo trajnostno mobilnost,« dodaja Vanja Cencic iz Golee.

»Kar se polnilnic tiče, je Slovenija sedaj v pripravi osemindvajsetih hitrih polnilnic po Sloveniji, kar pomeni, da bo na razdalji 50 kilometrov povsod v 40 minutah moč napolniti do 80 odstotkov akumulatorja,« napoveduje Stojan Grgić, programski vodja dogodka *Elektrika, prostor in e-mobilnost*, ki bo 2. decembra v Novo Gorico priprjal strokovnjake s področja energetike. V času dogodka bodo pred novogoriško Perlo, ki bo gostila simpozij, za testne vožnje na razpolago električni avtomobili različnih proizvajalcev.

Katja Munih

NOVA GORICA - Na pobudo Društva soška fronta

Skala za Boroevića v obdelavi, stala bo ob izhodu iz Solkana

General Svetozar Boroević

Ob stoletnici prve svetovne vojne na Soči je Društvo soška fronta 1915-1917 s sedežem v Šempetu pri Gorici prišlo na dan s pobudo o postaviti večjega spomenika generalu Svetozaru Boroeviću, vrhovnemu poveljniku 5. avstro-ogrskih armade. Le-ta je imela nalogo, da italijanskim enotam prepeči prorod v notranjost Slovenije. Ko bi se to zgodilo, bi bile meje današnje Slovenije drugačne od teh, ki jih poznamo.

General Boroević, sicer srbskega rodu iz hrvaške Krajine, je bil v vojaških vrhovih cesarstva najbolj prepričan v obrambo na Soči in posledično v ohranitev slovenskega narodnognega ozemlja. Po mnemov šempetrskoga društva prepogosto pozabljamamo na te generalove zasluge in se ga ne spominjam, kakor bi zaslužil. Znano je, da se je po razpadu Avstro-Ogrske general Boroević umaknil na

Koroško, kjer je pozabljen in v bedi umrl komaj 64-leten leta 1920.

Pobudo Društva soška fronta je podprla tudi novogoriška mestna občina. Izdelani so že načrti spomenika. Namestili naj bi ga na večji gredici ob izhodu iz Solkana, le nekaj deset metrov pred odcepom za most Sabotinske ceste. Osnova za spomenik bo večja skala, ki se je pred leti skotalila s pobočja Sabotina in se čudežno ustavila na bregu pred padcem v Sočo. S pomočjo vozila-nakladača so pred kakim letom skalo prenesli na levi breg Soče, trenutno je v fazi obdelave pri kamnoseku.

Pobudo o spomeniku naj bi uresničili prihodnje leto, stekla pa je že akcija za zbiranje prispevkov. Ta bo zaobjela vso Slovenijo, saj želijo pobudniki oporoziti na dolžnost spomina na tragično dogajanje pred sto leti, hkrati pa tudi na herojstva na soški fronti. (vip)

RUPA - V 93. letu umrla Paola Mlač vdova Batistič

Okusila je marsikaj grenkega, svoje vedrine ni nikoli izgubila

Na zadnjo pot bodo danes pospremili Paolo Mlač, ki je v življenju okusila marsikaj grenkega, a je v vztrajnosti in prijeno vedrino premostila vse preizkušnje in dosegla častitljivih 93 let.

Rojena je bila 8. januarja 1922 na Ubeljskem pri Razdrtem, bila je prvorjenka Katerine Simčič in Tomaža Mlača. Ko ji je bilo komaj deset let, ji je mama umrla, pri svojih osemnajstih letih pa se je zaposlila v gostilni Rubijski grad. Tam je spoznala Jožeta Batističa, ki je kasneje postal njen življenjski sopotnik. Vojna je tudi Paoli prinesla veliko gorja. Brat Franc je padel pri partizanah v bitki na Krnu, očeta pa so odvedli v posebne bataljone. V njen spomin se je trajno vtisnil zlasti tragični jesenski dan, ko so Nemci, po razpadu Italije, s topovi streljali iz Sovodenj proti Ušju, ker so se tam skrivali partizani. V Rubijah je bilo nekaj hiš porušenih, poškodovana je bila tudi gostilna. S skupino kakih petnajstih občanov se je Paola umaknila do osamljene hiše na Bokišču, med njimi sta bili upra-

Paola Mlač vdova Batistič

viteljica gostilne, gospa Faganel z otroki, in baronica Bianchi. V jutranjih urah so jih zajeli Nemci, hišo sežgali in skupino z grožnjo pušk odvedli do Markotinovega dvorišča, kjer so jih postavili k zidu, da bi jih postrelili. Baronica je v nemškem jeziku zaman prepričevala Nemcev, da v skupini ni partizan, da so le ženske z otroki in nekaj starih mož. Ko so bili Nemci na tem, da jih postrelijo, je na kraj prišel vaški župnik in s pomočjo baronice nazadnje prepričal nemškega oficirja,

da skupino spusti na prostost. Veselje je bilo nepopisno, je znala povedati Paola.

Aprila leta 1946 je stopila v zakon z Jožetom Batističem in rodili so se jima štirje otroci: Slavica (1946), Dragica (1950), Ivan (1954) in Darko (1956). Družini je Paola posvetila svoje najboljše sile. Bili so težki časi, treba je bilo veliko gariati, kljub temu je ohranila svojo vedrino, jeze ni poznała in je za sogovornika vedno imela prijazno besedo. Tudi ko ji je pred šestimi leti umrl mož, ni izgubila nasmeha na obrazu. Vsakič se je veselila obiska hčera in sinov ter desetih vnučkov, najbolj srečna pa je bila med svojimi osmimi pravnuki. Bila je tudi zvesta bralnika Primorskega dnevnika, dokler je ni pred enim mesecem doletela možganska kap. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je 22. novembra za vedno zaspala.

Pogrebna maša bo danes ob 14. uri v cerkvi v Rupi, sledil bo pokop na vaškem pokopališču. Do pogreba bo pokojnica ležala v kapeli goriške splošne bolnišnice.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU
LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

Gledališče

»ALTRE ESPRESSIVITA« - GLEDALIŠČE DRUGAČNOSTI: 27. novembra ob 20. uri gala večer v dvorani Bergamas v Gradišču.

GLEDALIŠČKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA« - NAGRADA MACE-DONIO: v Kulturnem domu v Gorici danes, 25. novembra, ob 20.30 plesna predstava »Indaco«, nastopa RBR Dance Company; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI 26. novembra ob 20.45 »Il mio nome è Nessuno. L'Ulisse« (Valerio Massimo Manfredi), nastopajo Sebastiano Lo Monaco, Maria Rosaria Carli, Turi Moricca, Carlo Calderone in orkester 14 saksofonistov.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 25. novembra, ob 20. uri »Hotel Modra opica« (Miha Nemec, Nejc Valenti); 26. novembra ob 20. uri »Fabiani - Umetnost bivanja«; informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-n.si.

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnjne prirejata KD Sovodnjne in občina Sovodnjne 26. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu Jožef Češčut muzikal »Moj službeni dan«. Nastopa kaligrafinja Loredana Zega.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.10 - 18.40 - 21.20 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 2. del.

Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 19.50 - 21.40 »Il viaggio di Arlo«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Loro chi?«; 20.00 »Gli ultimi saranno ultimi«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 19.50 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 2. del.

Dvorana 2: 17.00 - 18.45 - 21.00 »Il viaggio di Arlo«.

Dvorana 3: 17.30 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 20.30 »Spectre 007«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 »Mr. Holmes - Il mistero del caso irrisolto«; 22.10 »Il segreto dei suoi occhi«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.15 - 22.10 »Loro chi?«.

Razstave

OB DNEVU PROTIV NASILJU NAD ŽENSKAMI je v sejni dvorani goriške pokrajine na Korzu Italia v Gorici na ogled razstava »Donne e arte«; do 30. novembra ob ponedeljkih in sredah 8.30-17.00, ob torkih, četrtekih in petkih 8.30-14.30.

V GORICI: v galeriji ArtOpenSpace v Ul. Diaz 6 bo v petek, 27. novembra, odprtje skupinske razstave z naslovom »Contatto«, ki jo je organiziral kulturni center Tullio Crali.

»MIŠKA S PARIZA PO KRMINU« je naslov razstave, ki jo bodo odprli v kavarni Massimiliano v Krmelu v soboto, 28. novembra, ob 18.30. Marko Vogrič, član Fotokluba 75, bo predstavljal svoje fotografije posnete s kamero obskuro s Pariza in Krima in mišje perspektive; na ogled bo do 8. januarja 2016, vsak dan 7.30-22.00.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo 27. novembra ob 20.30 prireditev »Biseri svobode«, melodije partizanskih pesmi ob 70-letnici osvoboditve, z žensko vokalno skupino Danica, moško vokalno skupino Sraka in pihalnim orkestrom Kras; vstop prost.

V SPOMIN NA BERNARDKO RADETIČ ob 10. obletnici prerane smrti društva Jadro in Tržič vabita na koncert v soboto, 28. novembra, ob 21. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Selcah.

Šolske vesti

SLOVIK vabi na izobraževalni program »Ekonomija, finance in podjetništvo za začetnike« 5. in 12. decembra. Program obsega dvakrat tri krajše delavnice (skupaj 12 ur programa) v Trstu in/ali Gorici. Za študente, maturante, mlajše kadre, ki želijo (ali morajo...) postati podjetniki. Brezplačno za študente, vpisane v Multidisciplinarni program. Prijave zbirajo še danes, 25. novembra, na naslov info@slovik.org.

Izleti

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta »Mladi na odkrivanju kulturne dediščine« ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Izlet je namenjen mladim do tridesetega leta in je brezplačen; informacije na info@zskd.eu, Facebook strani ali pa tel. 040-635626.

ZDruženje prostovoljnih krvo-dajalcev iz Doberdoba prireja

12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimski ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Čestitke

Naš CRISTIAN praznuje danes 18. rojstni dan. Da bi se mu uresničile vse želje mu želijo nona Silva, nono Milko in stric Marco.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovjanje v torek, 29. decembra, v kraju Corno di Rosazzo; srečanje bo v zgodovinski beneški vili Nachini. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

»ZELEMENJAVA«: pobuda Nova Gorica - Gorišča: dve mesti na pohodu za podnebje bo potekala v nedeljo, 29. novembra, ob 11. uri s Trga Evrope - Transalpine.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v ponedeljek, 7. decembra, vsi uradni občini zaprti za javnost. Za prijave smrti v občini klicati na tel. 348-7795064.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da ob zapadlosti izplačila salda davkov IMU in TASI 2015, ki bo 16. decembra, bo skupni urad Collio Isonzo nudil pomag plačevalcem v prostorih občine Sovodnje v torek, 1. decembra, od 8.30 do 10. ure in v ponedeljek, 7. decembra, od 11.30 do 13. ure.

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja 12. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega z mašo, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Solidi Goriziani; vpisovanje do 9. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

GORIŠKA BRDA Vlado Klemše predstavlja svojo knjigo

Letošnji Gradnikovi večeri v Goriških Brdih ponujajo literarni in glasbeni sprechod skozi čas.

Jutri ob 19. uri bo na gradu Dobrovo predstavitev knjige novinarja in raziskovalca Vlada Klemšeta *Na medanski griču - In Monte Medani*. Knjiga predstavlja ledinska imena Medane in okolice, ki so bila zbrana s pomočjo katastrskih in drugih listin ter terenske raziskave. V krajevnih, ledinskih in vodilnih imenih se zrcali zgodovina območja in ljudi, ki so tu živelj dolgo pred nami, zato predstavljajo zbrana imena neprecenljivo nematerialno dediščino Medane in njenih prebivalcev. Knjigo bodo predstavili Vlado Klemše, Danila Zuljan Kumar in Tanja Gomiršek, za glasbeno spremljavo bodo poskrbela MPZ Ludvik Zorlut Medana, sopranistka Nataša Jakopič in Ingrid Mačus na klavirju, večer bo povezovala Danila Zuljan Kumar.

V petek pa bo ob 19. uri v Vili Vipolže predstavitev knjige *Briška hiša skozi čas*. Gre za razvoj briške hiše skozi obdobje dveh tisočletij. Knjiga je namenjena vsem, ki bi si že zeleli bolje spoznati strukturo briške hiše. Posebno dragocena je za tiste, ki obnavljajo obstoječe ali gradijo nove hiše in avtohtone gradnje v Brdih ne poznajo. Briška hiša je od nekdaj veljala za stičišče vsakdanjega domačega briškega življenja. Tu se je pripovedovalo zgodbe, kuhalo, tu so se odvijale poglavitev stvari nekdanjega ruralnega vsakdana. Zato bodo večer sooblikovali otroci Osnovne šole Dobrovo - podružnične šole Kojsko. Na tematiko *Vrž se po hiši...* bodo predstavili anekdote, zgodbe o življenu v briški hiši. Knjigo bosta predstavila Alenka Fikfak in Martin Simčič, za glasbeno spremljavo bosta poskrbela Clara Bensa na violinini in Aleksander Sluga na violončelu, večer bo povezoval Andreja Benedetič.

Prireditve

AŠKD KREMENJAK prireja v petek, 27. novembra, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska 20, predstavitev koledarja za leto 2016 »100-letrica prve svetovne vojne« - slike od Trsta do Svetih Višarjev po Sloveniji in Italiji. Govornik večera bo prof. Aleš Brecelj. Nastopil bo moški pevski zbor Jezero.

SKRD JEZERO vabi na odprtje razstave fotografij »Pes, najzvezjeti priatelj tudi v vojaških jarkih prve svetovne vojne« v četrtek, 26. novembra, ob 19. uri v društvenih prostorih v Doberdobu. Sodelujejo Vili Prinčič, ki bo predstavil svojo knjigo »V Brucku taborišču« in dijaki Glasbene matice z nizom skladb, prepletenih z branjem poezij iz knjige »Oblaki so rudeči«.

OB SVETOVNEM DNEVU PROTIV NASILJU NAD ŽENSKAMI: danes, 25. novembra, ob 10.30 v sejni dvorani občine

Gradišče srečanje in gledališka predstava na temo nasilja nad ženskami in ob 20.30 v palači Coronini v Gorici srečanje in koncert skupine Voci Inconsueti.

26. novembra ob 19.30 na kmetiji Blasig v Ronkah večer z moderno predstavo, glasbo in plesom.

27. novembra ob 17.30 v palači Attems predstavitev aplikacije Shaw.

PRAZNovanje župnijskega zavetnika - ŠTANDREŽ 2015: danes, 25. novembra, ob 18.15 v kapeli Sv. Jozefa spokorni dan, spovedovanje, duhovni pogovor, msgr. Renato Podberšič.

V TEDNU VZGOJE K TRAJNOSTNEMU RAZVOJU bosta danes, 25. novembra, ob 18. uri v dvorani mediateke Ugo Caisiragi srečanje in debata, na katerih bosta sodelovala »peace walking man«

ENI, pomoč odjemalcem

Urad goriške pokrajine, v katerem nudijo pomoč odjemalcem družbe ENI, ki potrebuje informacije in pojasnila o oskrbi s plinom, deluje v vili Olivo ob pokrajinski palači na Korzu Italia v Gorici. Odprt je ob ponedeljkih in petkih med 9. uro in 12.30 ter ob ponedeljkih in sredah med 15. in 17. uro; informacije po tel. 0481-385277.

O NAŠEM TRENUTKU

Prisiljen sem pisati o terorističnih ubojih

ACE MERMOLJA

V trenutku, ko sedam za računalnik, sem prisiljen pisati o islamskem terorizmu, saj je v medijskem naselju to edina relevantna tema. Morda se bo, ko bo članek izšel, priti petilo kaj novega in strašnega in bom ponovno nektualen.

Nekaj ur potem, ko sem zaključil in poslal uredništvu članek o italijanski levici, je prišlo v Pariz do masakrov. Zapisanega o levici nisem mogel nadomestiti z novostjo, saj je poplava novic in komentarjev, predvsem televizijskih, izvotila vsako možnost, da bi se vključil in reko besed in podob. Toliko bolj sem nemochen, ker se lov na teroriste nadaljuje z ne vem še kakšnimi masakri in televizija vsekakor prehiteva vse časopise. Objavil sem torej italijansko levico in njene probleme, saj bo tema kmalu ponovno aktualna, le bralci mečejo običajno časopise v koš ali pa jih dajejo na kup za sežig. Tako pogorijo še razmotrivanja in misli ter luknjo napolnijo drugi dogodki. Kolumna je vagon na stranskem tihu.

Ob vsem, kar je bilo povedano in napisano o terorizmu, o islamskih skrajnežih, o jihadistih, o islamski državi, o beguncih (aspektov ne bi smeli mešati, a jih) itd. je težko kaj dodati ali izreči kako posebno resnico. Sama vprašanja se bližajo koncu. Kak dvom sicer še obstaja. Kako je npr. mogoče, da svetovne velesile ne uspejo zadušiti strelnega ognja majhne manjšine muslimanov ali samozvanih privržencev Alaha? Med raznimi terorističnimi enotami zasedimo namreč verske skrajneže, vojaške plačance in druge »borce« iz Čečenije, Bosne, Francije, Anglije in iz drugih držav. Kaj ima ta roparska druščina opraviti z Mohamedom? Kako lahko sploh uspeva?

Vagabundnska vojska iz različnih krajev sveta ima svoje postojanke in puščavi ter v razbeljenem afriškem in bližnjevzhodnem gorovju, če ga lahko tako imenujemo. Glavnina rije in pobija v pesku, celice teroristov pa so posejane po Afriki, Aziji in seveda Evropi. Ne vedemo, kako se zadeve razvijajo trenutno z ZDA, saj se Alkaida združi presežen pojav. Vsa ta čudna vojska se namreč spreminja, mutira, dobiva nova imena, ima svojo mitsko državo, ki je in je ni ter bije svoj boj proti Zahodu in delu Vzhoda. Internet-ske mreže so kriptične niti, ki vežejo krut in obenem prozoren svet, ki ubija iz teme in se v temu povrne. Brez medijskega naselja Isisa vsekakor ne bi bilo.

Med bivanjem v etru se zdi vse pravljica, ko ne bi bile tako žrtve kot rablji resnični. Sovražnik (recimo kar naš) je neviden, nikakor pa ne nesnoven ali namišljen. Vojska ni le internet, saj potrebuje opremo, orožje, povezave, hrano, bivališča in posledično kar lepe kupe denarja, ki od nekod pride. Če npr. prodajaš nafto, to nekdo kupi in ni možno, da vse izgine kot fatamorgana v nič. Prepričan sem, da bi vsaj teoretsko imel svet dovolj moči, da izniči materialno osnovo terorizma, brez vode pa v puščavi ne preživiš.

Nemoč velikih držav, rednih vojsk, ogromne razpoložljive tehnike in vsega, kar bi lahko nekajkrat

raztreščilo svet, je razumljiva samo v luči neke dodatne pajčevine nasprotnih si interesov, sovraštva, takтик in strategij, ko ena stran izpodbjala drugo v konfliktu, ki se ponovno spleta sredi puščave. Globalni svet se dogaja v pesku. Iz puščave je praočlovek, iz puščave prihajajo prve civilizacije, iz puščave so monoteistične vere in iz puščave prihaja smrt globalnega sveta. Vse je tam in od tam. Kako, zakaj in do kdaj je vse to tam ostajajo zame prezapletena vprašanja.

Konkretno se ne bojim, da bom umrl kot žrtev terorističnega atentata. Zmes neoprejemljivega strahu, novost multietnične družbe, prisotnosti drugega, ki stane v naši isti stavbi ter ima celo vhodna vrata vizavi naših, avtomatično rojeva domobranske (braniti dom) reakcije. Dejansko je domobranstvo reakcionaren, vase zaprt in na najtemnejše misli povezan odgovor na situacije, ki sproti nastajajo, ne da bi jim bili kos: fizično in razumsko. Včasih so namreč vsi naši odgovori obeleženi z emocijo, kot če ti zdravnik razodene, da je črna pika na koži rak v deluječem stanju. Prvi trenutek je strah. Zakaj pri tem omenjam domobranstvo?

Domobraska politika pomeni sovraštvo, zaprt družbo, bodeče žice, zidove, beg v nacionalizme ali v lažne patriotizme, kar v konkretnem nič ne pomaga. Navajam primer, ki ima malo ali veliko vezi s sodobnostjo. Pred nedavnim sem bral knjigo Božota Repeta S puško in knjigo. V njej je tudi poglavje o domobrancih. Ker sprejemam Repetovo verzijo pojava, sem imel ob branju občutek, da so se slovenski fantje pridružili domobraskim četam in prisegali pred kljukastim križem, ker so videli samo puško, strah pred komunizmom in pred partizani, ki so imeli v njihovih očeh starodavno podober sodobnih teroristov. Fašisti so že bazovske žrtve ubili kot teroriste, TIGR je bil štet kot teroristična organizacija, očitno se je del slovenske javnosti bolj bal protifašističnega odporja kot pa samih fašistov in nacistov. Skratka, domobrski odgovor na stvarne nevarnosti je temen, vase zaprt in v svojem bistvu nihilističen (sodelovanje z nacisti za obrambo slovenskega naroda je bilo samomorsko).

Domobranstvo je zob za zob, ker pozna le puško in ne knjige. Je slepo, nasilno in uklene v verige same bojevnike proti drugemu. Spopade se z »drugim« z mizernimi vzroki, s klavrnimi bogovi in s skrajno depresivno voljo po smrti: tudi lastni. Bojim se torej tega sveta, ki prihaja iz nas samih kot napačen odgovor na zlo s strani drugih (drugi ni vedno dober: misel je na glavo obrnjen rasizem).

Če torej ne morem vplivati na mednarodne dogodke, na Putina, na Obamo, na Hollandia in druge, si lahko velim: ne izgubi luči razuma, ne postani domobranec, nihče te ne more prisiliti, da pišeš o terorizmu in ne o izletu s psom med jesenskimi travnikami in borovci. Ohrani odprt in trezen odnos do sveta! To lahko rečem in si ne ustvarjam dodatnih demonov.

SEŽANA - Na osnovni šoli Srečka Kosovela

O ukradeni zgodovini slovenskega morja

Z učitelji se je pogovarjal Bruno Volpi Lisjak

Od leve Bruno Volpi Lisjak, Jadranka Mihalič in Danilo Ravbar

SEŽANA – Bruno Volpi Lisjak (1932), prepoznaven kot neutrudni raziskovalec zgodovine slovenskega ribištva in pomorstva Tržaškega zaliva, je bil poseben gost Študijske skupine geografije za osnovne šole, ki jo vodi Danilo Ravbar, mentor pa je svetovalec na Ministrstvu za šolstvo Ivan Lipovšek. Članom skupine, ki združuje učitelje geografije notranjsko kraškega območja (od Postojne, Pivke, Ilirske Bistrike, Komna, Sežane, Divača in Hrpelj-Kozine), so se na zanimivem predavanju na temo »Izbirsani del zgodovine Slovencev. Trst, slovenska obala in morje« na Osnovni šoli Srečka Kosovela v Sežani ta ponedeljek (23.11.) pridružili še učitelji zgodovine in drugi, ki jih ta problematika zanimali.

Zbrane je uvodoma pozdravila Jadranka Mihalič, ravnateljica domače Osnovne šole, ki jo skupaj s po-

družično šolo v Lokvi obiskuje 750 učencev. Zanimiv pogovor z gostom pa je vodil predsednik študijske skupine Danilo Ravbar, ki je pozdravil dolgoletnega (31 let) tehnično komercialnega menedžerja v traški ladjedelnici. Volpi je tudi eden od ustanovitev slovenskega jedralnega kluba Čupa v Sesljanu, dolgoletni član Odbora za etnologijo Narodne in študijske knjižnice v Trstu in duhovni oče Ribiškega muzeja Tržaškega Primorja v Križu pri Trstu. Zbrani so mu zaploskali in čestitali za nagrado, ki jo je prejel skupaj s Frankom Košuta iz rok predsednika Boruta Pahorja za zasluge za svoj prispevek pri raziskovanju in oblikovanju slovenskega ribištva in pomorstva.

Tokrat je gost razjasnil dejstva, zakaj je bila več kot tisočletna slovenska pomorska zgodovina, ki je na prelomu 19. stoletja štela 450 plovil, po le-

tu 1948 črtana iz šolskih učbenikov. »Prva etapa brisanja tega spomina je bila po 1.sv.vojni, ko je bil Sloveniji načrtno odvzet dostop do morja, druga etapa pa po Informbiroju leta 1948, ko so črtali iz učbenikov vse, kar je povezano z geografijo in zgodovino naših obmorskih in pomorskih krajev, saj slovenska obala sega od Trsta do Timave. Rezultati brisanja zgodovine niso zaznavni takoj na kulturnem področju, so očitni tudi v gospodarstvu, politiki, izobraževanju in drugje. Najnavedem le dva primera. Splošno plovbo, ki smo jo mi prvi slovenski pomorščaki ustanovili z velikim trudem, da bi naša zastava plapolala po vseh morjih in da bi vsi prihodki polnili domačo blagajno, je prodana nemškemu ladjarju. Drugi primer pa je škodljivo dolgoletno cincanje z gradnjo drugega tira železnic do Kopra, ki bi moral biti že zdavnaj zgrajen,« je poddaril Volpi in za primer dal Švico, ki sicer ni obmorska država, a ima najšodobnejšo trgovsko mornarico na svetu in seveda številne druge dejavnosti (zavarovalnice, banke, špedicije, logistika idr.), ki so povezane s pomorsko dejavnostjo.

»Pomagajte tudi vi, dragi šolniki, vrneti Slovencem, kar jim je bilo ukraden: zgodovinski spomin o morju. Predlagam, kot sem že ob prevzemu medalje za storitev pri predsedniku Pahorju, da se tema o pomenu pomorstva in ribištva vključi ponovno v učbenike, za kar dajem na razpolago (in se odrekam vsakemu honorarju) vse moje delo in raziskovanje, ki je objavljeno v mojih knjigah,« je Volpi pozval zbrane.

Volpi Lisjak je poudaril tudi veliko vlogo, ki so jo imele ženske v ribištvu, »saj so morale že zgodaj zjutraj k možem na obalo in po 800 stopnicah v plenirju prenesti do Križa 25 kilogramov rib, ki so jih pa prodajale po kraških vaseh in v enem dnevu naredile tudi 30 kilometrov poti, poleg tega pa jih je čakalo vse drugo kmečko in gospodinjsko delo. Tudi njim bi morali postaviti spomenik,« je predlagal Volpi Lisjak, duhovni oče Ribiškega muzeja Tržaškega Primorja v Križu.

Kmalu pa bo zagledala luč njezina najnovejša knjiga Ribič Sardon, ki je namenjena prav otrokom in jo bo založba Mladika predstavila na ljubljanskem sejmu knjige. Besedilo in foto: Olga Knez

PISMO UREDNIŠTVU

Aktualna razstava

V soboto 21/11 sem po dolgem času obiskal Kavarno Gruden v Naboržini. Takoj, ko sem vstopil sem opazil zanimive mozaike, s podobami znanih kraških hiš, kot je Klaričeva hiša v Cerovljah, Cerkvica na Tabru, ipd. Iz opisov sem izvedel, da gre za razstavo umetnice Nives Vocchi »Stare kamnite hiše«, ki jo gosti SLOVENSKO kulturno društvo Igo Gruden v kavarni Gruden v Naboržini od 7. novembra, pa vse do 9. decembra.

Tuakj pa nastane problem. Naslov razstave sem si moral kar sam prevesti v slovenščino. Vsi opisi posameznih del, tako kot tudi plakat, ki je izobesen pod šankom, so izključno in samo v italijanskem jeziku. Na plakatu celo piše: Bar del »Circolo Gruden«, točno tako, med navednicami, kot da bi se šlo za neke vrste kraških barbarov, ki se gredo kulture. Na licu mesta je na razpolago tudi knjiga, v katero lahko obiskovalci razstave zapišejo svoje misli. Tako sem se tudi samo odločil, da pač napišem kar mislim, seveda v slovenščini. Verjamem, da bo moj komentar naletel na gluhu ušesa oziroma ušesa, ki slovensko ne razumejo.

Matjaž Jaklič

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Vrača se Zoran Jerončič

BRASLOVČE - Odbojkarice Braslovč so v ponedeljek zvečer doobile novega trenerja, ki ga zelo dobro poznajo. V Braslovču se je vrnil mekdanji trener goriške Olympie Zoran Jerončič, ki je braslovške odbojkarice vodil v obeh njihovih prvoligaških sezona, z njimi pa je osvojil četrto in peto mesto. V Braslovčah so se na začetku prejšnjega tedna razšli s Slobodanom Nikolićem, ki ni dolgo iskal novo zaposlitev, saj je prevzel obojkarje ravenskega Fužinar Metala.

Tudi pet Italijanov

Evropska nogometna zveza je objavila imena štiridesetih igralcev, med katerimi lahko obiskovalci njene spletnne strani izbirajo pri festivju najboljše enajsterice leta. Na seznamu je osem nogometarjev Barcelone, šest Juventus, med vratarji pa ni Samirja Handanovića oziroma Jana Oblaka. Tudi drugih Slovencev ni na seznamu. Od Italijanov so poleg vratarja Buffona (na fotografiji ANSA) še Chiellini, Bonucci, Marchisio (vsi Juventus) in Verrati (Psg).

NOGOMET - Predzadnji krog faze skupin lige prvakov

Barça zmlela Romo

SKUPINA E						
6:1, Bate - Leverkusen 1:1						Barcelona - Roma
Barcelona	5	4	1	0	14:3	13
Roma	5	1	2	2	11:16	5
Leverkusen	5	1	2	2	12:11	5
Bate	5	1	1	3	7:11	4
PRIHODNJI KROG (9.12.):	Leverkusen - Barcelona, Roma - Bate					

SKUPINA F						
4:0, Arsenal - Dinamo 3:0						Bayern - Olympiacos
Bayern	5	4	0	1	17:3	12
Olympiacos	5	3	0	2	6:10	9
Arsenal	5	2	0	3	9:10	6
Dinamo Zagreb	5	1	0	4	3:12	3
PRIHODNJI KROG (9.12.):	Olympiacos - Arsenal, Dinamo - Bayern					

SKUPINA G						
Maccabi - Chelsea 0:4						Porto - Dinamo 0:2,
Chelsea	5	3	1	1	11:3	10
Porto	5	3	1	1	9:6	10
Dinamo Kijev	5	2	2	1	7:4	8
Maccabi	5	0	0	5	1:15	0
PRIHODNJI KROG (9.12.):	Dinamo - Maccabi, Chelsea - Porto					

SKUPINA H						
Lyon - Gent 1:2						Zenit - Valencia 2:0,
Zenit	5	5	0	0	12:4	15
Gent	5	2	1	2	6:6	7
Valencia	5	2	0	3	5:7	6
Lyon	5	0	1	4	3:9	1
PRIHODNJI KROG (9.12.):	Valencia - Lyon, Gent - Zenit					

LIGA PRVAKOV **Juventus** za uvrstitev v osmino finala

TURIN - Med ekipami z možnostmi za preboj iz skupinskega dela je tudi Juventus, ki pa zaradi kartona danes doma proti Manchester Cityju v tekmi skupine D ne bo mogel računati na Brazilca Hernanesa. Zadeve so se za 30-letna brazilskega reprezentanta še dodatno zapletle, po tem ko si je na sobotni prvenstveni tekmi proti Milanu poškodoval mišico v predelu dimelj. Dodaten pregled z magnetno resonanco je pokazal raztrganino v desnem stegnu, zaradi česar bo moral mirovati vsaj tri tedne.

S tem pa še ni konec težav za domačega stratega Massimiliana Allegrija, saj si beli glavo tudi s formo Franca Patricea Evraja, ki je po sobotni tekmi v Milanu tožil za bolečinami v gležnju. Že tako Allegri ne more računati na Samija Khediro, Roberta Pereyro, Kwadwoja Asamoaha in Simoneja Padoina, vprašljiv pa je tudi Urugvajec Martin Caceres. Juventus bi si sicer s drevišnjo zmago proti Manchester Cityju (v soboto je doma izgubil proti Liverpoolu kar s 4:1), ki se je že uvrstil v osmino finala, prebil v izolčilne boje lige prvakov. Na roko Torinčanom pa bi šel morebiten reči Seville in Borussia.

Takih prizorov, ko so se veselili nogometnika Barcelone, je bilo sinoč na stadionu Camp Nou veliko

BARCELONA - Po torkovih tekma

5. kroga nogometne lige prvakov so v osmini finala že madrski Real, Zenit St. Peterburg, Manchester City, Barcelona in Bayern.

Barcelona je pot v osmino finala potrdila z visoko zmago proti Romi s 6:1. Luis Suarez in Lionel Messi, pri slednjem zadetku so domači imeli kar 27 podaj, sta zaledi v prvem polčasu, pri čemer je Urugvajec dvakrat zabil, Gerard Pique, Messi in Adriano pa so zaledi še po enkrat. Edin Džeko je v 82. minutu zapravil enajstmetrovko za Romo, a nato dosegel častni zadetek. Roma je bila stalno v podrejenem položaju. Belo zastavo je dvignila že v prvem polčasu. Klub temu imajo Rimljani še možnost, da se v zadnjem krogu, ko bodo igrali proti beloruski ekipi Bate Borisov, uvrstijo v osmino finala. Prav Bate je poskrbel za presenečenje, saj je iztrgal točko nemški ekipi Bayer Leverkusen (1:1). Slovenski reprezentant Kevin Kampl je igral celo tekmo za nemško ekipo, prejel pa je rumeni karton. Bate je dobro začel tekmo in prek Mihajila Gordeječuka povedel v drugi minut. Bate je do točke prišel v 68. minut, ko je zadel Admir Mehmedi.

V skupini F si je mesto med 16 kljub izključitvi Holgerja Badstuberja v 53. minutu z gladko zmago proti Olympiacosu s 4:0 zagotovil Bayern. Že v prvem polčasu so zaledi Douglas Costa, Robert Lewandowski in Thomas Müller, v drugem polčasu pa še Kingsley Coman. V tej skupini je upre za napredovanje obdržal Arsenal, ki je s 3:0 ugnal zagrebški Dinamo. Dvakrat je zadel Alexis Sanchez, enkrat pa Mesut Özil.

Osmino finala lige prvakov so si že prej zagotovili madridski Real, Manchester City ter Zenit iz Sankt Peterburga, ki je tokrat proti Valencii slavil z 2:0 z zadetkom Olega Šatova in Artema Džube.

Porto je doma izgubil proti kijevskemu Dinamu z 0:2, pri čemer je prvi gol dosegel Andrej Jarmolenko, ukrajinski reprezentant, ki je povzročil veliko težav slovenski vrsti, drugega pa Derlis Gonzalez v 64. minut.

JADRANJE - Svetovno prvenstvo finn

Izolan Vasilij Žbogar tekuje »tam spodaj«

WELLINGTON - V Takapuni na Novi Zelandiji se je s koncem tedna začelo svetovno prvenstvo razreda finn, jadralci, tudi s slovenskim olimpijskim kandidatom Vasilijem Žbogarjem. Do sobote jih čaka 10 plovov in najboljše še finalna regata. Na jutrišnji slovenski jadralec je že oktobra odpotoval na sklepne priprave na Novo Zelandijo, kjer se bodo tekmovalci potegovali tudi za štiri dodatna mesta za nastop v Rio de Janieru. S tem Izolčan na srečo nima več skrbi, saj si je pot v Brazilijo prijadal že lani na SP olimpijskih razredov v španskem Santanderju.

Žbogar je jeseni po vrniti s predolimpijske regate v Rio nadaljeval s treningi v Valenciji in na Gardskem jezeru, konec oktobra pa odpotoval v Takapuno, kjer je opravil še zadnje priprave in spoznal razmere na prizorišču svetovnega prvenstva.

»Zelo sem zadovoljen, da smo tako zdaj prišli sem, saj smo v miru lahko pripravili jadralico in opremo, potem pa veliko trenirali,« je povedal o zgodnjem prihodu na prizorišče in nadaljeval: »Tukaj je pomembno opraviti veliko treningov, saj so razmere zahtevne za jadranje. Precej je vala, malo vetra, ki pa hitro menjajo smer, vreme se zelo hitro spreminja.«

Dobro poznavanje razmer bo vsekakor pomembno, saj bo treba biti za dober rezultat ves čas med najboljšimi, spodrlsljaji pa ne bodo dovoljeni: »Konkurenca je zelo močna, tu so vsi najboljši v letošnji sezoni, tudi serijski zmagovalci Britanci Giles Scott in zmagovalci nedavnega finala svetovnega pokala v Abu Dhabi, Ivan Kljaković Gašpić. Za mesta med najboljšimi bo treba res dobro jadri, dobro pripraviti opremo, skratka vse bo morati biti popolno.«

Izolčan, drugi z letosnjega evropskega prvenstva, o napovedih ni želel govoriti, je pa že pred svetovnim prvenstvom razkril njegov trener Luca Devotti: »Vasilij sodi med pet najboljših jadralcev na svetu, zelo dobro prenaša pritiske in pomembnost velikega tekmanovanja, zna se osredotočiti na jadranje in to je zelo pomembno. Ne vem, če lahko zmaga, ampak pričakujem ga med najboljšimi. Prizorišče je zahtevno, pomembna bo fizična moč, Vasko pa po poškodbri reber še ni 100-odstotno pripravljen. Če povem po pravici, od njega prej pričakujem odličje v Riu kot v Takapuni.«

PRVI DAN - Vasilij Žbogar je po 19. in šestem mestu v uvodnih regatah po prvem dnevu na skupnem osmem mestu. Nastopa 80 jadralcev iz 28 držav, med njimi 19 nosilev naslosov olimpijskih, svetovnih in evropskih prvakov.

40-letni Izolan Vasilij Žbogar

ALPSKO SMUČANJE

Tržaški Sci Club 70 bo na Žlebeh organiziral državno prvenstvo

TRST - Tržaški Sci Club 70 bo od 21. do 25. marca prihodnjega leta organiziral državno prvenstvo v alpskem smučanju v hitrih disciplinah na Žlebeh (Nevejsko sedlo) pod Kaninom. Novico so včeraj potrdili organizatorji: »Za nas je to dodatni izziv,« je dejal predsednik tržaškega društva Roberto Andreassich, ki je pohvalil sodelovanje z drugimi javnimi in športnimi ustanovami (Dežela FJK, lokalne javne uprave, PromoTurismoFVG, CONI in deželna smučarska zveza FISI). »Organizirali bomo tako člansko državno prvenstvo kot mladinsko,« je še dodal predsednik Sci Cluba 70. Na Žlebeh bodo podelili državne naslove v smuku, superveleslalomu in kombinaciji.

Tržaško društvo bo obenem v letošnji zimi organiziralo veteransko dejelno prvenstvo v alpskem smučanju 24. Memorial Lucio Rizzian (13. februarja) in tržaško pokrajinsko prvenstvo v alpskem in nordijskem smučanju (12. in 13. marca). Obe tekmi bosta v karnijskem letovišču Forni di Sopra.

NAŠ POGOVOR - Marco Carra, lani A2-liga, letos Breg

»V Reggio Emili nas ni nihče učil o manjšinah v Italiji«

Eden izmed protagonistov odličnega začetka sezone Brega je nedvomno **Marco Carra**. 35-letni košarkar iz Reggio Emilia je v karieri nastopal na najpomembnejših igriščih v Italiji, saj je odigral 191 tekem v A-ligi. Svojo poklicno košarkarsko pot je nato sklenil z zelo uspešnim štiriletnim ciklusom v dresu moštva Pallacanestro Trieste. Potem ko je 13. maja letos, po zadnjem tekmi tržaškega A2-ligaša v Brescii - ko je med drugim zadel 24 točk - napovedal, da bo obesil copate na klin, se je Marco Carra med poletjem odločil, da bo sprejel povabilo Brega, tako da lahko danes tako nadarjenega igralca spremljamo v deželnini C-ligi silver.

Marco Carra. Potem ko ste napovedali slovo od košarkarjev, ste se naposled odločili, da se pridružite Bregu. Kako je prišlo do tega?

Košarkar na profesionalni ravni mi ni uspelo več usklajevati s službenimi obveznostmi, poleg tega pa sem želel preživeti več časa s svojo družino. Odločil sem se za Breg, ker terja nastopanje v C-ligi silver nekaj manj obveznosti, poleg tega pa imam tu več prijateljev. Adriano Piagato je izrazil same pohvalne besede o društvu.

Ste komercialist, kar pomeni, da ste tudi diplomirani ekonomist. Ali je mogoče usklajevati profesionalno športno življenje s študijskimi obveznostmi?

Študirati je mogoče, saj ti tudi treniranje na najvišji ravni omogoča, da imas vsak dan nekaj prostih ur, ki jih lahko nameniš študiju. Težje pa je usklajevati šport z delovnimi obveznostmi, saj ti dva treninga dnevno v bistvu onemogočata katerokoli redno službo.

Ali ste bili pred prihodom v Trst pred širimi leti seznanjeni s prisotnostjo slovenske skupnosti v Italiji?

Priznam, da sem o tem zelo malo vedel, saj, ko sem jaz obiskoval šolo v Reggio Emili, to se prav pred 20 leti, nam ni nihče omenjal obstoja manjšin. Ko sem se preselil v Trst pa sem se o tem pozanimal. Vedel sem tudi, da je Breg slovensko društvo, v katerem se govorji slovenski jezik. To je zame prava obogatitev. Poleg tega je moja žena Slovakinja, tako da že ob-

vladam slovaščino, pri Bregu pa bi se rad sedaj naučil tudi slovenščine. V društvu so na splošno pogoj odlični, saj smo kar kar velika družina.

Kako se igralec vašega kova, potem ko je skozi celotno kariero nastopal le v poklicnih prvenstvih, prilagodi na dejelno raven C-lige silver?

Gre seveda za različno košarko, a igranje sploh ni bolj enostavno. V Trstu in bližnji okolici je košarka zelo priljubljen šport, tako da je tudi v teh prvenstvih veliko kakovostnih igralcev. Treba se je potruditi maksimalno, saj tvega drugače hude spodrljaje. To smo npr. sami občutili na lastni koži na derbiju proti Boru.

Ali bi si kdaj mislili, da bi po zaključku košarkarske poklicne poti v Trstu tudi ostali?

Odkritosrčno povedano, ne. Mislim sem, da bo igranje v Trstu ena izmed mojih zadnjih košarkarskih izkušenj, načrtoval pa sem tudi povratek v Reggio Emilio. V Trstu pa sem odkril čudovito mesto, v katerega sva se jaz in soproga zavljubila. Nato pa se mi je ponudila priloznost, da se preizkusim kot pripravnik v pisarni komercialistov, tako da sem se odločil, da bom v Trstu tudi ostal.

Katere trenutke vaše izkušnje pri moštvu Pallacanestro Trieste bi izpostavili?

35-letni Marco Carra na derbiju košarkarske deželne C-lige silver proti Boru v Dolini. V ozadju trener Bregu Tomo Krašovec

FOTODAMJ@N

Nedvomno odločilno srečanje za napredovanje proti Chietiju, ko je bila tržaška dvorana nabito polna, a tudi zadnje domače srečanje lanske končnice prvenstva, ko je bilo vzdusje v PalaRubiju enkratno.

Kako bi ocenili uvod sezone Brega, potem ko je osem krogov mimo? Kaj pa menite o mladih soigralcih?

Rezultatsko je začetek odličen, saj smo prvi, tako da sem zelo zadovoljen. Svede pa moramo še veliko delati, saj bi lahko marsikatero tekmo, ki smo jo naposled zmagali, tudi izgubili. Še vedno pa voda določeno razočaranje zaradi poraza na derbiju, želimo pa se »maščevati« v povratnem delu prvenstva. O tem, ali je bilo prvenstvo uspešno, bo sicer odločal

play-off. Kar se tiče mladih, lahko povem, da sem tudi jaz bil mlad in je zelo koristno imeti starejše soigralce, ki ti lahko nudijo marsikateri nasvet. Naši mladi košarkarji pa veliko igrajo, kar je najboljši način za nabiranje izkušenj.

Ali spremljate košarkarsko A-ligo? Sledite Reggio Emili in Tržačanoma Tonutu ter Ruzzieru?

Tekme spremjam večinoma prek spleta, saj je časa malo. Sem vsekakor navijač Reggio Emilia, vesel pa sem tudi, da se Ruzzier in »Tonno« izkazujeta. V Benetkah dokazujeta to, kar sta že pokazala v Trstu. Upam, da bosta nekega dne nastopala za državno reprezentanco in da bosta zmagovala, saj si to zaslужita.

Albert Vencina

KOŠARKA - Under 20

Jadranovci zmagujojo tudi z okrnjeno postavo

Alba - Jadran 53:56 (11:21, 13:11, 14:17, 16:7)

Jadran: Kojanec 8, Peric 1, Albanese 2, Ušaj 15, T. Daneu 2, Skoko 2, Coloni 5, A. Daneu 19, Cettolo 2, trener Mlura. PON: Cettolo (32). 3 točke: A. Daneu 3, Ušaj 1.

Jadranovci so v Krminu znova nastopili z okrnjeno postavo. Kljub temu pa so tesno premagali domačo Albo. Začeli so zelo dobro in zaenljivo vodili po prvi četrtni. Nakar so gostitelji ubrali consko obrambo 3-2 in s tem omejili učinkovitost Jadrana v napadu. V zadnji četrtni so z obrambo »box and one« še dodatno zmanjšali zaostanek na sami dve točki. Jadranovci so tokrat bili natančni pri prostih metih in zasluzeno zmagali.

Basket Time - Dom 80:66 (24:17, 53:34, 65:47)

Dom: Franzoni 11, Coz 16, Cibin 10, Furlan, Antonello L. 8, Antonello M. 8, Petani 9, Costi 4, Visintin. Trener: Dellisanti.

Igralci Doma so v zelo hladni telovadnici v Vidmu doživeli četrti poraz v letošnjem prvenstvu. Za goste je bil usoden prvi polčas, saj so nasprotniki polnili koše z vseh položajev. Naj navedemo podatek, da so v prvih dvajsetih minutah zadeli 9 trojk, kar je v tej kategoriji prava redkost. Podobnih odstotkov domači seveda niso ponovili v drugem delu srečanja, ko je Dom osvojil obe četrttiny. Zastonanek, ki so si ga Furlan in soigralci nabrali v prvem polčasu, pa je bil previsok, da bi lahko pomislili na preobrat. Trener Dellisanti je bil po tekmi zadovoljen s predstavo svojih igralcev, saj so bile točke enakomerno porazdeljene med posamezniki, izstopal pa je Coz, ki je odličnemu napadu dodal solidno obrambo. (av)

Na Goriškem

Farravolo - ZB Doberdob Sovodnje 1:3 (26:24, 15:25, 23:25, 18:25)

ZB Doberdob Sovodnje: Colja (L2), Del Pino 4, Doria 0, Ferfolja 5, Frandolič (L1), Gerin 31, Juren 2, Kosič 7, Parcori 3, Terpin 2; trener: Lavrenčič.

V prvem setu je Soča Olympia že vodila 20:24, ko se je pri igralkah zataknilo in so set osvojile domačinke. Tudi tretji set je bil zelo izenačen, v drugem in četrtem pa so gostje prikazale zelo učinkovito igro, zaradi katero so se lahko veselile novih treh točk na lestvici.

Ronchi - Mavrica Arcobaleno 3:0 (25:22, 25:22, 25:20)

Mavrica Arcobaleno: Birri, Ceresatto, Cotič, Feri, Jarc, Kovac (L), Paulin, Petruž, Tomšič; trener: Magajne.

Proti fizično močnejšim nasprotnicam so se gostje dobro upirale. Z učinkovitim servisom so skušale spraviti domačinke v težave, vendar so bile v obrambi pre malo uspešne, da bi lahko osvojile set.

Vrstni red: Ronchi 22, Pieris 21, Torriana Giallo 18, Mossa 16, Cormons 15, Fincantieri 13, Staranzano 7, Villesse, Minerva Millennium in Soča Olympia 6, Torriana Blu 5, Farravolo 3, Mavrica Arcobaleno 0.

Under 15 moški

Prata - Val 0:3 (25:27, 21:25, 7:25)

Val: Antonutti, Bensa, Cotič, Černič (L), Devetak, Grasso, Jarc, Kobal, Persoglia, T. in B. Terpin, Venuti; trener: Markič.

Gostitelji so v izenačenem prvem setu že imeli set žogo, vendar so igralci Vala reagirali in set osvojili na razliko. V drugem in tretjem nizu pa so osvojili prednost že na začetku ter jo ohranili do konca. Pohvalo za zmago zaslužijo vsi, posebno pa podajalec Bensa ter Antonutti in Cotič za igro v napadu. (stc)

MLADINSKA ODOBJKA - Under 16 ženske

Na derbiju napeto in tesno

Under 16 ženske

Na Tržaškem - Skupina A

Zalet Dvigala Barich - Zalet Sokol 3:2 (20:25, 18:25, 25:19, 25:14, 16:14)

Zalet Dvigala Barich: De Luisa, Fonda, Gruden, Hrovatin, Jerič, Kreševič (L1), Lizza, Marion, Mochor (L2), Protti, Skerk, Udovič, Usai; trener: A. Peterlin.

Zalet Sokol: Bertolina, Bordon, Brecelj, Calabrese, Grilanc, Gruden, Lonza, Loprejato, Moro, Salotto, Terpin, Fabi Parhor; trenerka: Žerjal.

FOTODAMJ@N

Derbi med Zaletovima ekipama je bil zelo napet ter poln preobratov. V prvih dveh setih so prednjačile gostje, ki so grešile zelo malo ter gradile lepo igro. Nato so se nekajko prestrašile ter predvsem v napadu niso igrale več tako učinkovito kot prej; to pa so izkoristile domačinke, ki so z dobro igro rezultat v nizih izenačile in nato na razliko osvojile še razburljivi peti set. Za uspešno igro v napadu si pri domačinkah zaslужi pohvalo Ilaria Hrovatin. (stc)

S. Andrea - Zalet Dvigala Barich 3:0 (25:3, 25:4, 25:7)

Zalet Dvigala Barich: De Luisa, Fonda, Gruden, Jerič, Kreševič (L1), Lizza, Marion, Mochor (L2), Protti, Skerk, Udovič, Usai; trener: A. Peterlin.

V tekmi proti ekipi S. Andrea, ki je sicer absolutno boljši nasprotnik, so Zaletovke naleteli na črno dan: prav nič jim ni šlo od rok. Čeprav so bile dejansko domačinke močnejše, bi lahko gostje vseeno pokazale boljšo igro.

Vrstni red: S. Andrea in Coselli 6, Zalet Dvigala Barich 2, Zalet Sokol 1.

Skupina C

CGS - Zalet Kontovel 0:3 (11:25, 11:25, 9:25)

Zalet Kontovel: Braico, Breganti, De Luisa, Kocman, Kovačič, K. in S. Krevatin, Skerk, Ukmar, Zidarič, Ferfoglia, Venudo; trener: Kušar.

Zalet Kontovel ni imel proti mlajšim nasprotnicam nikakršnih težav. Tekma je bila povsem enosmerna, tako da so lahko na igrišče stopile vse razpoložljive igralke, kar pa ni vplivalo na potek tekme.

Vrstni red: Zalet Kontovel 9, Azzurra 6, Poggiolley in CGS 0.

MAURIZIO PETEANI
»V Štandrežu si radi pomagamo«

Juventininega odbornika smo zmotili kar med nakupovanjem novih nogometnih dresov v športni trgovini. »Ravnokar kupujem nove majice in vse kar primanjkuje mladinskim ekipam,« je dejal 54-letni Maurizio Peteani, priljubljeni hišnik nogometnega igrišča v Štandrežu in zaupni človek za vsako delo.

Peteani je že dvanajst let zvest Juventini. Športnemu okolju se je približal v osemdesetih letih. Prva športna ljubezen pa ni bil nogomet, temveč odbrok. Tri leta je kot odbornik skrbel za goriško odbokarsko društvo Libertas, nato je še osem let sedel v pokrajinskem odboru goriške odbokarske zveze.

»Po odbokarski izkušnji sem se odločil, da se ne bom več udejstvoval na športnem področju, ampak povabilo Juventinovih odbornikov nisem mogel odkloniti,« pravi Peteani.

Nikoli mu ni dolgčas. Priljubljen je predvsem med najmlajšimi nogometnimi igralci. »Včasih skrbim tudi za kakega bolj pozabljenega otroka, ki izgubi kako nogavico. Če kaj potrebujemo, jih rad ustrezem, drugače so moje zadolžitve pri Juventini dokaj pestre. Te gredo od pranja nogometnih dresov, do peke mesa na žaru v društvem kiosku med nedeljskimi srečanjimi,« je dejal Štandrežec. Peteani živi bližu nogometnega igrišča, klub temu pa upravičeno sovraži pozne večerne urnike. Štandreško igrišče med tednom gosti tudi srečanja goriškega pokala amaterjev, ki se zaključijo tudi pozno po polnoči, ko mora amaterje dobesedno preganjati iz igrišča.

Po potrebi priskoči na pomoc tudi na domačemu kulturnemu društvu Oton Župančič, dramski skupini in župniku, saj kot sam prepričano pravi: »V Štandrežu si med vaškimi društvji in ustanovami radi pomagamo.« K odbokji se pa v zadnjih letih ni vrnil. Priznal nam je, da odkar je zapustil mesto pokrajinskega odbornika, si ni ogledal niti ene odbokarske tekme, niti domačega Vala.

Peteani, ki je vse bližji pokoju, je kar optimist predvsem glede letošnje sezone, ki se trenutno Juventinem moštvo v promocijski ligi dobro obeta: »Prepričan sem, da bo prvi ekipi uspelo napredovanje v višjo ligo. V veliko zadostenje nam je tudi letošnje prvenstvo naših začetnikov.« (mar)

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.26
Dolžina dneva 9.09

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 16.32 in zatone ob 7.26

NA DANŠNJI DAN 1965 - Jutro je bilo mrzlo, ponedeljek najhladnejše v novembru v zadnjih desetletjih. V Babnem Polju so namestili -25,7 °C, v Kočevju -20,2 °C, v Mariboru -13,6 °C, v Ilirski Bistrici -12,6 °C in v Kubedu v Slovenski Istri -8,8 °C.

Od severozahoda je Alpe dosegla hladna fronta; jutri bo na jugu Italije nastal ciklon. Naša dejela bo glede na smer gibanja ciklona le delno pod vplivom fronte med sredo popoldne in četrtek dopoldne. Kasneje bodo spet dotele bolj suhi vetrovi.

Sprva bo spremenljivo vreme. Več oblakosti bo na zahodu in v hribih, več jasnine na vzhodu in ob morju. Po nižinah bodo zjutraj temperature pod lediščem. Tekom dopoldneva bo oblačnost naraščala; popoldne ali zvečer bo v hribih lahko nad 500 m naletaval sneg. Dan bo hladen za ta letni čas. Ob morju bo pihala zmerna burja.

Danes bo na Primorskem in v višjih legah sprva precej jasno, čez dan pa se bo postopno pooblačilo. Po nižinah v notranosti Slovenije se bo zadrževala megla ali nizka oblačnost. Proti večeru se bo burja na Primorskem spet nekoliko okreplila.

Ponoči in zgodaj zjutraj se bodo lahko pojavljale rahle padavine, v hribih pa naletaval sneg. Tekom dopoldneva bo v glavnem oblačno; popoldne se bo pričelo jasnit. Ob morju bo pihala okrepljena burja.

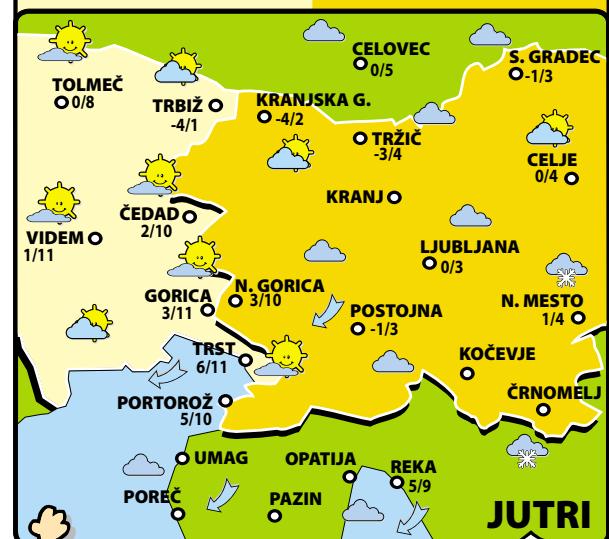
Jutri bo pretežno oblačno. Predvsem v južnih krajih bo občasno lahko naletaval sneg. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem šibka do zmera burja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.57 najnižje -25 cm, ob 8.53 najvišje 57 cm, ob 16.04 najnižje -64 cm, ob 22.02 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 3.34 najnižje -23 cm, ob 9.30 najvišje 56 cm, ob 16.40 najnižje -65 cm, ob 22.42 najvišje 32 cm.

MORJE
Morje je razgiban, temperatura morja 15,4 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m -1 2000 m -10
1000 m -3 2500 m -11
1500 m -6 2864 m -12
UV indeks je ob jasnom vremenu sredi dneva 1,5.

V Avstriji želi ustanoviti nogometni klub za Sirce

DUNAJ - 24. novembra, Sirski begunec Osama Abdul Mohsen, ki ga je na srbsko-madžarski meji spotaknila madžarska televizijska snemalka, želi v Avstriji ustanoviti nogometni klub za mlade sirske športnike. Mohsen, ki je sicer nogometni trener, je v pogovoru za časnik La Stampa povedal, da se želi preseliti v Avstrijo ali Nemčijo, saj tam Sirce dobro sprejmejo. »Iz mladih sirskeh športnikov, ki so razsejeni po celotni Evropi, želim sestaviti nogometno ekipo,« je dejal nekdajni trener sirskega prvoligaša. »S tem bodo razširili sporočilo miru,« je dodal. Mohsen, ki je s sinovoma doslej prebival v madridskem predmestju, je doslej vodil mladinsko ekipo nogometnega kluba Getafe. Mohsen sedaj upa, da bo njegova družina ponovno združena, saj so njegovo ženo in hčer našli v Turčiji, kjer so prebivali dve leti.

Več kot 600 dojenčkov na tekmovanju v plazenu

TOKIO - Več kot 600 dojenčkov in malčkov se je uspelo na koleh in rokah v ponedeljek priplaziti do cilja na največjem tovrstnem tekmovanju na svetu, ki je potekalo v Jokohami jugozahodno od prestolnice Tokio. Sodelovali so dojenčki in malčki, stari med šest in 16 mesecov. Preplaziti so morali trimetrsko razdaljo. V tekmovanju je sodeloval 601 dojenček. Tekmovanje se je uvrstilo v Guinnessovo knjigo rekordov in izpodrinilo lansko tekmovanje na Kitajskem, v katerem je sodelovalo 451 malčkov. Zmagovalec je prejel digitalno kamero, ki jo je mogoče nositi tudi na glavi, tako da lahko starši otroke prostoročno snemajo.

EVROOBMOČJE - Od danes v obtoku v 19 državah tudi novi dvajsetaki**Nov bankovec za 20 evrov**

Takšen je videti nov bankovec za 20 evrov, ob katerem bodo še nekaj časa v obtoku tudi starci.

**PRINC CHARLES
»Med vzroki vojne v Sirijski tudi suša«**

LONDON - Dolgotrajna suša v Sirijski je po mnenju britanskega prestolonaslednika Charlesa eden od vzrokov za državljanško vojno in tej bližnjevhodni državi. Hudo sušo in posledične migracije v Sirijski v letih pred izbruhom vojne z nemiri, ki so vodili v državljanško vojno, sicer povzemoju tudi nekatere raziskave.

»Obstajajo zelo očitni dokazi, da je eden od glavnih vzrokov za to grozoto v Sirijski dejansko suša, ki je trajala pet ali šest let,« je za televizijo Sky News povedal princ Charles. Na vprašanje, ali obstaja povezava med okoljem in konflikti, je princ odgovoril pritrilno. »Sele v zadnjih letih je Pentagon začel to opazati,« je dal. Britanski prestolonaslednik se bo 30. novembra udeležil odprtja mednarodne podnebne konference Združenih narodov v Parizu. Že daljša se zavzema za zaščito okolja.

Hudo sušo v Sirijski je z aktualnim konfliktom povezano več znanstvenikov. V raziskavi objavljeni letos v znanstveni reviji Proceedings of the National Academy of Sciences, so raziskovalci zapisala, da je med letoma 2006 in 2009 Sirijsko doletela najhujša suša v njeni zabeleženi zgodovini in da so jo okrepile podnebne spremembe. Suša je vodila v pomanjkanje vode, prizadela poljščine in živino, dvignila ceno hrane ter skupaj z neustreznim kmetijsko in vodno politiko sirske vlade okoli prisilila 1,5 milijona prebivalcev sirskega podeželja v selitev v že tako prenatrpana mesta. To je prispevalo k socialni krizi, ki se je marca 2011 sprevrgla v nemire in posledično državljanško vojno, menijo v tej raziskavi. (STA)

LJUBLJANA - V 19 državah območja z evrom bo od danes v obtoku nov bankovec za 20 evrov. Po bankovcih za pet in deset evrov je to naslednji bankovec v seriji Evropa, ki so oz. bodo postopoma zamenjali sedanje bankovce in imajo izboljšane zaščitne elemente.

»Glavni razlog za uvedbo novega dvajsetaka so še izboljšani zaščitni elementi, zaradi katerih bodo ti bankoviči še varnejši za uporabo in še bolj odporni proti ponarejanju,« je na predstavitevni novinarski konferenci v Ljubljani dejal direktor oddelka za gospodarsko poslovanje v Banki Slovenije Gregor Miklavčič.

Glavna inovacija je portretno okno, ki je vdelano v hologramski trak - če pogledamo bankovec proti svetlobi, postane okence prozorno in pokazuje se portret mitološke Evrope, ki je виден z oba strani bankovca. Zaščitni elementi so tudi reliefni tisk, ki ga je mogoče otipati ob robovih bankovca, portretni vodni znak, v katerem se ob pogledu proti svetlobi pokaže portret Evrope, številka 20 in osrednji arhitekturni motiv, ter večdelni hologram in smaragdno zeleni številki, ki ob nagnitvi spremeni barvo.

Danes bodo nove bankovce začeli pošiljati v obtok, tudi po uvedbi novega bankovca pa bodo starci še naprej ostali v veljavi. Kako dolgo bo trajal vzporedni obtok, še ni znano, bo pa to objavljeno precej časa vnaprej, zagotavlja. Tudi po izteku vzporednega obtoka bo mogoče stare bankovce zamenjati v poslovalnicah centralnih bank posameznih držav evrskega območja.

Posebnih težav ob uvedbi novega bankovca ne pričakujejo. Možno je sicer, da vsi lastniki avtomatov, ki spre-

jemajo gotovino, še niso prilagodili svojih naprav. Prvi dan bo v obtok poslanih za 10 milijonov evrov novih bankovcev, vendar pa ni pričakovati, da bodo lahko ljudje že takoj zjutraj na bankomatih ali bančnih okencih dobili nove bankovce. Dvajsetak je sicer najpogosteje uporabljen bankovec, saj je nosilni bankovec v bankomatih. Konec septembra letos je bilo v Evrosistemu v obtoku 18 milijard bankovcev v skupni vrednosti več kot 1000 milijard evrov, od tega 3,3 milijarde bankovcev po 20 evrov. Za uvedbo novega dvajsetaka je bilo natisnjениh 4,3 milijarde novih bankovcev.

Bankovec za 20 evrov je tudi najpogosteje ponarejen bankovec v Evrosistemu; 60 odstotkov vseh odkritih ponarekov je dvajsetakov. Kot je povedala Nives Kupic iz Banke Slovenije, je bilo v Sloveniji letos do konca oktobra odkritih 1275 ponarejenih evrskih bankovcev, od tega največ dvajsetakov (456 oz. 35,8 odstotka) in petdesetakov (414 oz. 32,5 odstotka). Sledili so bankovci za 100 evrov (206), 10 evrov (69), 200 evrov (53), 500 evrov (52) in pet evrov (25). To je manj kot v minulih letih, ko je bilo v povprečju letno v Sloveniji odkritih skupno od 1500 do 2500 ponarejenih bankovcev.

Kljudnovim zaščitnim elementom pa bi bilo iluzorno pričakovati, da ponarekov ne bo, pravi Miklavčič. Medtem ko so v Sloveniji predvsem priložnostni ponarejevalci, pa so v Evropi težave z organiziranim ponarejanjem. Kot je dejala Kupiceva, je potrebne sedaj, ko bo v obtok dan novi bankovec, še več pozornosti, saj bodo skušali ponarejevalci stare bankovce spraviti v obtok.

Evropska centralna banka bo po novih petaku, desetaku in dvajsetaku postopoma zamenjala tudi bankovce za 50, 100, 200 in 500 evrov. Naslednji dan bo vrsti novi petdesetak, ki naj bi v obtok prišel v prvi polovici leta 2017.

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 11.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.30** Le ricette di La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.25** Sanremo Giovani **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi

21.20 Film: New in Town – Una single in carriera (kom., '09, i. R. Zellweger) **23.30** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Sport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Serija: Criminal Minds **23.35** Generazioni

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

13.20 Switched at Birth **14.10** Sabrina, vita da strega **14.55** Stargate Atlantis **15.40** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.45** Andromeda **16.30** Star Trek: Enterprise **17.15** Novice **17.20** Xena **18.05** Beauty and the Beast **18.50** Reign **19.40** Supernatural **20.20** Ghost Whisperer

21.10 Film: Conan the Barbarian (pust.) **23.05** Trono di spade

RAI5

14.20 La Terra vista dal cielo **15.15** Dok.: Nilo re dei fiumi **16.10** Film: Le amiche (dram.) **17.55** Scaramouche Scaramouche **18.15** Novice **18.20** 20.45 Passepartout **18.45** This is Opera **19.40** I buongustai dell'arte **21.20** Riccardo Muti – Prove d'orchestra **22.50** Cinque buoni motivi **22.55** Gledališče: Ferite a morte

RAI MOVIE

13.50 Film: Red Lights (triler, '12, i. R. De Niro) **15.55** Film: Il console italiano (dram.)

SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (24. novembra 2015)**

Vodoravno: Pablo Picasso, vena, avan-turistka, inje, stridina, mol, Lodi, tok, S.C., kaporal, V.A., Goran, amarant, Is-in, kor, E.H., erar, ionica, stol, S.A., re-ta, Antares, Ince, oltar, Tania, rama, ataman, vol, Kladičar, tovariš, onanija, ostrina; na sliki: Goran Kocman.

17.30 Novice **17.35** Film: Seminole (ve stern, '53, i. R. Hudson) **19.05** Film: C'eravamo tanto amati (kom., It., '74, i. N. Manfredi)

21.15 Film: Mine vaganti (rom., '10, r. F. Özpetek, i. R. Scamarcio) **23.05** Movie.Mag **23.35** Film: Il colpo della metro-politana – Un ostaggio al minuto (det., '74)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.15** Nad.: Linda e il brigadiere **13.05** Nad.: Paura di amare **14.00** Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro **14.50** Aktualno: Anica – Appun-tamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Valeria **17.45** Novice **17.50** Nad.: Legami **18.35** Nad.: La signora in rosa **19.25** Nad.: Terra Nostra **20.15** Nad.: Il restaura-to **21.15** Nad.: Raccontami una storia **23.25** Mister Premium

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolier **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ri-cette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signo-ra in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in TV **16.55** Film: Il covo dei contrabbandieri (pust.) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: L'amore sbagliato (dram.) **23.35** Film: Analisi finale (triler, '92, i. R. Gere, K. Ba-singer, U. Thurman)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, promet-ne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uo-mini e donne **16.00** Grande fratello – Day Time **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'in-vadenza **21.10** Nad.: Senza identità **23.30** Matrix

ITALIA1

6.35 Risanke in otroške oddaje **8.10** Serija: Hart of Dixie **10.10** Serija: Royal Pains **12.05** Cotto e mangiato – Il menù del gior-no **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in pro-metne informacije **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nad.: Simpsonovi **14.30** Nad.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nad.: 2 Broke Girls **15.55** Nad.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nad.: La vita secondo Jim **17.40** Nad.: Mike & Molly **18.05** Nad.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimi-ne **21.10** Colorado

IRIS

13.25 Film: L'uomo del colpo perfetto (pust.) **15.30** Film: Sella d'argento (ve stern, '78) **17.25** Film: Gardenia il giustiziere della mala (det., It., '79) **19.20** Serija: Re-negade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **20.55** Io l'ho visto

21.00 Film: Vicky Cristina Barcelona (rom., '08, r. W. Allen, i. S. Johansson) **22.50** Film: Hollywood Ending (kom., '02, r. i. W. Allen)

RADIO IN TV SPORED**LA7**

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vre-me **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Benjamin Lebel – Delitti D.O.C. **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.00** Tagadà **18.55** Dnevnik **21.10** Film: In Go-d Company (kom.) **23.05** Film: I ragazzi stanno bene (dram., '10, i. J. Moore)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnev-nik in vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.40** Ital-ia economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Dodici minuti con Cristina **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Roma InConTra

LAEFFE

11.30 13.30, 20.00 Il cuoco vagabondo **12.35** Bourdain: Cucine segrete **14.30** Chef Sara sulle Alpi **15.30** David Rocco: Dolce vi-ta **16.35** Jamie: Menù in 15 minuti **18.35** Il re dello street food **19.55** Novice **21.00** Fischia il vento – Il tempo dei gitani **23.45** Gad Lerner – Fischia il vento

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Sel-ling **18.15** Love It or List It – Prendere o la-sciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Invasion Roswell (zf)

DMAX

12.30 18.35 Affare fatto! **13.20** Cattivissi-mi amici **14.10** Cacciatori di tesori **15.05** Ed Stafford: duro a morire **15.55** River Monsters **16.50** 20.20, 22.25 Affari a quat-ro ruote **17.45** Come è fatto **19.30** Rimozione forzata **21.10** Super grattacieli **22.00** Costruire Milano: Citylife

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.50** Umetnost igre **12.20** Nad.: Totalna razprodaja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.20** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male-sive celice **16.25** 0.00 Profil **17.30** Turbu-lanca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.10** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Koncert: Klic dobrote, prenos **22.00** Odmevi **23.05** Nad.: Vzhodno-berlinska saga

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške oddaje **8.10** Zgodbe iz školjke **9.05** 23.55 Točka **10.40** 10 do-maćih **11.10** 17.00, 0.45 Halo TV **12.20** Do-bro jutro **14.45** Vikend paket **16.05** Dober dan **17.55** Košarka: kvalifikacije za EP 2017 (ž), Litva – Slovenija, prenos **19.50** Žrebjanje Lota **20.00** City Folk – Obrazi mest **20.30** Čas za Manco Košir **21.20** Dok. film: Chopin mi je rešil življenje **22.15** Odd. **22.45** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Meridiani **15.30** Dok.: Šport brez meja **16.00** Potopisi **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Ju-nior **20.00** Slovenski magazin **20.30** We-bo-lution **21.00** Dok.: Ana Ahmatova – Življenje in poezija **21.15** Košarka: kvalifi-kacije za EP 2017 (ž), Litva – Slovenija **23.45** Dok. odd.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.50** 9.40, 10.50, 12.05 TV prodaja **8.10** 17.20 Nad.: Odpuščanje ljubezni **9.55** Sanjski moški **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00 Gostilna: išče šefa **13.50** Preverjeno **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice in vreme **21.30** Nad.: Usodno vino **23.00** Serija: Košti **23.55** Serija: Na kraju zločina – Miami

VREDNO OGLED

Prebirate me
že 70 let,
pa sem vsak
dan svež!

TO NI...
ZA VSE!

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja. Če se naročite takoj, boste Primorski dnevnik **do konca letosnjega leta na dom prejemali brezplačno**.

Primorski
dnevnik

Zadruga
Primorski dnevnik

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

